

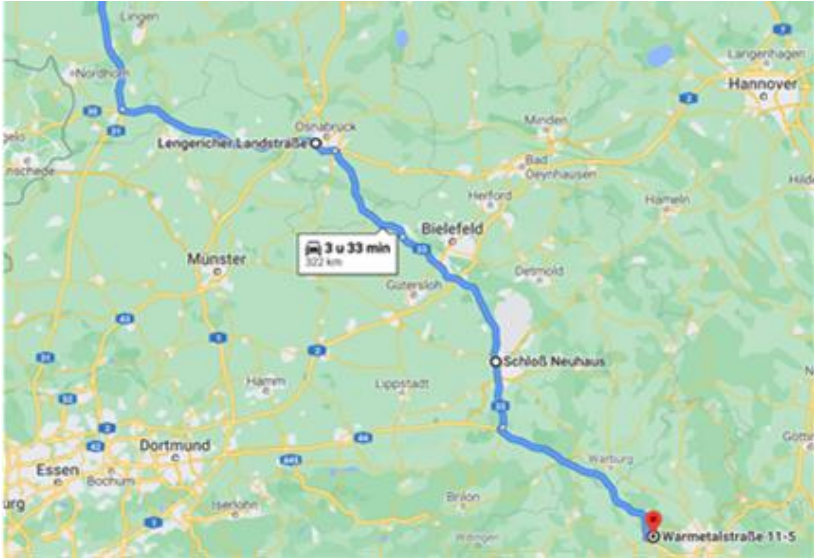

SICILIË

Camperreis - 'Routeboek'

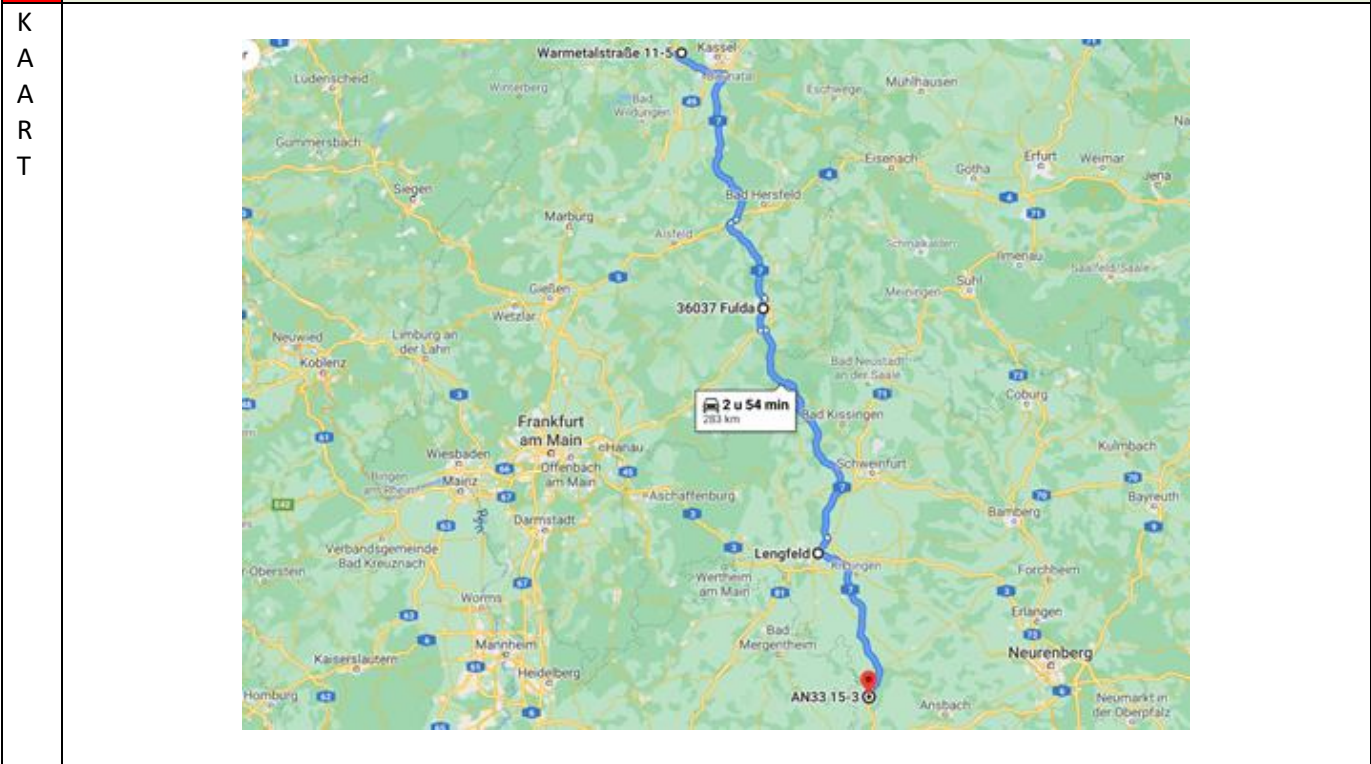
De route:

Route 1			
Groningen – Habichtswald			
K A A R T			
	1	Osnabrück	52.27778, 8.04362 (P)
		<p>Stadthuis</p> <p>Op de trappen van dit Raadhuis werd de vrede van Westfalen uitgeroepen (wat o.a. de vrede van Münster inhield). Daarmee werd zowel de 80-jarige als de 30-jarige oorlog beëindigd. Een historische plek dus.</p> <p>Het mooie raadhuis is gratis toegankelijk.</p> <p>Men kan de zaal met portretten bezichtigen en de originele documenten bekijken.</p>	
2	Paderborn	51.743, 8.7147 (P)	
	<p>Schloss Neuhaus</p> <p>Een prachtig slot uit de 13e eeuw. Gebouwd voor de Prinsbisschoppen van Paderborn. Naast het indrukwekkende kasteel de prachtige baroktuin, nu ook kunstmuseum.</p> <p>Zeer de moeite waard.</p> <p>Dit slot is een belangrijk bouwwerk uit de z.g. Wederrenaissance en ligt op een locatie waar de Alme; Lippe en Pader samenvloeien. Het slot met omgeving heeft een rijke kerkelijke en militair geschiedenis. Binnen het gebouwencomplex is een mooie barokke tuin met waterpartijen e.d. In de daklijn is ook een beeld te zien van de vermoorde dakdekker</p>		
CP	Habichtswald	51.322970, 9.320098	
	<p>Rustige camperplaats nabij dorp.</p> <p>(T/-/E/0,00)</p>		

Route 2

Habichtswald - Gebstattel

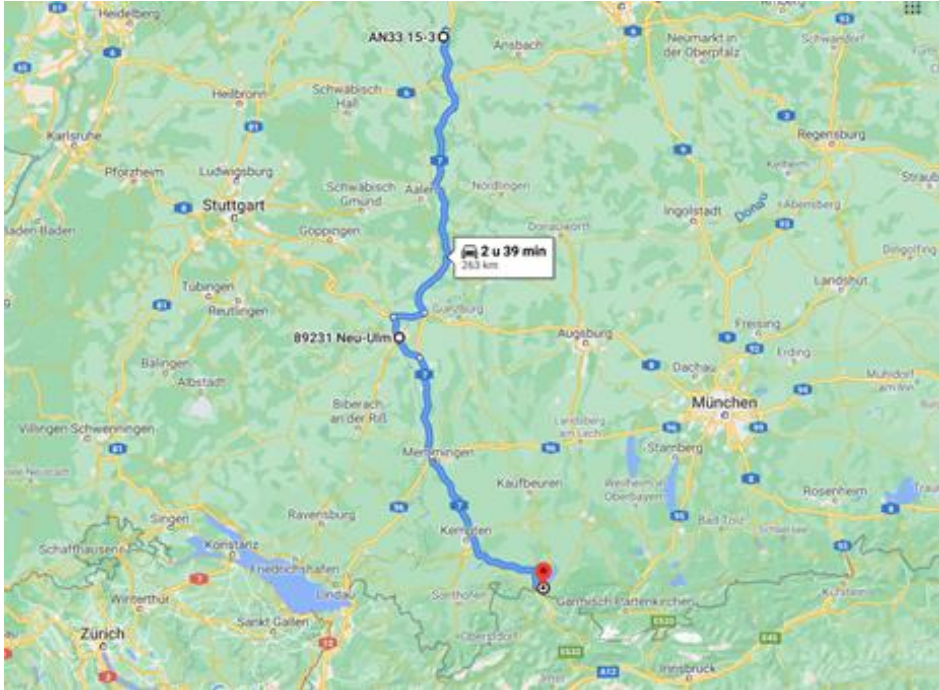
1	Fulda	50.5589, 9.6853 (P)	<p>Imperial en Princes 'Halls Dit vroegere Renaissance-kasteel werd in de vroege 18C uitgebreid en herbouwd als een residentie van de prins-bisschoppen van Fulda. Bezoekers van het kasteel kunnen bewonderen van de appartementen, de rijk ingerichte Imperial en Princes 'Halls, de porseleincollectie en de Rococo-stijl spiegel, die wordt beschouwd als het juweel in de kroon van het kasteel. In de tuinen wordt een orangerie (1724) gesierd met een sierlijke barokke Floravase (1728).</p> <p>Dom van Fulda Vanaf 1704 werd deze kerk herbouwd in de Italiaanse barokke stijl. Het graf van St Boniface ligt in de crypt onder het hoge altaar. Aan de basis van het begrafenismonument staat een 18C-alabaster-reliëf voor de heilige die zijn grafsteen voor het Laatste Oordeel opreist. Het museum naast de woning herbergt een belangrijke collectie liturgische vestigingen.</p> <p>De indrukwekkende vierkante toren van St. Michael's kerk onderzoekt het kathedraal voorhof. Gebouwd rond een vroege 9C rotonde, wordt de kerk, een architectonisch meesterwerk, ondersteund door acht kolommen. De crypt, wiens gewelf op een enkele pijler ligt, is Carolingian.</p>
2	Würzburg	49.79046, 9.91523 (P)	<p>Marienberg Fortress Torent hoog boven de rivier de Main, goed versterkt en toch vol charme, Marienberg Citadel is een mooi voorbeeld van een</p>

			<p>middeleeuws kasteel. Oorspronkelijk gebouwd als een paleis uit de Renaissance en later omgezet in een barokke vesting, het is een van Duitslands oudste voorouderlijke zetels. Een Keltische versterkte schuilplaats stond hier in 1000 voor Christus werd een kerk van St. Mary hier ingewijd in 706 en het kasteel werd gesticht rond 1200. De Fürstenbaumuseum Museum in de binnenste afdeling van het middeleeuwse fort kan bezocht worden die, in aanvulling op de prachtige meubels, tapijten en schilderijen, huisvest ook de Prins Hall en treasury en sacristie van de prins-bisschoppen.</p>
CP	Gebattel	49.349688, 10.207990	<p>Parkeren bij het voetbalveld. 's Nachts volledig autovrij, alleen de snelweg is zachtjes te horen op de achtergrond.</p> <p>(-/-/0,00)</p>
			

Route 3

Gebattel - Füssen

K
A
A
R
T

1 **Ulm** 48.38802, 9.98819 (P)

De gotische Minster is een dominante eigenschap in het centrum van Ulm eeuwen en is de beroemdste bezienswaardigheid van de stad.

Een opvallend kenmerk van het stadsbeeld van Ulm zijn twee torens die deel uitmaken van de vestingwerken van de oude stad: de Gänseturm (de ganzentoren) en de Metzgersturm (slagerstoren), gebouwd in 1345 en beter bekend als de Scheve Toren van Ulm.

In het trappenhuis van het stadhuis kun je een replica van de vliegtuig zien die gebouwd is door Albrecht Ludwig Berblinger, de legendarische kleermaker van Ulm. Helaas werden zijn pogingen om meer dan 200 jaar geleden te vliegen niet met succes bekroond. Op de beslissende dag was er geen gunstige wind en eindigde zijn 'vlucht' in de stromende Donau.

Desalniettemin wordt hij vandaag nog steeds beschouwd als een bekwame man, en de neiging van de lokale bevolking om in nieuwe richtingen te slaan - althans in geest - is een herinnering aan een andere beroemde zoon van Ulm, Albert Einstein.

2 **Füssen** Zie cp

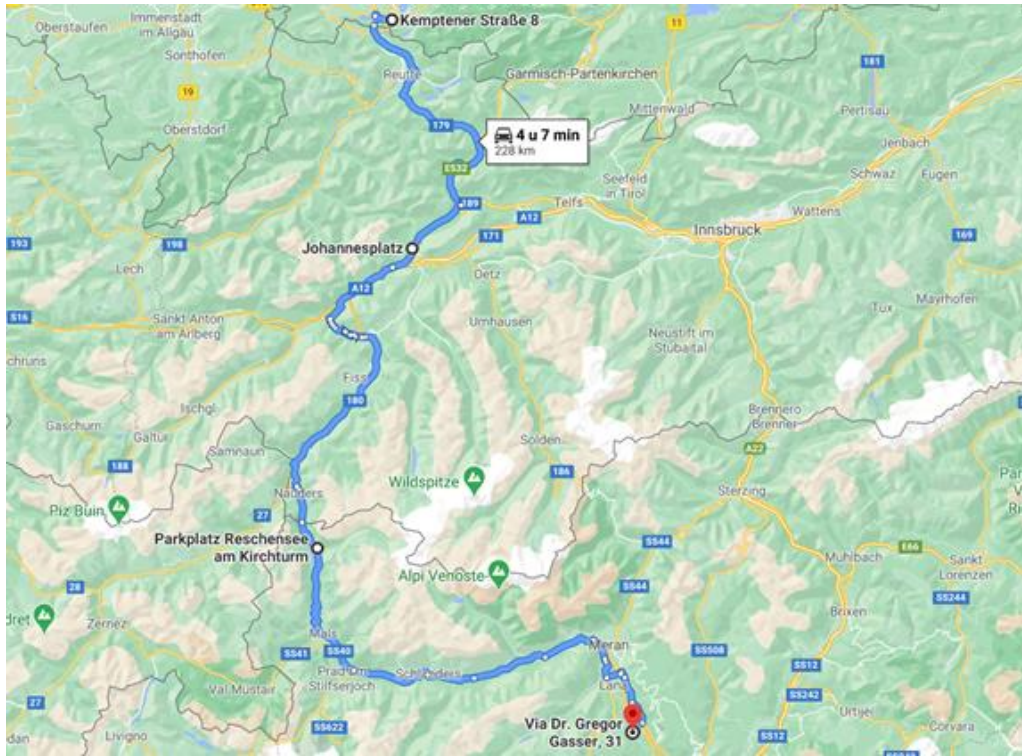
Schloss Neuschwanstein en Hohenschwangau
Het ticketcenter, de enige plaats waar toegangskarten te krijgen zijn voor beiden kastelen. Op het ticket staat tevens het juiste uur, waarop men aanwezig moet zijn aan het slot om de begeleide rondgang te maken. Vanuit het ticketcenter kan men kiezen hoe men naar de

		<p>respectievelijke kastelen gaat: te voet, per bus of met de paardenkoets. Voor deze 2 laatste moet uiteraard betaald worden. We kiezen voor het trip met de viervoeter.</p> <p>Kasteel Neu Swannstein bij Fussen. Hier gaan we het kasteel bekijken waar Walt Disney het idee van zijn kasteel in de parken heeft bedacht. (mooi). We zien dat we er morgen via de romantische schlucht heen kunnen lopen.</p> <p>Het was de moeite waard. Een zekere koning Ludwig (de gekken koning) heeft hier zeer kort gewoond. (slechts 110 dagen, waarna hij dood werd aangetroffen in een van omliggende meren). Het is van binnen een beetje overdreven ingericht met versierselen.</p> <p>In de zon schittert het okergele slot Hohenschwangau de bezoeker tegemoet. De 4 markante hoektorens met kantelen laten het middeleeuwse riddertijdperk herleven. Het interieur heeft veel moois te bieden: opvallend zijn de vele schilderijen en de versierde plafonds.</p>
CP	<p>Füssen</p> <p>47.564140, 10.689640</p> 	<p>Super rustig, mooie woonwijk en mooie ligging voor wandelingen. Geen service!</p> <p>Ook een zwemmeer en openbare toiletten (schoon!) Op 200 meter afstand.</p> <p>Echter alleen zoals beschreven tot een maximum van 7m, daar de gaten niet meer zijn. Stond hier een nacht met ons busje en waren erg tevreden.</p> <p>(-/-/4,00)</p>

Route 4

Füssen - Nals

K
A
A
R
T

1	Imst	47.24198, 10.7382 (P)	<p>Wandeling Rosengartenschlucht</p> <p>Het begin van de wandeling net achter de St. Johanneskerke. Het wandelpad begint direct te stijgen. Na een kleine 100 meter komen we direct bij een brug over het water, daarna begint er gelijk een soort boardwalk langs de rotshelling.</p> <p>We lopen over verschillende bruggen en komen zelfs door twee in de rotsen gehouwen tunneltjes. We blijven tijdens de hele wandeling in de buurt van het water dat op sommige plaatsen in een waterval naar beneden komt vallen. Aan het einde van de schlucht komen we bij de Blauwe grot.</p>
			
2	Reschen	46.81121, 10.53769 (P)	<p>Reschensee</p> <p>Tot aan Reschen strekt de Reschensee zich uit. Het stuwmeer kwam in 1949 gereed en ligt op een hoogte van 1497 meter. Het biedt mogelijkheden tot roeien, zeilen en windsurfen. Aanvankelijk was het een natuurlijk meer, maar door de afsluiting van de rivier de Etsch werd een voorziening getroffen om stroom voor een belangrijk gedeelte van het dal te leveren. Het dorpje Graun waar u doorheen rijdt op weg naar de pas, is voor een belangrijk gedeelte herbouwd als gevolg van de uitbreiding van het oorspronkelijke meer. Het dorp is indertijd geheel afgebroken, met uitzondering van de kerk. Het is dan ook een van de weinige meren met een eigen kerk, de toren van de vroegere parochiekerk uit de 13e eeuw steekt nog boven water uit.</p>
			

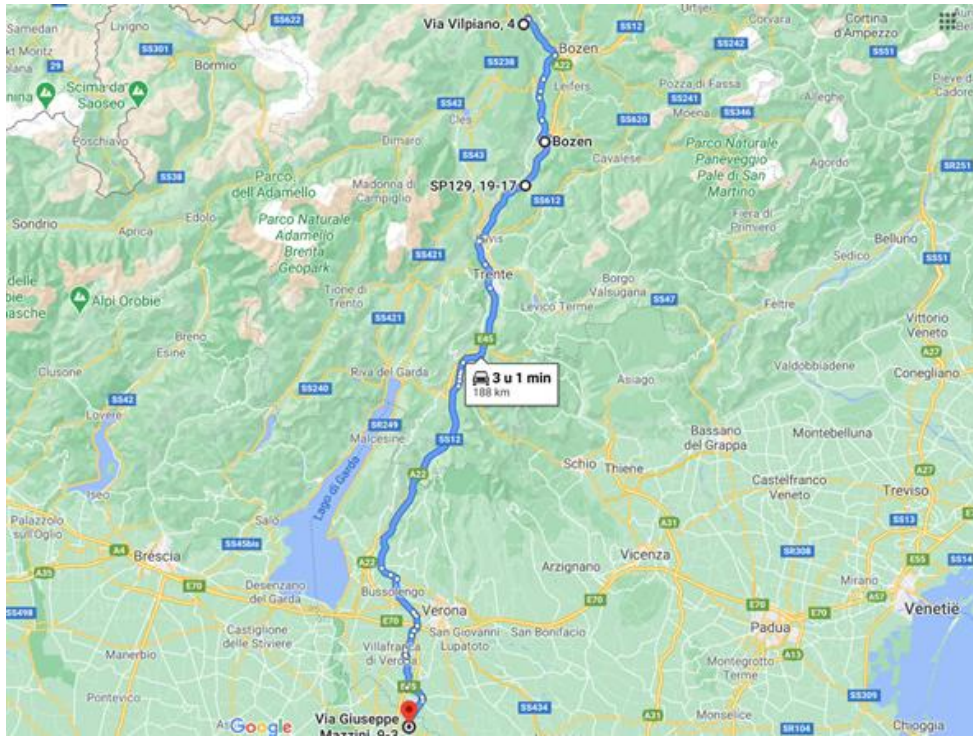

CP	Nals	46.543582, 11.205776	Parkeren met parkeerschijf, maar er is geen controle. Er staan meerdere campers permanent geparkeerd.
			<p>In het dorp is er een mooi openbaar buitenzwembad met een groot met bomen omzoomd gazon en een bar waar ook gegeten kan worden</p> <p>(-/-/0,00)</p>

Route 5

Nals - Castelbelforte

K
A
A
R
T

1 Tramin 46.34007, 11.24131 (P)

Als u er tijd voor heeft moet u zéker een bezoek brengen aan het kort voor Tramin gelegen St.Jakob. Behalve een fabelachtig uitzicht kunt u er in de kerk prachtige schilderijen bewonderen waaronder een voorstelling van David die Goliath verslaat.

Een van de weinige plaatsen in dit uitgestrekte wijngedebied waar ook sterke drank wordt gedestilleerd is Tramin. De plaats is beroemd om zijn witte wijn. Dat de wijnbouw er bijzonder belangrijk is bewijst het tentoongestelde in het plaatselijke museum. Gereedschappen die door de eeuwen heen bij de wijnbouw werden gebruikt worden er bewaard. De toren van de parochiekerk van Tramin kunt u al op grote afstand zien, hij is 93 meter hoog en daarmee de hoogste stenen toren van Zuid-Tirol. In de kerk bevinden zich resten van fresco's uit de 15e en 16e eeuw.

2 Salurn 46.23649, 11.20413 (P)

Salurn bevindt zich aan het einde van de Südtiroler Weinstrasse, aan de andere zijde van de autostrada en de rivier Etsch. Het ligt tevens op de grens van het Duits-Italiaanse taalgebied. Gaat u verder naar het zuiden dan moet u uw Italiaans wat oppoetsen, noordelijk ervan kunt u met Duits uitstekend uit de voeten.

De barokke kerk in Salurn werd in de jaren 1628 tot 1640 gebouwd, razendsnel voor die tijd. Ook hier doet zich het vreemde feit voor dat de toren ouder is dan de kerk, deze werd al in de 15e eeuw gebouwd.

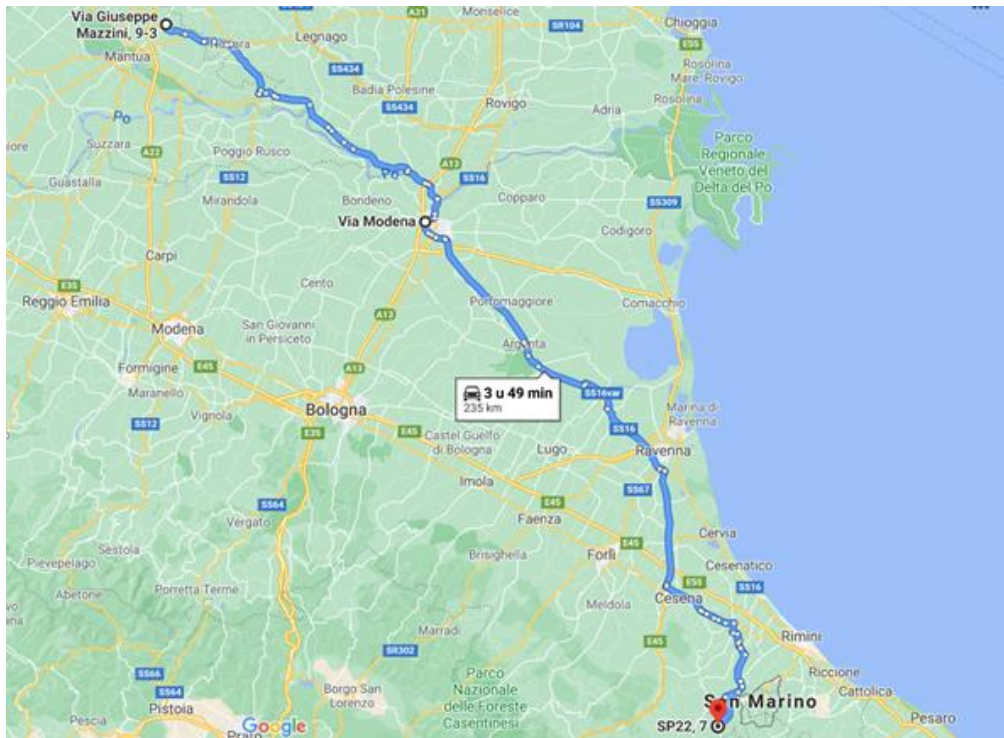
De ruïne van de burcht Hadersburg, thuishaven van een berucht roofriddergeslacht in de 12e tot de 16e eeuw, bevindt zich aan de zuidelijke kant van Salurn.

CP	Castelbelforte	45.203209, 10.839719	Rustige parkeerplaats, geasfalteerd, maar rondom groen, Ook geschikt voor grote voertuigen, relatief schoon, geschikt voor één nacht. Zeer grote parkeerplaats met fontein buiten de begraafplaats. Heel rustige nacht. We konden discreet parkeren in een hoek van de parkeerplaats om de plaatsen en de meditatie van mensen te respecteren. (-/-/0,00)
			

Route 6

Castelbelforte - San Leo

K
A
A
R
T

1 **Ferrara** 44.82175, 11.61757 (P)

Ferrara is ontstaan rondom een doorwaadbare plaats van de rivier de Po.

Het werd een intellectueel en artistiek centrum, dat de sleutelfiguren van de Italiaanse Renaissance aantrok gedurende de 15e en 16e eeuw. In de stad liggen de paleizen van het Huis van Este, gedecoreerd door Piero della Francesca, Jacopo Bellini en Andrea Mantegna.

Het humanistische concept van de 'ideale stad' kwam hier tot leven in de wijken die vanaf 1492 werden gebouwd door Biagio Rossetti volgens de nieuwe principes van perspectief. De voltooiing van dit project markeerde de geboorte van de moderne stedenbouw en beïnvloedde de latere ontwikkeling ervan.

2 **San Leo** Zie cp

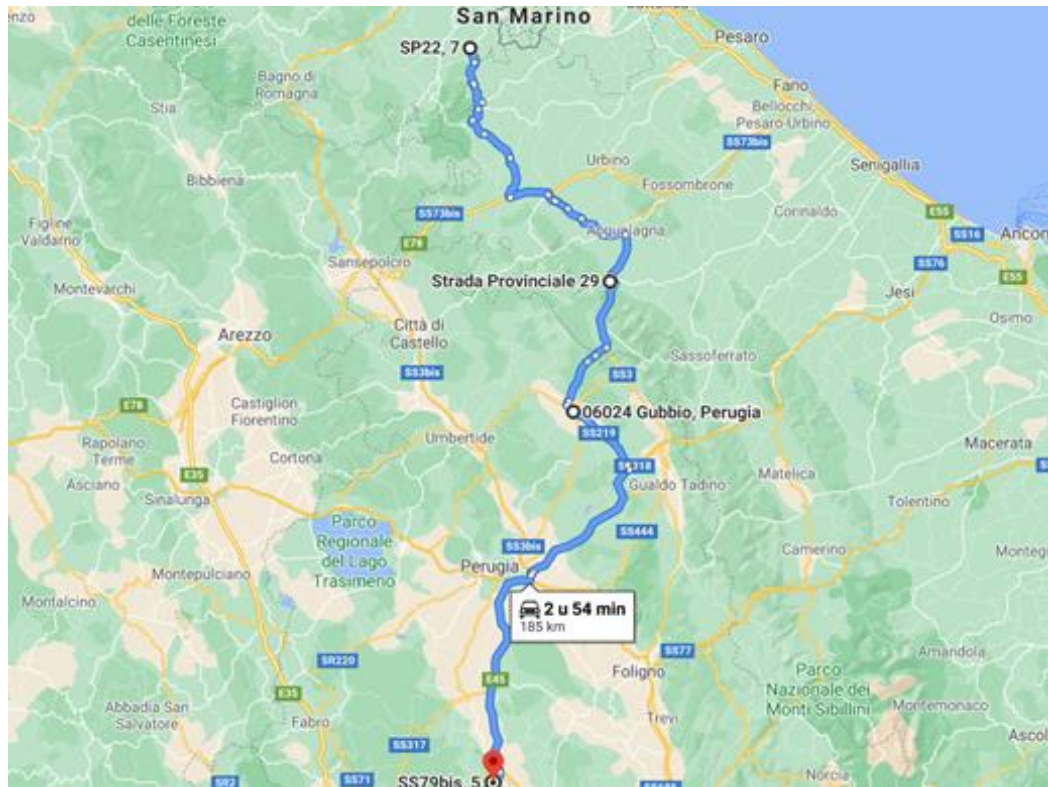

Het stadje is op een bijna 600 m hoge rots gebouwd, is een uitzonderlijk pittoresk stadje in de Montefeltro. De Romaanse Pieve** (10e-12e eeuw) heeft zuilen met kapitelen en drie apsiden en op het altaar een ciborium uit de 10e eeuw. In de westelijke crypte ligt de oudste kapel, gesticht door San Leo in de 4e eeuw.

De dom van San Leo, gebouwd op de fundering van een Romeinse Jupitertempel, heeft zuilen met Romaanse kapitelen en in een apsis een kruisbeeld uit 1209. Van de toren heeft men een prachtig uitzicht.

Boven op de rots staat de vesting* (open: 's zomers 9-20, za., zon- en feestdagen 9-23), een fraai middeleeuws gebouw met cilindrische

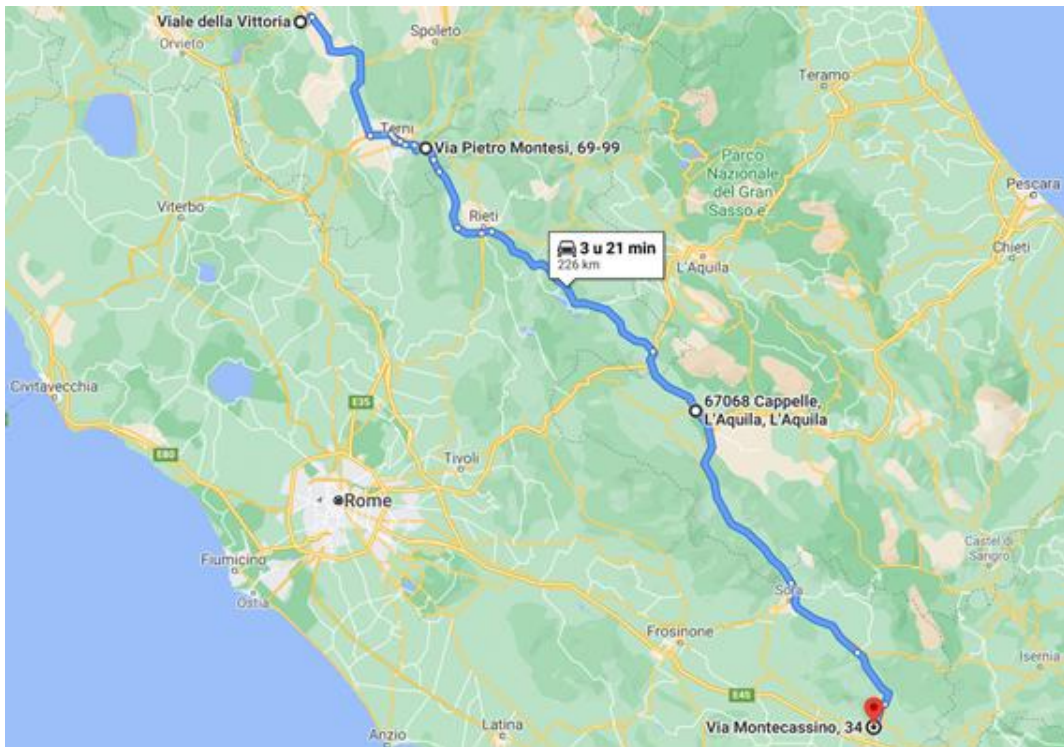
			torens en muren met kantelen, in de 16e eeuw door Francesco di Giorgio Martini vergroot op last van Federico da Montefeltro. Er is een wapenmuseum en het uitzicht is groots.
CP	San Leo	43.896000, 12.350400	Goede plek om te parkeren voor een wandeling naar de stad. Campers mogen niet in de oude stad - parkeer hier. Naast een rustige weg tussen steden. Hier staan enkele Campers van lokaal eigendom geparkeerd. Recycling en afval zijn aan de ene kant, toiletten aan de andere kant. Handige camperparking in het dorp bereikbaar in 10 minuten lopen. Het duurt nog eens 10 minuten om het fort te bereiken via een steil en onverhard pad. Er is geen pendeldienst. Ongeveer 15-18 camperplaatsen beschikbaar (T/-/-/0,00)
			

1	Cagli	43.5483, 12.65206 (P)	<p>Aan het centrale Piazza Matteotti staat het Palazzo Communale, deels uit de 14e eeuw, met een smeedijzeren balustrade uit de 17e eeuw. Dom: aan de in 1790 vernieuwde façade bleef het portaal van Antonio di Cristoforo da Cagli uit 1424 bewaard.</p> <p>In de San Domenico met een renaissanceportaal zijn fresco's van Giovanni Santi, de vader van Rafaël, en van Barocci.</p> <p>In het hoogste deel van de stad zijn imposante muren met torens, resten van de burcht uit 1481, gebouwd door Francesco di Giorgio Martini.</p>
2	Gubbio	43.34704, 12.56618 (P)	<p>We rijden door naar het mooie, geheel ommuurde middeleeuwse Gubbio, met een Romeins theater uit de 1e eeuw BC.</p> <p>Je vindt er ook een mooi Palazzo di Consoli, een middeleeuwse stadspoort en mooie, steile trap-straatjes.</p> <p>Uniek is het hooggelegen Piazza della Signoria, een groot 'balkon', vanwaar men een schitterend uitzicht heeft over de stad en het groene landschap er omheen. Het is een van de mooiste pleinen van Italië.</p> <p>Buiten de wallen, westelijk van het centrum, ligt het best bewaarde Romeinse theater, het Teatro Romano. Hier worden vaak muziekuitvoeringen gegeven.</p>

CP	Todi	42.778286, 12.400760	Gratis parkeergelegenheid, meestal voor auto's met weinig vlakke parkeerplaatsen. Niet verlicht en in zomerweekenden is het erg populair.
			<p>Het ligt dicht bij Santa Maria della Conciliazione.</p> <p>(-/W/-/0,00)</p>

1	Delle Marmore	42.55039, 12.7175 (P)	<p>Naar de cascata delle Marmore, een kunstmatige waterval. Die werd in 271 v.C. aangelegd om de moerassen droog te leggen. Het water van de Velino werd via een kanaal 165m lager in de rivier de Nera gestort en het resultaat is een prachtige waterval. Rond 1920 werden de watervallen aangepast voor het opwekken van hydro-elektriciteit. Koop (cash, geen pin) een kaartje en loop de 1 af naar beneden. Helemaal bovenaan zie je de waterval vallen (zie foto), halverwege word je pas echt nat... Je kan vervolgens de 2 en 3 nog aflopen, met een anderhalf uur (en wat klimmetjes) ben je weer boven bij de auto!</p>
2	Alba Fucens	42.07922, 13.40954 (P)	<p>Romeinse opgraving</p> <p>Deze plaats was oorspronkelijk van de Aequi, maar is door de Romeinen veroverd. Het ligt prachtig zo tegen de bergen aan. Vooral het amfitheater is het bezoek meer dan waard.</p> <p>En het mooie is, je bent er nagenoeg alleen en het is gratis toegankelijk. Zo kan je rustig alles op je gemak bekijken.</p>

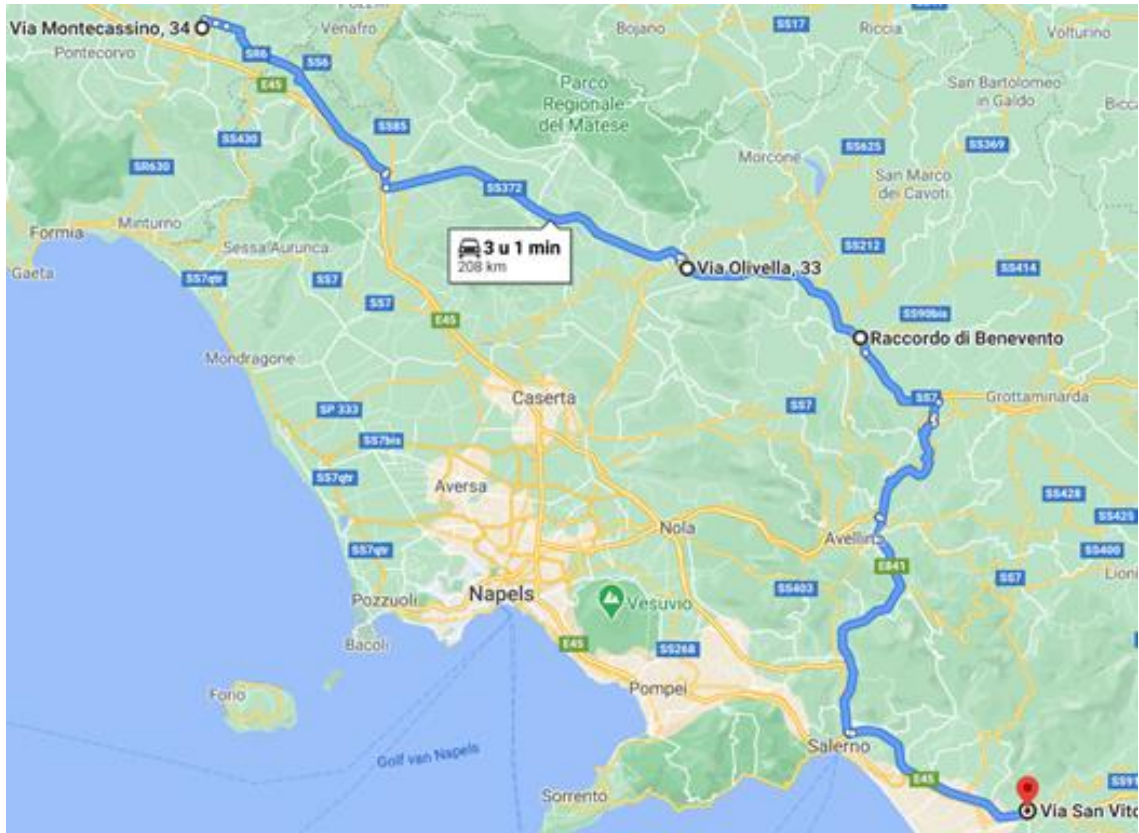

CP	Cassino	41.483200, 13.822100	<p>Vrijwel vlak en dichtbij het centrum. Dank aan de Cassini-mensen voor het initiatief !!! Voor campers is het raadzaam om de straat "via montecassino" op te rijden. Ga niet "via don Angelo Pantone" de straat op, want het is een smalle straat met scherpe bochten.</p> <p>Gratis openbare parkeergelegenheid. We hebben een rustige nacht doorgebracht met nog vier campers. De plaats van het legen en vullen van water is verouderd en verslechterd.</p> <p>(-/W/-/0,00)</p> <p>In de directe nabijheid ligt een Romeins theater en een Amfitheater</p>
			

Route 9

Cassino - Eboli

K
A
A
R
T

1 **Telese** 41.22593,
14.51438 (P)

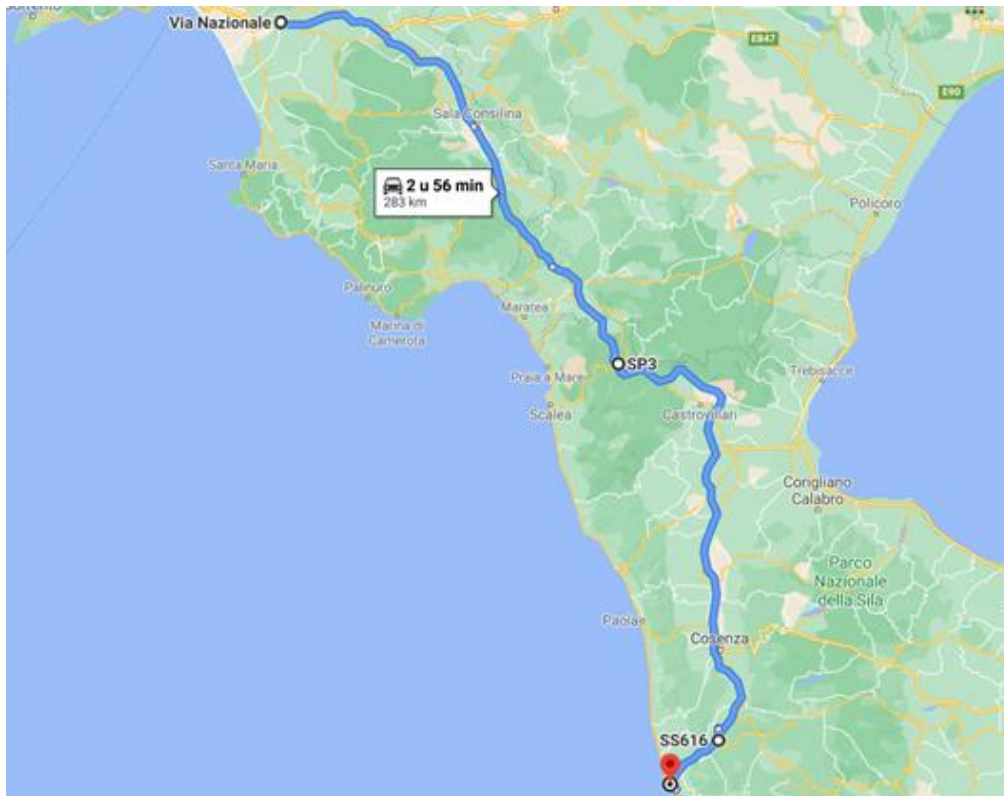
Bij het stadje Telese liggen de resten van de Samnitische, later Romeinse stad Telesia.
Ze bestaan uit delen van het theater, het amfiteater en de thermen.

2 **Benevento** 41.1326,
14.77233 (P)

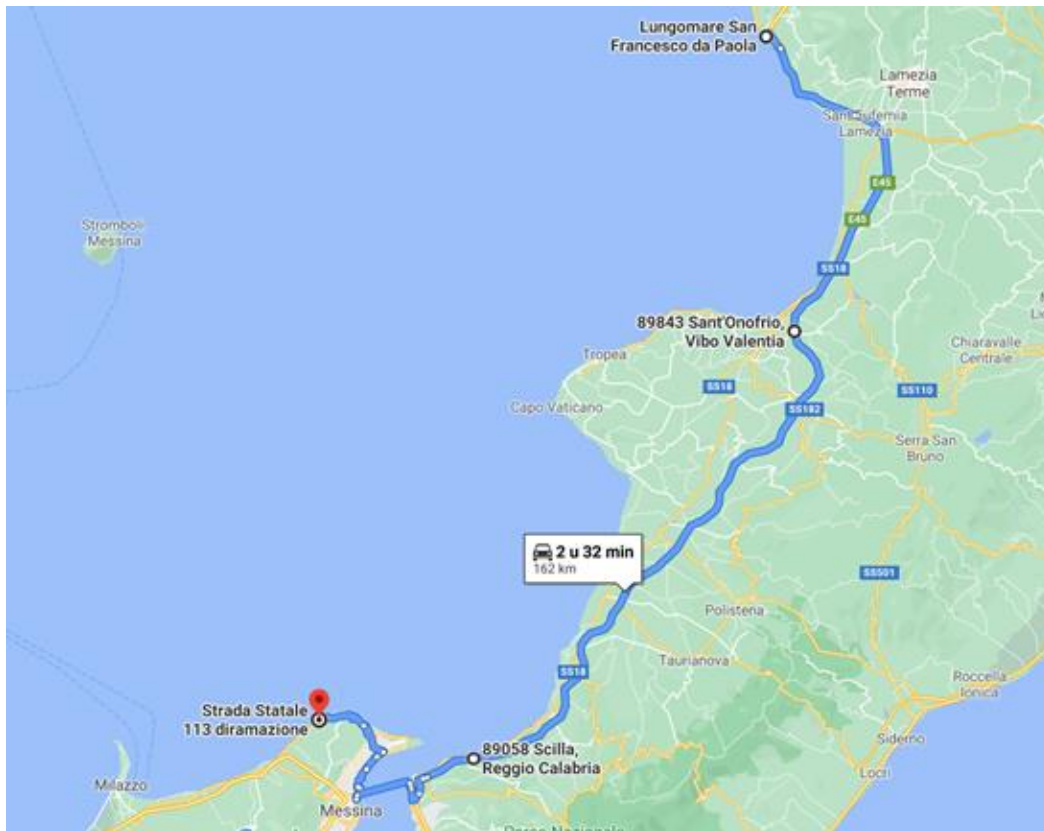
Benevento bezit veel monumenten uit haar rijke Romeinse, Longobardische en laatmiddeleeuwse verleden.
In de wijk ten westen van de dom vinden we veel overblijfselen uit de Romeinse tijd en de middeleeuwen. De Arco del Sacramento is een ereboog uit de keizertijd.
Het Teatro Romano dateert uit de tijd van keizer Hadrianus (2e eeuw) en is hersteld tijdens Caracalla. Het theater kon 20.000 mensen bevatten en mat 90 m in diameter. De Port'Arca in de middeleeuwse muren heeft van buiten twee Romeinse zuilen. Ernaast is de ruïne van het Longobardische fort Torre della Catena. Niet ver buiten de muren ligt de Romeinse brug, de Ponte Leproso met 4 bogen, waarover de Via Appia Benevento binnenkwam.

			De Trajanusboog in het noorden van de oude stad werd gesticht ter ere van keizer Trajanus in 114. De perfect geconserveerde triomfboog is versierd met reliëfs, die de verdiensten van Trajanus en zijn regering weergeven. De 15 meter hoge boog is het symbool van de stad.
CP	Eboli	40.623690, 15.054044	Ruime parkeerplaats met een mooi uitzicht. (-/-/0,00)
			

1	Park Pollino	39.97214, 16.08664 (P)	<p>Nationaal park Pollino - wandelen</p> <p>De wandelingen die zijn uitgezet, voeren door ontoegankelijke, afgelegen gebieden, maar zijn niet eens zo moeilijk. Je moet wel oppassen voor de brandende zon, wolven, steenarenden, wilde katten en stekelvarkens die je op je pad kunt aantreffen.</p> <p>De allermooiste klim gaat over de Orrido di Malevento, 'de pas van de slechte winden'. Op de top van de Monte Dolcedorme, 'zoete sluimer', kun je op een heldere dag volgens kenners genieten van een van de mooiste panorama's van Europa.</p> <p>Een andere bergketen in het noorden is de Monte Pollino. Hier ligt het Parco Nazionale del Pollino met de Bergpijnboom als symbool. Dit is het enige gebied waar deze boom nog groeit.</p> <p>In het park bevinden zich ook enkele historische dorpjes, zoals Rotonda, San Severino Lucano, San Costantino Albanese en San Paolo Albanese, waarvan de bewoners van de laatste twee oorspronkelijk uit Albanië afkomstig zijn.</p> <p>(P = Viggionello)</p>
			

2	Castello Cleto	39.09032, 16.15944 (P)	<p>Castello Medioevale Cleto Onlangs gerenoveerd, het was dag maar 's avonds met verlichting moet het spectaculair zijn. Een bezoek aan al degenen die passeren vanuit Cosenza wordt aanbevolen.</p> <p>Een oud dorp gebouwd op de hellingen van dit prachtige kasteel. Jammer dat de huizen in de omgeving net zo rijk aan verhalen zijn allemaal verlaten, maar het kasteel lijkt enigszins bewaard in zijn majesteit dankzij de hellingen die u toelaten om de toren te bezoeken</p> <p>(30 minuten van de route)</p>
			
CP	Nocera Scalo	39.013320, 16.116460	<p>Gratis onverharde parkeerplaats, perfect vlak, enkele bomen aan de oostkant bieden schaduw tot 11.00 uur. Het ligt op 40 meter van het zandstrand.</p> <p>Er is een badplaats waar het mogelijk is om te douchen.</p> <p>Er zijn ook een paar bars en restaurants</p> <p>(-/-/0,00)</p>
			

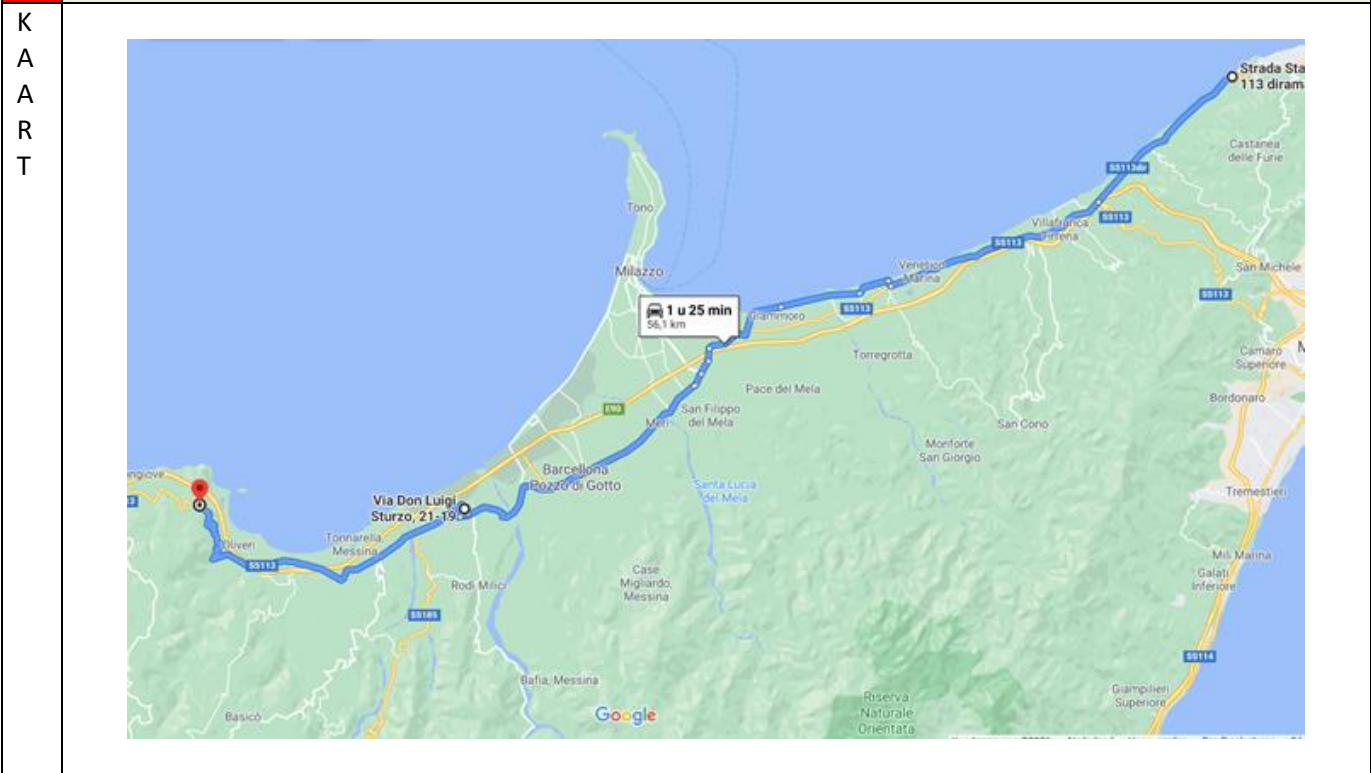

1	Pizzo	38.73736, 16.16475 (P)	Kuststadje Pizzo in Vibo Calentia is beroemd om zijn heerlijke Tartufo ijs. Het is een charmant dorp gelegen op een rots aan zee. Het historisch centrum bestaat uit nauwe doorkijkjes, pleintjes, winkeltjes, restaurants en natuurlijk ijssalons die vol trots de lokale specialiteit van truffel- en chocoladeijs serveren.
			
2	Scilla	38.2537, 15.71537 (P)	Scilla is hét centrum van de zwaardvisvangst. Het meest karakteristieke deel van dit witte stadje is Chianalea: het vissersdorpje dat door slechts één weg met de rest van de stad verbonden is. De kleine vissershuisjes grenzen aan zee, zodat de vissers hun bootjes tot vlak voor hun deur uit het water kunnen trekken. Vanaf het Belvedere van de Piazza San Rocco in de stad zelf heb je een prachtig uitzicht op het kasteel, het strand van Marina Grande en op de Zeestraat van Messina, die Calabrië van Sicilië scheidt. Mocht je de kans hebben, wacht dan de zonsondergang af. De paarskleurende lucht is echt iets spectaculairs!
			

			Je kan op het dorpsplein parkeren bovenop de berg en door middel van trappetjes loop je langs de huizen van de mensen. Smal maar ontzettend schattig!!
CP	Messina	38.290600, 15.510000	Heel goed mogelijk overdag parkeren. We brachten een rustige nacht door in het gezelschap van 3 Italiaanse kampeerdere. Mooie omgeving. Mooie plek. Er ligt voor Siciliaanse begrippen weinig afval. Heerlijk rustig met uitzicht over de zee. (-/-/0,00)
			

Route 12

Messina - Tindari

1	Castroreale Terme	38.13677, 15.16177 (P)	Castroreale Terme (2300 inwoners) met minerale bronnen, vormt een deel van de gemeente Terme Vigliatore, aan de Golfo di Patti.
---	-------------------	------------------------	---

San Biagio
 In San Biagio, 2 km ten westen, is een Romeinse villa opgegraven uit de 1e of 2e eeuw, met mooie mozaïekvloer en peristylum. (38.12755, 15.14265)

Castroreale zelf heeft een prachtige ligging boven zee en was een geliefde verblijfplaats van koning Frederik II van Aragon, vandaar de naam ‘reale’.

2	Tindari	Zie CP	Tindari 70 inwoners, 280 m hoog aan de noordkust, ligt 36 km ten westen van Milazzo. Bovenop een 280 m hoog klif lag hier het Griekse Tyndaris, met daaronder de Mare Secco, een ver in zee uitstekend zandstrand met lagune. Behalve voor de belangwekkende opgravingen komt men er voor de bedevaartskerk van de Zwarte Madonna.
---	----------------	--------	--

Opgravingen
 Bij de ingang ziet men de stadsmuur met de Porta Principale uit de 3e eeuw v.C. Van het Piazza Belvedere gaat de Via Teatro Greco langs de begraafplaats en rechtsaf naar de wijk met woningen en winkels (tabernae). Interessant is vooral de Casa Romana (1e eeuw v.C.) met peristylum en mozaïekvloer. De Basilica (1e eeuw v.C.) in Grieks-Romeinse mengstijl was de toegang tot de agora (forum) en werd voor vergaderingen en rechtszittingen gebruikt. Langs het Antiquarium bereikt men het prachtige Teatro Greco. Het ligt op een heuvel boven

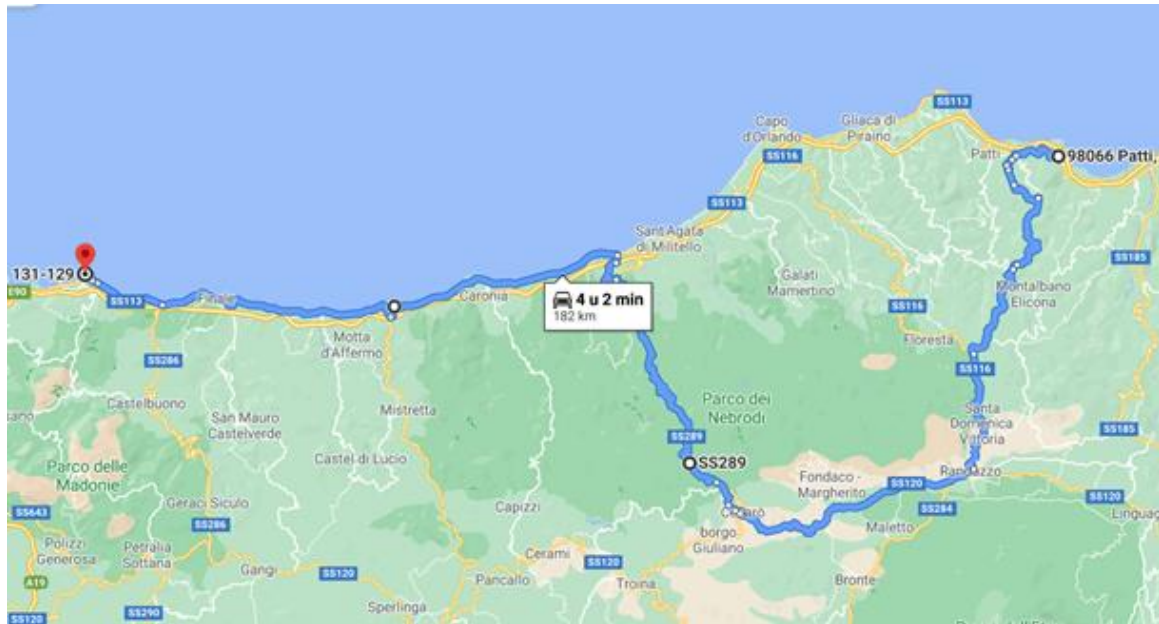

			<p>zee, dateert uit de 4e eeuw v.C. en is door de Romeinen verbouwd tot een ommuurd gladiatorenstrijdperk. In juni worden hier antieke spelen opgevoerd. Aan het einde van Piazza Belvedere ligt de bedevaartskerk Santuario della Madonna Nera. Het moderne gebouw huisvest het oude zwarte beeld met de inscriptie 'Niger sum sed formosa' (Ik ben zwart maar mooi). Opgraving open: 8.30 tot twee uur voor zonsondergang.</p> <p>Geschiedenis Tyndaris werd vrij laat gesticht, nl. in 396 v.C. door Dionysios van Syracuse, als vesting tegen de Carthagers. De stad werd genoemd naar koning Tyndareos van Sparta, wiens vrouw Leda de moeder was van de goddelijke tweeling Castor en Pollux. De gevonden munten tonen de tweeling als hoofden of als sterrenbeeld. De Zwarte Madonna kwam volgens de overlevering uit Constantinopel naar Sicilië in de 8e of 9e eeuw. Het schip liep bij Tindari aan de grond en kwam pas los toen het beeld was uitgeladen. De kapel is meermalen vernield; de huidige, met koepel, is uit onze tijd.</p>
CP	Tindari	38.137011, 15.042304	<p>Rustig, gratis parkeren met een drinkwaterkraan. Goed aangeplant, gegarandeerd schaduw.</p> <p>Rustige parkeerplaats voor de nacht. Behalve de prullenbak kan er niets worden geleverd. Het heiligdom van Tindari ligt op 25 minuten lopen. Geweldig uitzicht op het natuurgebied.</p> <p>(-/W/-/0,00)</p>
			

Route 13

Tindari - Cefalù

K
A
A
R
T

1	Parco dei Nebrodi	37.91665, 14.65574 (P)	<p>De weg door het park is prachtig en we hebben vanuit de auto ook verschillende dieren gezien; de beroemde zwarte varkens en ook berggeiten.</p> <p>Er zijn diverse prachtig aangelegde picknickplaatsen met informatiestands maar helaas was alles al gesloten, terwijl het pas half september was en nog prachtig weer. Geen enkele informatie dus mbt een mooie route die we wilden gaan wandelen.</p>
			
2	Santo Stefano di Camastra	38.014, 14.34811 (S)	<p>Santo Stefano di Camastra (6000 inwoners), 48 km ten oosten van Cefalù aan de noordkust is één van de voornaamste centra van keramiekproductie; ook wordt er les gegeven in aardewerk schilderen. Het Museo della Ceramica in het Palazzo Sergio toont de producten.</p> <p>Omgeving In Castel di Tusa, 8 km naar het westen, werd in 1991 een particulier openluchtmuseum gesticht voor hedendaagse kunst.</p> <p>Aan de weg naar Tusa liggen de opgravingen van de Grieks/Romeinse stad Halaesa, gesticht in 403 v.C. Van S.Stefano uit bereikt men het Nebrodigebergte. Info: Parco Nazionale dei Nebrodi, Caronia.</p>
			
CP	Cefalù	38.036297, 14.032314	<p>Zeer goede parkeergelegenheid. Zeer plat. Naast het strand. Vrij rustig voor een zaterdagavond.</p>

Kustwachtkazerne op 50 m. Geen service. Cefalù 15 minuten lopen.

De parkeerplaats is ideaal voor een bezoek aan Cefalu. Wel is er 's ochtends vroeg veel bedrijvigheid naar de visfabriek, inclusief vrachtwagens. En 's avonds is er zeker "kijk" toerisme. Maar de locatie is perfect. Geen enkele service

(-/-/-/0,00)

Op de volgende pagina staat informatie over Cefalu.

Informatie Cefalu

Cefalù (13.000 inwoners) op 66 km ten oosten van Palermo, is een aantrekkelijke oude stad, die gedomineerd wordt door de steile rots met kasteel, 270 m hoog, maar vooral beroemd werd door de Normandische kathedraal. De Griekse naam voor de stad was Kephaloïdion, vanwege de rots in de vorm van een hoofd (kephalos). Zij was reeds bewoond door de Phoeniciërs en de Siculi. In de 4e eeuw v.C. steunde de stad de Carthagers, maar werd twee maal door Syracuse veroverd, in 394 en 305 v.C. De Romeinen bezetten Cefalù in 254 v.C. De Byzantijnen heersten er van 395 tot 858 en de Arabieren van 858 tot 1063, toen de Noormannenkoning Roger II de stad innam en in 1131, een jaar na zijn kroning, begon met de bouw van de majestueuze kathedraal.

Bezienswaardigheden:

Van het Piazza Garibaldi leidt de Corso Ruggero de oude stad in. Delen van de ommuring dateren uit de oudheid. Links passeert men de Osterio Magno, een Normandische toren met tweelingvensters, de rest van Roger's paleis. Op het hoogste deel van het Domplein staat de imposante kathedraal. De twee massieve vierkante torens hebben tweelingvensters. De kerk was gesticht als dank voor de onderwerping van de Moslims door de Noormannen. Roger II wilde ook dat hij hier met zijn nageslacht zou worden begraven, maar bij zijn dood in 1154 was de kerk nog niet klaar, zodat hij in Palermo in de kathedraal werd bijgezet, evenals later zijn nazaten. De bouw van de kathedraal nam veel tijd in beslag; de wijding vond pas in 1267 plaats, waardoor er verschillende stijlen te zien zijn. Het gebouw is een drieschepige basiliek met zuilen, een breed dwarschip en een ruim halfroond koor. Tussen de torens is een portaal van Ambrogio da Como met drie bogen en een rijk versierde deur, de 'Porta Regum' (koningsdeur). De oostkant van de kerk is hoger dan het schip. De apsis is van buiten versierd met blinde bogen en slanke zuilen. Het indrukwekkende interieur vertoont antieke zuilen met prachtige kapitelen tussen spitsbogen, in Arabische stijl. Er staat een fijn besneden doopvont uit de 12e eeuw. Een grote triomfboog geeft toegang tot het hoge transept met bovenin galerijen.

Rechts hangt een fraai 14e-eeuws beschilderd crucifix. Links in het dwarschip staat een Madonnabeeld van Ant.Gagini (1533). De twee tronen, die van de koning en van de bisschop, versierd met mozaïeken, staan tegenover elkaar aan de ingang van het lange verhoogde Presbyterium met een prachtige mozaïekvloer. Een imposante cyclus mozaïeken op een vergulde achtergrond bedekt deze hele ruimte. De apsis wordt beheerst door de enorme Christus Pantocrator en de Maagd met aartsengelen en apostelen. Deze mozaïeken, de oudste van Sicilië, zijn gemaakt door Byzantijnse kunstenaars (1148). Opzij ziet men Petrus en Paulus en de overige apostelen. De restauratie is al veel jaren aan de gang. De buitenzijde is klaar, maar van binnen is nog slechts het koor toegankelijk (1995).

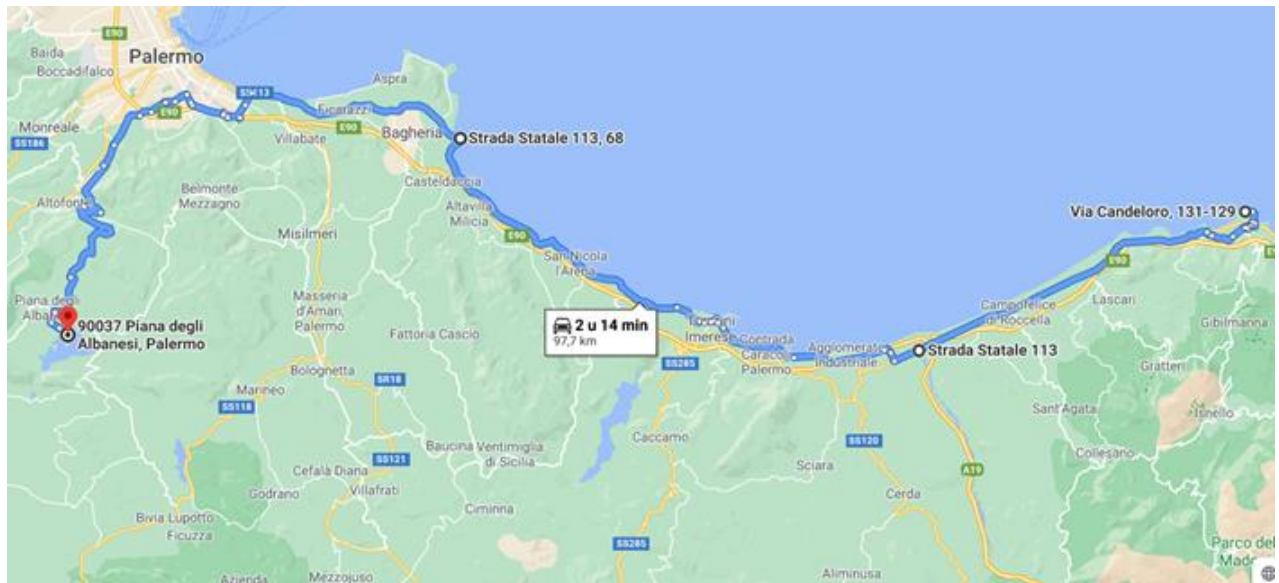
Het Museo Mandralisca is een bezoek waard. Er zijn mooie archeologische vondsten uit Cefalù en Lipari en Griekse vazen en munten. Beroemd is het schilderij van Antonello da Messina 'Ritratto d'Ignoto' uit 1470. Open: 9-19 u.

Aan de Via Vittorio Emanuele, dichtbij zee, staat de 13e-eeuwse kerk San Biagio. Ook is daar de Arabische wasplaats. De vissershaven biedt een schilderachtige aanblik. Over de Vicolo dei Saraceni omhoog kan men naar de Rocca klimmen (270 m), waar de prehistorische en antieke kern lag. Hier staat de ruïne van de Diana-tempel, een waterreservoir van de Arabieren en de resten van het Normandische kasteel met omwalling. Het uitzicht op de stad beneden en op zee, waar men bij helder weer de Liparische eilanden kan zien, is schitterend.

Route 14

Cefalù - Piana degli Albanesi

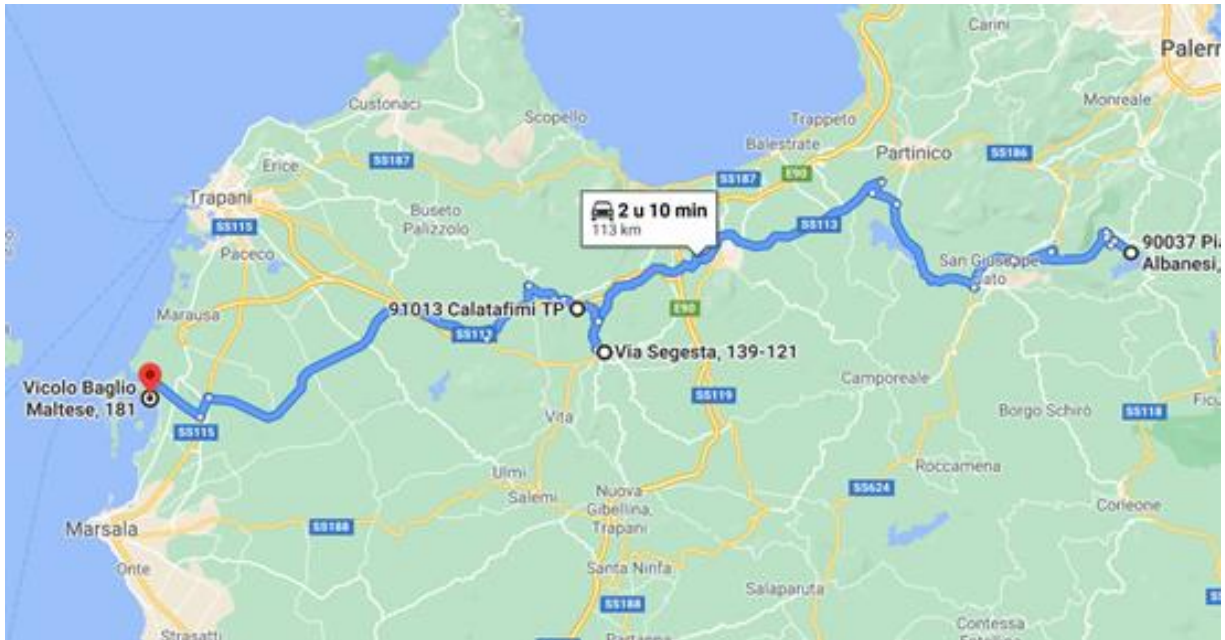
K
A
A
R
T

1	Himera	37.97314, 13.8245 (P)	De archeologische vindplaats Himera ligt bij de snelweg, 45 km ten oosten van Palermo.
			<p>Bij de opgravingen heeft men de ruïne van de tempel van Zeus Eleutherios (vrijheid) ontdekt, die ter ere van de overwinning van 480 was opgericht. De fontein met leeuwenkop is nu in het Archeologisch museum van Palermo. Ook het museum van Termini Imerese heeft een aantal oudheden.</p> <p>Geschiedenis In 649 v.C. werd Himera gesticht door de stad Zankle (Messina) als meest westelijke voorpost van de Grieken tegen Carthago. De vóórgriekse naam Hemera (=dag) leidde ertoe, dat de haan als symbool van de ochtendstond tot embleem werd gekozen. In 480 v.C. werd een Carthaagse legermacht onder Hamilcar bij Himera verslagen door Theron van Agragas (Agrigento) en diens stiefzoon Gelon van Syracuse. In 409 v.C. kwamen de Carthagers echter terug onder Hamilcars kleinzoon Hannibal, die de stad volledig liet verwoesten. Een deel van de Grieken vluchtte naar Thermai, dat toen de naam Thermai Himerai (nu Termini Imerese) kreeg.</p>
2	Solunto	38.07614, 13.54155 (P)	Solunto op 215 m hoogte is de opgegraven Phoenicisch-Romeinse stad, schitterend gelegen op de helling van de Monte Catalfano op een schiereiland hoog boven zee.
			<p>De opgraving toont een typisch Romeinse stad. Bij de ingang zijn vondsten geëxposeerd in het Antiquarium en is er een plattegrond. Van het Antiquarium loopt men omhoog tot de Via Decumana, die de hele opgegraven stad doorkruist. Veel huizen waren om een peristylum gebouwd. De straten volgen de helling van de berg. Het 'Ginnasio' is een Grieks-Romeins gebouw met atrium en peristylum; 6</p>

		<p>zuilen zijn weer overeind gezet. Het ‘Huis van Leda’ heeft een mooie mozaïekvloer.</p> <p>Aan het einde van de grote dwarsstraat, de Cardo Maximus, die omhoog loopt van 180 tot 217 m, ligt de agora (forum) en een Phoenicisch altaar. Het Bouleuterion is een gebouw met halfronde treden, waar het stadsbestuur zetelde. Het theater ligt op een fraaie panoramische locatie. Beide gebouwen stammen uit de 4e eeuw v.C., maar zijn door de Romeinen vernieuwd.</p> <p>Uit de vondst van een beeld van (vermoedelijk) de Phoenicische godin Astarte en van de necropolis onderaan Monte Catalfano heeft men afgeleid, dat Solunto de enige stad op Sicilië was, waar de Griekse en Phoenicische culturen naast elkaar voorkwamen, in leven, godsdienst en begrafenisriten.</p> <p>Opgraving en museum open 9 tot 2 uur voor zonsondergang, zon- en feestdagen. (okt.-mei alleen museum 9-12.30 u.)</p> <p>Geschiedenis Solunto</p> <p>Soluntum was, met Motya en Panormus, één van de plaatsen waar de Phoeniciërs zich vestigden vóórdat de Griekse kolonisatie begon, in de 8e en 7e eeuw v.C. In 396 v.C. verwoestte Dionysios I van Syracuse de stad. In de 4e eeuw v.C. werd zij herbouwd op de huidige locatie, na de overwinning van Carthago op Syracuse. In 254 v.C. werd het een Romeinse stad tot na 200, toen zij verlaten werd.</p>
CP	<p>Piana degli Albanesi</p> <p>37.980771, 13.300315</p> 	<p>Voldoende parkeergelegenheid om het meer te bezoeken. Vlakke ondergrond en grind. Ik verbleef hier 2 nachten zonder probleem. Alleen veel zwerfhonden - als je huisdieren hebt, zal dat interessant zijn.</p> <p>Hier zijn ook enkele wandelpaden om van de prachtige natuur te genieten.</p> <p>(-/-/-/0,00)</p>

Piana degli Albanesi - Marsala

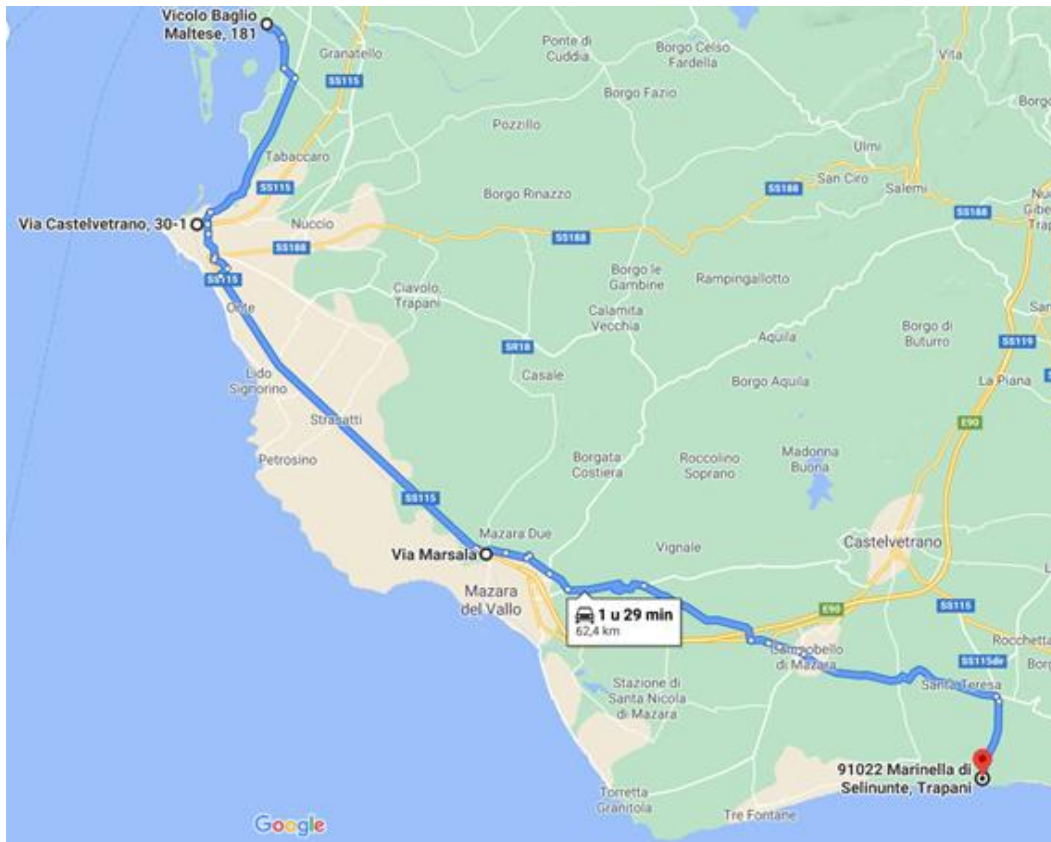
K
A
A
R
T

1	Calatafimi	37.91567, 12.85839 (P)	<p>Calatafimi (11.000 inwoners) op 350 m hoogte, 35 km ten oosten van Trápani, is gesticht door de Arabieren (qalat=kasteel).</p> <p>Hier behaalde Garibaldi met zijn ‘Mille’ de eerste overwinning op de Bourbons op 15 mei 1860. Van het Arabische kasteel kan men de Griekse tempel van Segesta zien liggen.</p>
2	Segesta	37.94791, 12.82817 (P)	<p>Segesta is één van de grootste bezienswaardigheden van Sicilië.</p> <p>De tempel De eenzaam gelegen indrukwekkende Dorische tempel van Artemis, buiten de vroegere stadsgrenzen, was opgericht door een Attische bouwmeester omstreeks 425 v.C. Zij is nooit voltooid. Op een oppervlak van 58 bij 23 m staan 14 ongecanneleerde zuilen aan elke lange zijde en 6 aan de korte zijden. De tympanen zijn ook nog gaaf.</p> <p>Het amfitheater In een half uur loopt men omhoog naar de plaats met prachtig panoramisch uitzicht, waar het theater is blootgelegd, in een natuurlijke holte in de heuvelwand. Dit best bewaarde theater dateert uit de 3e of 2e eeuw v.C.; het is omstreeks 100 v.C. door de Romeinen verbouwd. De halfronde cavea is in de rots uitgehouwen. Er zijn 20 rijen zitplaatsen; de diameter is 63 meter. Van dit hoge punt kan men tot aan zee kijken. Het beeld wordt echter wel wat verstoord door de autostrada, die door het dal is aangelegd.</p>

			<p>Parco archeologico Segesta open: 9 tot 13 u. voor zonsondergang; pendelbus naar amfitheater.</p> <p>Het entreegeld is 4.50 euro, inbegrepen, het bezoek aan de ruïnes van enkele gebouwen en het theater uit de 3de eeuw v.C.</p>
CP	Marsala	37.882998, 12.477987	<p>Mooie plek met uitzicht op Isola Grande en vissersbootjes. We hebben een waterspreeuw paartje voor onze neus gespot. Gratis water en prima fietsmogelijkheden naar Marsala, lekker vlak ca. 15km naar het centrum.</p> <p>Parkeren naast de straat maar super stil! Mogelijkheid om water te laden dankzij een fontein direct op de parkeerplaats en prachtige zonsondergangen</p> <p>(-/W/-/0,00)</p>
			

1	Marsala	37.80787, 12.44159 (P)	<p>De levendige stad Marsala (80.000 inwoners) aan de westkust werd gesticht door de Carthagers. De naam is afgeleid van het Arabische 'Mars-el-Allah', haven van God.</p> <p>Marsala werd beroemd door de landing van Garibaldi in 1860. Het meest westelijke punt van Sicilië, Capo Boeo vlakbij Marsala, ligt slechts 140 km van Tunesië in Afrika.</p> <p>De Marsalawijn wordt gemaakt van gekookt druivensap volgens een speciaal recept, tot een zoete dessertwijn met een alcoholpercentage van 13-16%, onder het kwaliteitslabel SOM (Superior Old Marsala), zo'n 3 miljoen hektoliter per jaar.</p>
2	Mazarà del Vallo	37.64483, 12.60475 (P)	<p>Mazarà del Vallo (46.000 inwoners) aan de zuidwestkust, een oorspronkelijk Phoenicische nederzetting, was de haven voor Selinunte. In 827 begon de verovering van Sicilië door de Arabieren hier. Zij maakten de stad tot hoofdstad van West-Sicilië, tot de Noormannen de macht in 1072 overnamen. Roger benoemde er een bisschop en een parlement van edelen.</p> <p>De vissershaven ligt aan de monding van de Mazarò, zuidelijker is de nieuwe haven voor de veerboten.</p> <p>Het park van de Villa Garibaldi loopt langs de kustweg. Aan het einde ligt de ruïne van het Normandisch kasteel uit 1072. Over de Via</p>

			Garibaldi komt men aan het plein met de Benedictijnerkerk Santa Veneranda, een rond gebouw met koepel en een imposante façade met twee torens. Op 2 km naar het Zuiden is een mooi zandstrand 'Tonarella'.
CP	Selinunte	37.583599, 12.838400	<p>Geweldige plek vlak bij de tempel, we brachten een heel rustige nacht door.</p> <p>We aten in het Boomerang-restaurant, uitstekende en zeer goede prijs-kwaliteitverhouding, lokale verse vis, niet te missen. Op de parkeerplaats voor water en afvoer.</p> <p>Parkeerplaats erg rustig en niet erg druk. Het restaurant is gewoon fantastisch. 7-gangen vismenu met wijn en digestief € 25.</p> <p>(-/W/-/0,00)</p> <p>Beschrijving van het tempelgebied van Salinunte staat op de volgende bladzijden</p>
			

De opgegraven Griekse stad Selinunte, is met 8 tempels uit de 6e en 5e eeuw v.C. en de Demetertempel één van de grootste en belangrijkste historische locaties van Sicilië. Het ligt aan de zuidwestkust op terrassen boven zee. De Akropolis en de oude stad liggen tussen twee rivieren, de Selinus (nu Modione) en de Hypsas (nu Gorgo di Cottone). Ten Oosten van de Hypsas ligt de tweede groep tempels. Voor onderdak en een strand is men aangewezen op het vissersplaatsje Marinella.

De opgravingen

Daar de archeologen niet zeker waren van de oorspronkelijke bestemming van de tempels, hebben zij ze met letters aangeduid.

De Oostelijke tempels.

Tempel F, de middelste van drie, is de oudste (530 v.C.) en was waarschijnlijk gewijd aan Athene. De stylobaat (grondvlak) is 25x62 m, er zijn 6x14 zuilen van 9-11m, slank met brede kapitelen. Op de oostelijke bovenbouw waren metopen, met scènes uit de strijd tussen goden en giganten. Binnen aan de oostzijde is een tweede rij zuilen, gevolgd door de pronaos (open portaal), de cella en het adyton (heiligdom van de priester), een typerende bouw voor Sicilië.

Tempel G, (520 v.C.) voor Apollo, is een chaotische massa stenen en zuilresten. De basis was 50x110 m en de hoogte was ca. 30 m. Deze tempel was één van de grootste van de oudheid, met 8x17 zuilen. Toen Carthago de stad verwoestte, was de bouw nog niet voltooid.

Tempel E, (465-450 v.C.) aan Hera gewijd, is nu ten dele herbouwd met peristylum en een deel van de bovenbouw. De basis meet 26x68 m, er zijn 6x15 zuilen. De pronaos en de opisthodomos (priesterheiligdom) zijn volgens klassiek-Griekse principes gebouwd. Net als bij de Zeus-tempel van Olympia zijn de metopen plat. De beeldhouwde reliëfs zijn nu in het museum van Palermo: Herakles die een Amazone bevecht, het huwelijk van Zeus en Hera, Artemis en Aktaion en Athene en de reus Enkelados. Typisch voor Sicilië is het adyton aan het einde van de cella. Er is een open trap van 10 treden naar het interieur, 6 treden naar de cella en nog eens 3 naar het adyton.

De Akropolis

De Strada dei Templi leidt naar de Akropolis. Zij passeert het dorp Marinella en steekt de Gorgo di Cottone over, bij de dichtgeslibde haven. De Akropolis is omringd door een muur, het O-deel uit de 7e-6e eeuw v.C., deels uit de Carthaagse tijd, na 409 v.C. De oppervlakte van de Akropolis is 17 ha, de hoofdstraten kruisen elkaar rechthoekig. In het zuidoostelijke gedeelte waren nog enkele tempels.

Tempel O, de meest zuidelijke, heeft 6x14 zuilen, is van 450 v.C.; alleen de fundering is over.

Tempel A met 6x14 zuilen uit dezelfde tijd, als O, met adyton en opisthodomos. Alleen het fundament en enkele zuilen zijn bewaard.

Tempel B langs de O-W-sstraat heeft een prostylos, dus alleen zuilen vóór de ingang. Zij is van 280 v.C., dus kort vóór het verval van Selinunte gebouwd.

Tempel C, de oudste en grootste van de Akropolis, uit ca. 550 v.C., met massieve zuilen, op de hoogste plek gebouwd. De basis meet 24x64 m, er zijn 6x17 zuilen, de hoogte is ruim 8 m. Er is een groot Gorgonenhoofd aan het O-tympanon, een kopie; het origineel is in Palermo. Het is 2.75 m hoog, van teracotta. Daaronder waren beeldhouwde metopen, met Apollo, Perseus en de Gorgonen, Herakles en de Cyclopen (nu in Palermo). Een trap met 8 treden leidt naar de voorste zuilen, dan is er een tweede rij zuilen. Voorbij de pronaos, die door bronzen deuren kon worden gesloten was de lange cella met adyton, waar de heilige symbolen bewaard werden en waar alleen de priester toegang had.

Tempel D, uit 540 v.C., heeft klassieke proporties met 6x14 zuilen, een diepe pronaos, cella en adyton. Evenals bij C is er geen opisthodomos.

Verder naar het N zijn resten van huizen van na 409 v.C., tot de hoofdboort met sterke fortificaties uit de 3e eeuw v.C., greppels, bastions en torens.

Heiligdom van Demeter Malophoros

Zuidwaarts door de Akropolis, dan langs de westelijke uitgang over de Modione (Selinus) en weer noordwaarts bereikt men dit heiligdom. Het staat in een begraafplaats, op de weg van de Akropolis naar de necropolis. Rouwstoeten hielden er halt om Demeter, de godin der Mysteriën en haar dochter Persephone, heerseres over vruchtbaarheid, leven en dood, Siciliës hoofdgoden, te vereren. De Temenos (het heiligdom) van Demeter wordt betreden door een 5e-eeuwse poort. Op de binnenplaats is een archaisch altaar en nog een altaar voor offers, deel van de tempel van Demeter uit de 6e eeuw v.C., op de plek van een nog ouder heiligdom bij de rivier. Tegenover de noordoosthoek van het heiligdom is de plek, waar Zeus Meilichios vereerd werd: 2 altaren en een tempeltje van 3x5,20 m, gebouwd 300 v.C. Hierbij waren duizenden kleine 'stèles' (begraveniszuiltjes) als offergaven (nu in Palermo).

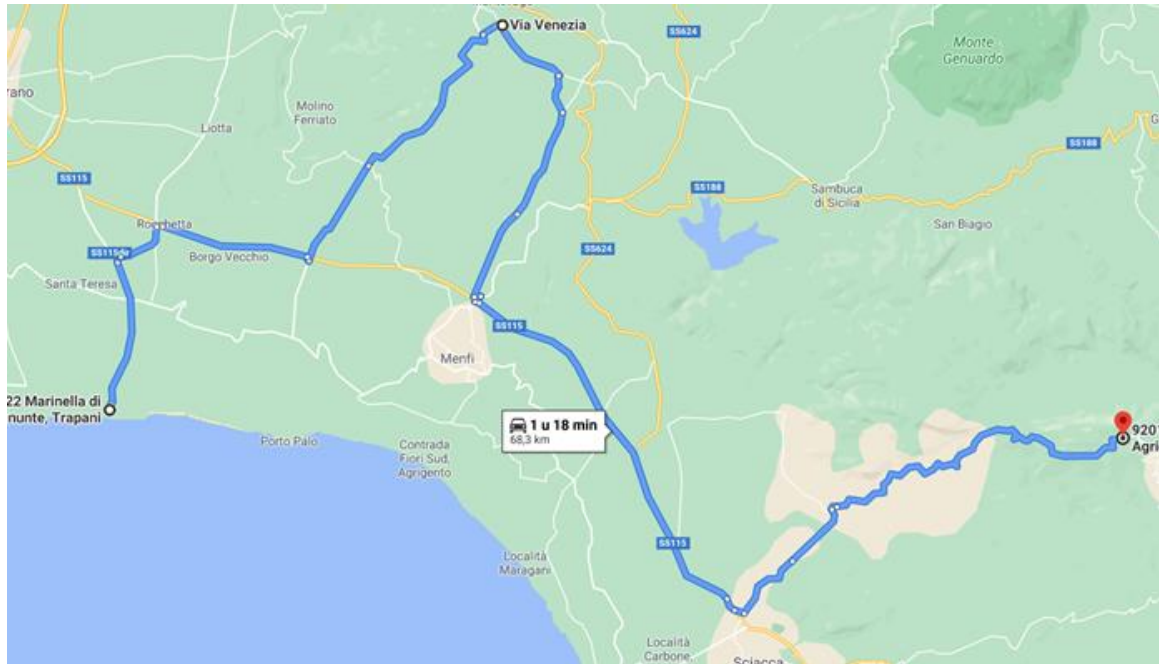
Selinunte's vroegere steengroeven liggen bij Campobello di Mazarà en zijn een bezoek waard. (Zie bij Castelvetrano, provincie Tràpani).

Geschiedenis

Omstreeks 650 v.C. werd Selinunte gesticht vanuit Megara Hyblaia. De naam komt van Selinon (= wilde selderij). Er waren grensconflicten met de Elymische stad Segesta en met de Carthagers. In haar bloeitijd, de 6e en 5e eeuw v.C. had Selinunte 20.000 inwoners en 100.000 slaven. In 409 v.C. werd de stad door Carthago veroverd; 15.000 burgers werden gedood en de rest in slavernij weggevoerd.

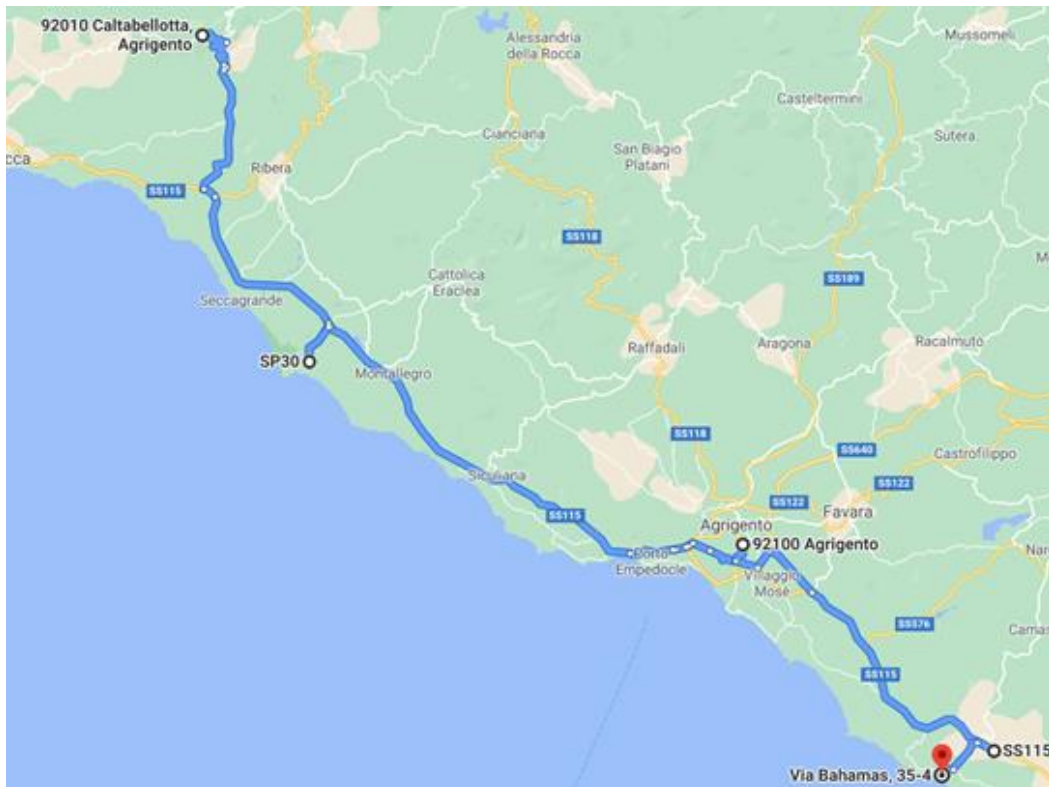
Parco archeologico Selinunte open: 9 tot 1 uur voor zonsondergang.

Selinunte - Caltabellotta

K
A
A
R
T

1	Montevago	37.69877, 12.98502 (P)	<p>Verwoest dorp Dorp in puin. Het dorp is verwoest door de aardbeving van 1968. Ze hebben het oude dorp niet terug opgebouwd maar een nieuw opgetrokken.</p> <p>Als monument hebben ze bij de ruïne van één van de kerken een plein en enkele straten aangelegd in witte marmer, compleet met lantaarns. Het is heel indrukwekkend.</p> <p>Als aandenken zijn in een afgesloten park bomen geplant, bij elke boom staat een naamplaatje met de naam en geboorteplaats van een slachtoffer. (L. 12.975017 B. 37.706051)</p>
2	Caltabellotta	Zie CP	<p>Caltabellotta (6.000 inwoners), 850 m hoog, is te bereiken van Sciacca 19 km omhoog en is gelegen op een panoramische plaats tegen de helling van de vreemd gevormde Monte Caltabellotta (950 m).</p> <p>Deze Siculische, later Romeinse stad werd door de Arabieren tot vesting verbouwd met als naam Qalat-al-Ballut (= fort van de eiken) in de 9e eeuw, vandaar de naam.</p> <p>Achter de gotische Sant'Agostino leidt een pad naar de ruïne van het klooster San Pellegrino en dan omlaag naar de Normandische Chiesa Madre, met een Madonnabeeld van Gagini. Daarna bereikt men de kleine gotische San Salvatore.</p> <p>Een steile trap voert naar de top van de rots, naar de ruïne van het Arabische, later Normandische fort (uitzicht!).</p>

CP	Caltabellotta	37.575142, 13.218327	<p>Een goede start voor een wandeling naar het kasteel van Luna en prima eten in een heel leuk Mates-restaurant.</p> <p>Leuke plaats. Kleine, schone en rustige plek ondanks de aanwezigheid van de bar die meestal wordt bezocht door oude mensen. Kinderspellen in de buurt. Minder geïsoleerd dan de andere parkeerplaats aangegeven in de app. Prachtig dorp, woensdagochtend markt in een straat boven het dorp.</p> <p>(-/-/0,00)</p>
			

1	Eraclea Minoa	37.39375, 13.28337 (P)	<p>De antieke stad, ligt 28 km ten Westen van Agrigento aan zee.</p> <p>Het door Selinunte in de 6e eeuw v.C. gestichte Herakleia Minoa lag direct ten oosten van de monding van de Plátani (Halykos). De naam Minoa duidt op de mythe, waarin wordt verteld, dat koning Minos van Kreta hier door de Sicanische koning Kokalos werd gedood. Opgravingen: delen van de 6 km lange stad met muren en bastions en een Grieks theater uit de 3e eeuw v.C. Er is een Antiquarium met vondsten uit de stad.</p> <p>Opgraving open: 9 tot een uur voor zonsondergang.</p>
			
2	Agrigento	37.29787, 13.58964 (P)	<p>De provinciehoofdstad, is mooi gelegen in de heuvels bij de zuidkust.</p> <p>De prachtige Griekse tempels vormen een hoogtepunt bij een bezoek aan Sicilië.</p> <p>Er zijn goede hotels en stranden, zoals het Lido San Leone (7 km zuidelijk) bij Porto Empédocle. Interessante festivals zijn: het amandelbloesemfestival in februari en de Pirandello- en Persephonefestivals in augustus, als er moderne en klassieke toneelstukken worden opgevoerd.</p> <p>Op de volgende bladzijde staat een beschrijving van het tempelgebied.</p>
			

3	Palma di Montechiaro	37.18475, 13.76282 (P)	<p>Palma di Montechiaro (2200 inwoners) bij de zuidkust, werd in 1637 gesticht door Prins Carlo Tomasi di Lampedusa.</p> <p>Het kasteel van Montechiaro werd decor voor de film ‘Il Gattopardo’ van Visconti.</p>
			
CP	Marina di Palma	37.167198, 13.729900	<p>De plaats wordt sterk aanbevolen voor één nacht. Ik kan het restaurant aan iedereen aanbevelen. Heerlijke visgerechten en gewoon geweldig. Zeer aardige restauranteigenaar die Duits spreekt. Een geweldige avond en de prijs was goed voor de uitstekende kwaliteit.</p> <p>We brachten hier de nacht door, geschud door de zee, een paar vissers en het restaurant was open, er zijn overal waterpunten langs de jachthaven, mooie omgeving</p> <p>(-/W/-/0,00)</p>
			

Tempelvallei van Agrigento

Over de Passeggiata Archeologica omlaag komt men bij een parkeerplaats, vanwaar men de tempelvallei kan bezoeken. Er zijn twee groepen tempels:

A. De Oostelijke tempels

3 Dorische tempels uit respectievelijk 500, 425 en 450 v.C., genoemd naar Herakles, Concordia en Hera (arbitrair!). In de oudheid liep de zuidelijke stadsmuur langs de rand van de steile kloof. Dicht daarbij staan de 3 tempels op een rij, prachtig gelegen en van grote schoonheid ('s avonds verlicht).

1. Tempel van Herakles (500 v.C.), de oudste, in archaisch-dorische stijl, met een stylobaat van 26x67 m, 6x15 zuilen. Verwoest door de Carthagers in 406 v.C., herbouwd door de Romeinen en nogmaals verwoest door een aardbeving. Er staan 8 zuilen overeind.

De Villa Aurea, gelegen langs het voetpad de heuvel op, in een weelderige tuin met resten van Romeinse en Christelijke necropoli; ook in de rotsen uitgehouwen graven. Villa Aurea en Antiquarium open: dag. 9-13 u.

2. De Concordiatempel, de best bewaarde van Sicilië, één van de mooiste van de oudheid, gebouwd van rode zandsteen omstreeks 425 v.C. Een stylobaat van 17x39 m, 6x13 zuilen. De constructie is klassiek, met pronaos, cella, opisthodomos. In de 6e eeuw liet paus Gregorius de Grote de tempel tot Christelijke kerk verbouwen; ze werd dichtgemetseld tot een drieschepige basiliek, zoals in Syracuse. In recente tijd is het gebouw hersteld in de antieke vorm.

3. Tempel van Hera (Juno) Lacinia uit 460-440 v.C., als laatste in de rij, met 6x13 zuilen. Hiervan zijn er 25 overeind gezet. De marmervloer in de cella is uit de Romeinse tijd. Deze tempel werd ook verwoest door de Carthagers, maar herbouwd door de Romeinen.

B. De Westelijke Tempels

Via de parkeerplaats aan de overzijde van de straat. Deze groep tempels is vooral interessant vanwege de enorme afmetingen van de Zeustempel en de nauwe relatie, sinds de pre-Griekse tijd, tussen het oude Sicilië en de goden van de onderwereld (chthonische goden), Hades, Demeter en Persephone.

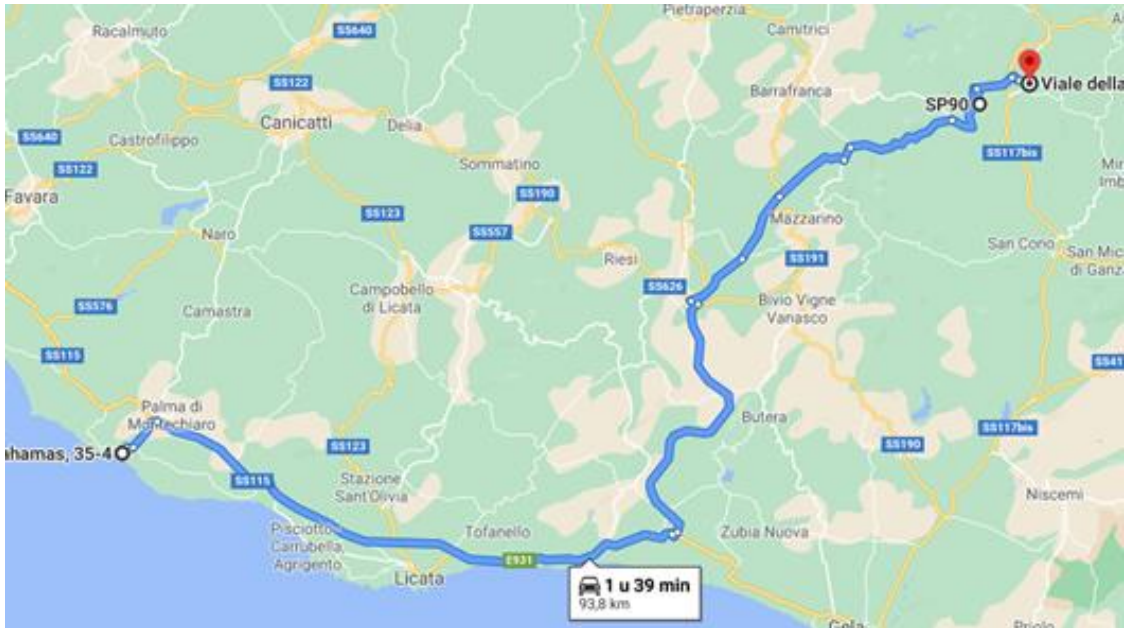
4. Tempel van de Olympische Zeus, nu een enorme massa blokken en zuilresten van 6000 m². De tiran Theron liet het Olympeion ontwerpen ter ere van de overwinning op de Carthagers bij Himera in 480 v.C. Het was de grootste van alle Dorische tempels en de derde in grootte van alle Griekse tempels, na Ephese en Milete. Het fundament mat 56x113 meter, het stylobaat 53x110 m, er waren 7x14 zuilen, ca. 18 meter hoog, met een basisdiameter van 4 meter. De ruimte tussen de zuilen was dichtgemetseld tot halverwege de zuilhoogte. Daar waren nissen, waarin waarschijnlijk 38 Atlasbeelden stonden van ruim 7 meter hoog. Eén is in het Archeologisch museum, een kopie in de tempel. Langs de dakrand waren enorme reliëfs, 6 meter hoog. Men schat de hoogte van de tempel op 40 meter. De Zeustempel is nooit voltooid; Carthagers, aardbevingen en het wegslepen van stenen voor de havendam van Porto Empédocle in de 18e eeuw leidden tot de huidige ruïne.

5. De zogenaamde Dioscuri-tempel (Castor en Pollux), 4 zuilen, onderbouw en een stuk bovenbouw, in de 19e eeuw opgezet. Dit vormt nu het embleem van Agrigento. Het ligt in een weids gebied ten westen van de Zeus-tempel, waar de chthonische goden vereerd werden. Dit gaat terug tot de Siculi en werd uitgebreid door de Grieken in de 6e eeuw v.C. Er stond een Griekse tempel in een gebied met kleine oudere heiligdommen, aan de aardse goden gewijd.

6. De tempel van Hephaistos (Vulcanus) uit 430 v.C., een fundering en 2 zuilen. Verder naar het noordwesten, over de spoorlijn. De Tempelvallei is open: dagelijks van 9 uur tot een uur voor zonsondergang.

Marina di Palma - Piazza Armerina

K
A
A
R
T

1	<p>Villa Romana</p>	<p>37.36813, 14.33422 (P)</p>	<p>Villa Romana del Casale</p> <p>De Romeinse uitbuiting van het platteland wordt in het bijzonder gesymboliseerd door de Romeinse Villa del Casale op Sicilië, het centrum van een groot landgoed waarop de plattelandseconomie van het westerse Keizerrijk was gebaseerd.</p> <p>De villa is één van de meest luxueuze in zijn soort. Ontworpen in de traditie van de Romeinse villa, maar op een niveau van luxe waarvan binnen het Romeinse Rijk geen equivalent bestaat. Het uitgegraven gedeelte – ongeveer 4.000 vierkante meter – is slechts een deel van de volledige vestiging en kan worden onderverdeeld in vier zones, of groepen kamers, allemaal versierd met mozaïekvloeren van een superieure kwaliteit.</p> <p>Op de volgende bladzijde staat een uitgebreide beschrijving van de villa.</p>
2	<p>Piazza Armerina</p>	<p>Zie CP</p>	<p>Piazza Armerina (25.000 inwoners), 720 m hoog. Jaarlijks vindt hier op 13 en 14 augustus de ‘Palio dei Normanni’ plaats, ter herdenking van de bevrijding van de Arabieren door de Noormannen onder Roger I. Piazza Armerina is een mooi gelegen stad op drie heuvels in de Monte Erei.</p> <p>Op een hoog punt staat de kathedraal Santissima Assunta uit 1627, gebouwd op de plaats van een oudere kerk, waarvan de laat-gotische toren bewaard is en opgenomen werd in de voorgevel. De renaissance-voorgevel heeft een barok portaal uit 1719 met gedraaide zuilen aan weerszijden. Tot de kerkschat behoort een zilveren altaar</p>

			<p>en een Byzantijnse afbeelding met juwelen van de Madonna, die Roger I in zijn gevecht tegen de Saracenen gebruikte.</p> <p>Het Palazzo Trigona aan het Domplein huisvest een kunstcollectie, met o.a. werk van Canaletto en Caravaggio.</p> <p>Het Castello Spinelli, een vierkant gebouw, heeft torens en bastions (14e eeuw).</p> <p>Uit de Noormannentijd stammen de kerken San Giovanni met een gotisch portaal en fresco's van Borremans en de Gran Priorato di Santo Stefano met Normandische fresco's.</p> <p>De Sant'Andrea buiten de stad is van 1096 en heeft fresco's uit de 15e eeuw.</p>
CP	Piazza Armerina	37.380402, 14.367300	<p>Grote vlakke schone (!!) parkeerplaats, geen voorzieningen.</p> <p>Ondanks dat het van een hoofdweg af was, erg rustig 's nachts en 's ochtends.</p> <p>Geweldig uitzicht.</p> <p>Fijne plek om een nacht te blijven. Nogal lawaaierig met verkeer, maar handig naar de stad en naar de waterfontein een paar minuten rijden.</p> <p>(-/-/0,00)</p>
			

De Villa Romana del Casale vormt de topattractie, vanwege de prachtige Romeinse mozaïeken. Zij staat 4 km ten zuiden van de stad en werd in de jaren '30 opgegraven. Een eenvoudig gebouw uit de 2e eeuw A.D. werd in de 3e-4e eeuw vervangen door een rijke villa met mozaïekvloeren, groot 3.500 m². De villa was waarschijnlijk van Maximianus Herculeus, die door keizer Diocletianus benoemd was tot 'Augustus' over het westelijke deel van het keizerrijk. De opdrachtgever tot de bouw was een rijke grondbezitter of keizerlijke dignitaris, mogelijk tevens importeur van wilde dieren voor de theaters van Rome. De villa was bewoond tot in de 5e eeuw.

De Mozaïeken. De voorstellingen betreffen het dagelijkse en het hofleven, mythologie en jacht, zowel als het vangen, inladen en transporteren van wilde dieren. Het hele terrein is nu overdekt, waardoor men de mozaïeken van bovenaf kan zien. Er zijn 5 hoofdgedeelten:

1. Entree: portaal met 3 deuren naar het polygonale atrium.
2. Ten N hiervan het badhuis.
3. Door een vestibule: het peristylum.
4. Daarachter de imposante 'Grote Basilica'.
5. Aan de zuidkant de elliptische 'Xystos' met daarnaast het 'Triclinium'.

Wandeling langs de mozaïeken
langs de thermaalbaden:

- Voorkamer met apsis ter ere van Aphrodite;
- Frigidarium (koud bad), 8-hoekig vertrek met mozaïeken van een dame met 2 slavinnen.
- massagekamer.
- Tepidarium (lauw bad) en Calendarium (warm bad).
- Palaestra of Salone di Circo, met een Romeins circustafereel, naar het voorbeeld van het Circus Maximus van Rome. Afgebeeld zijn een renbaan met 8 span paarden in rood, groen, wit en blauw; men ziet de stadia van de race tot de palmuitreiking aan de winnaar.

Peristylum (zuilengalerij):

- Latrines.
- Tablinum met afbeeldingen van de keizerlijke familie.
- Peristylum, omringd door 10x8 Korinthische zuilen, met watersysteem en aedicula (tempeltje) tegenover de ingang.
- Binnenhal, danszaal, geometrische stermozaïeken.
- Kamer van de seizoenen.
- Kamer van de 'kleine jacht': 5 rijen mozaïeken geven de volgorde van de jachttafereelen aan voor een huis, met offers aan Diana en terugkeer met de buit.
- Cupido's aan het vissen.
- Corridor van de 'grote jacht', een lange smalle ruimte met apsiden aan elk einde, 65x5 m. In de apsiden Egyptenaren en Armeniërs. Aan de Z-zijde: dieren gevangen en aan boord van een schip gebracht voor vervoer naar Rome voor gevechten in de arena.
- Meisjes in 'bikini' aan het balspel.
- Orpheus-kamer met dieren, rondom de zanger verzameld.

Grote Basilica

Grote Basilica is grote rechthoekige zaal, half rond aan het einde, als ontvangstaal gebruikt:

- Kamer van Arion.
- Atrium met zuilenhal.
- Jongens op jacht.
- Vestibule met Eros en Pan.
- 'Klein Circus'.
- Muzikanten.

Ten noorden van de Basilica; alleen buitenom bereikbaar:

- vestibule van Hercules en Polyphemus.
- Erotische tafereelen/ fruit.

Xystos

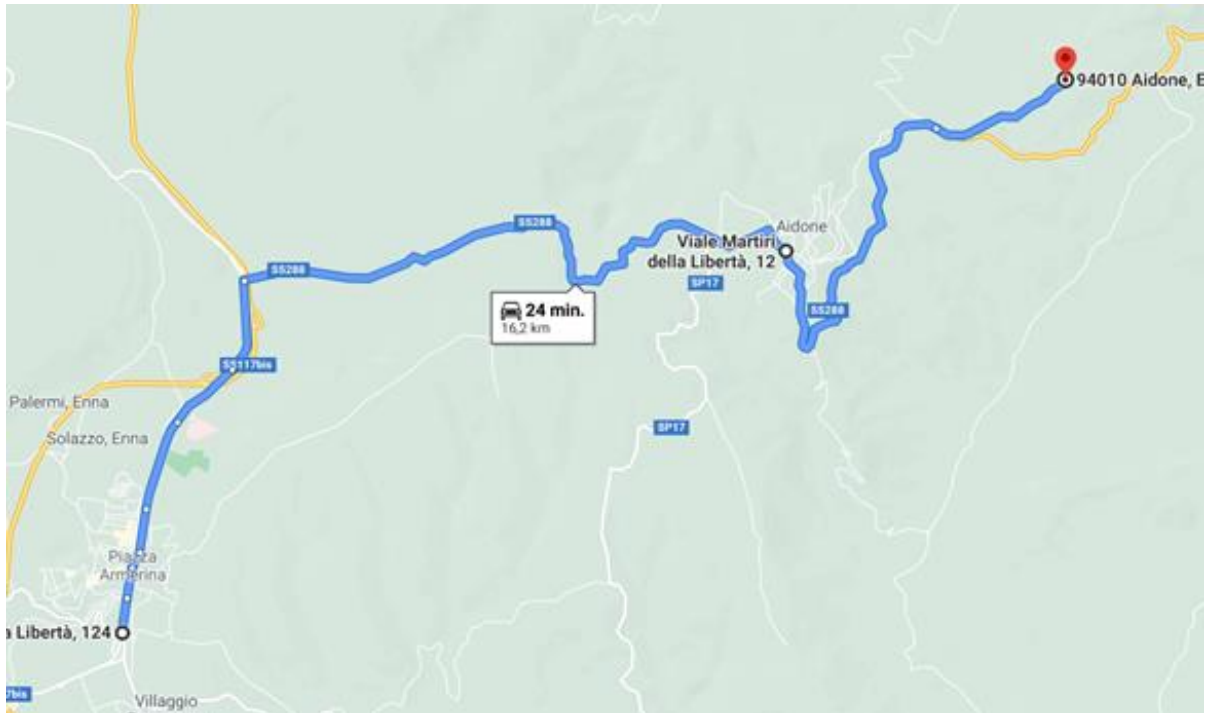
Xystos is een ellipsvormige binnenplaats met zuilengalerij en een fontein in het midden:

- Cupido's bij de druivenoogst/wijnpers/wijnbouw.

Ten Oosten van de Xystos ligt het Triclinium, een vierkante zaal met 3 apsiden (eetzaal). Op de vloer: mozaïeken van de 12 werken van Hercules, de nederlaag van de Titanen en de apotheose van de helden.

Buiten, om de oostelijke muur van de villa, passeert men de resten van een aquaduct en latrines. De Villa Casale is open: mei-juni dag. 8-19, jul.-apr. 9-13 en 15-zonsondergang.

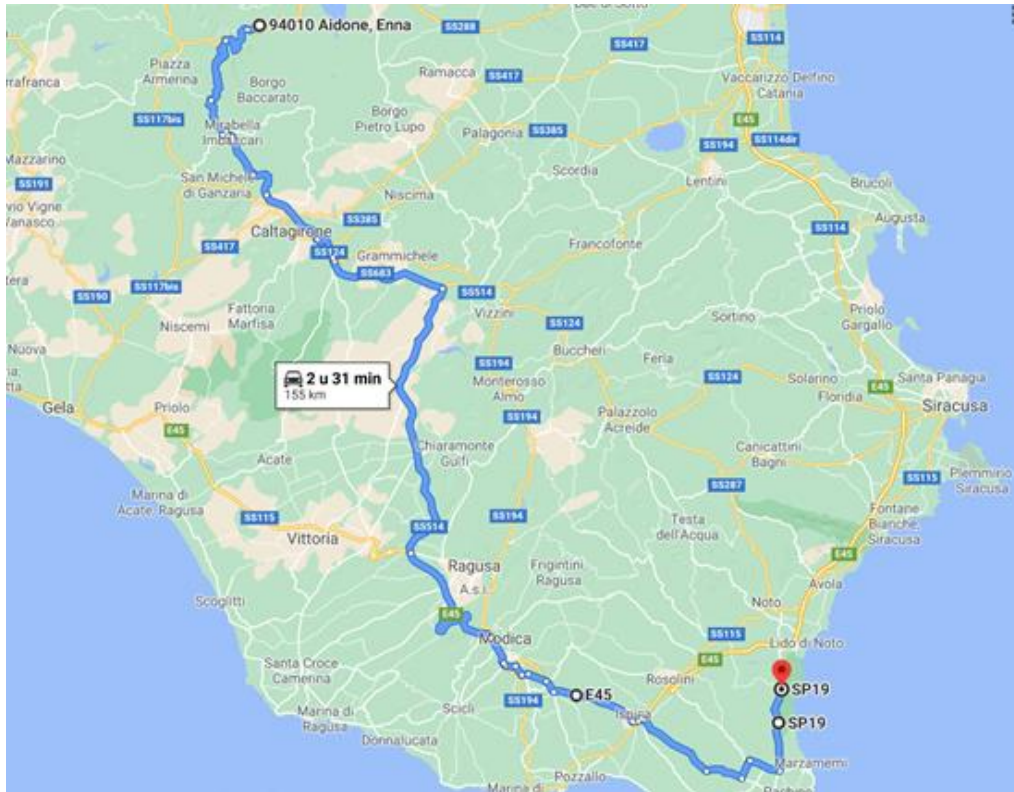
Piazza Armerina - Aidone

K
A
A
R
T

1	Aidone	37.412469, 14.443034 (P)	Aidone (8000 inwoners), 800 m hoog, ligt 10 km ten noordwesten van Piazza Armerina; de opgravingen van de antieke stad Morgantina liggen nog 5 km verder.
			<p>Aidone, een middeleeuws stadje in de Monti Erei, is door de Arabieren gesticht. De S.Maria la Cava heeft een 14e-eeuwse apsis en een renaissance toren.</p> <p>Een klein museum bevat vondsten uit Morgantina.</p> <p>Ten noorden staat het Noormannenfort (Ruïne).</p>
2	Morgantina	Zie CP	Op de richel Serra Orlando lag de Siculische stad; in de 6e eeuw v.C. kwamen de Grieken uit Catania en stichtten ernaast een plaats. De muur van 10 km omtrek reikte tot aan de top van de Monte Cita della, waar de Akropolis werd aangelegd.
			<p>Midden in de opgraving is de agora uit de 4e-3e eeuw v.C. Verder kwamen een gymnasium, een stoa met zuilengalerij, een bouleuterion (vergaderhuis) en een macellum (markt) te voorschijn, voorts een Demeter-heiligdom, een theater, graanschuur, pottenbakkersoven en huizen met peristylum uit de Grieks-Romeinse tijd. In het Huis van Ganymedes is een mozaïekvloer uit de 2e eeuw v.C.</p>

CP	Aidone	37.428125, 14.474344	Eenvoudige parkeerplaats bij de opgraving Morgantina.
			(-/-/0,00)

K
A
A
R
T

1	Cava d'Ispica	36.85321, 14.83802 (P)	<p>Bekend uit de omgeving is de Cava d'Ispica, 16 km ten noordwesten van Ispica en 11 km ten oosten van Mòdica, een 13 km lang kloofdal.</p> <p>In de wanden zijn talloze hopen gemaakt sedert de Steentijd. De Siculi begroeven er hun doden. In vroeg-Christelijke tijd waren er catacomben en in de Middeleeuwen grotwoningen.</p> <p>De Grotta di San Nicola heeft Byzantijnse fresco's.</p>
2	Vendicari Nature Reserve	36.807593, 15.089419 (P)	<p>Heel indrukwekkend. Een korte wandeling gemaakt vanaf het toegangshek (gratis toegang) naar het eerste vogelkijkscherm. Daar stonden plotseling 500-700 flamingo's in het zilte water.</p> <p>Verderop drie steltlopers in een meertje. Heel mooi gelopen naar de citadel en daar vandaan heerlijk stukje over het prachtige strand en langs de diepblauwgroene zee gelopen. Eenmaal terug bij het vogelscherm nog drie lepelaars gezien.</p> <p>Daarna heerlijkste lunch ever bij het kleine 'restaurantje'. Top bestemming!</p>

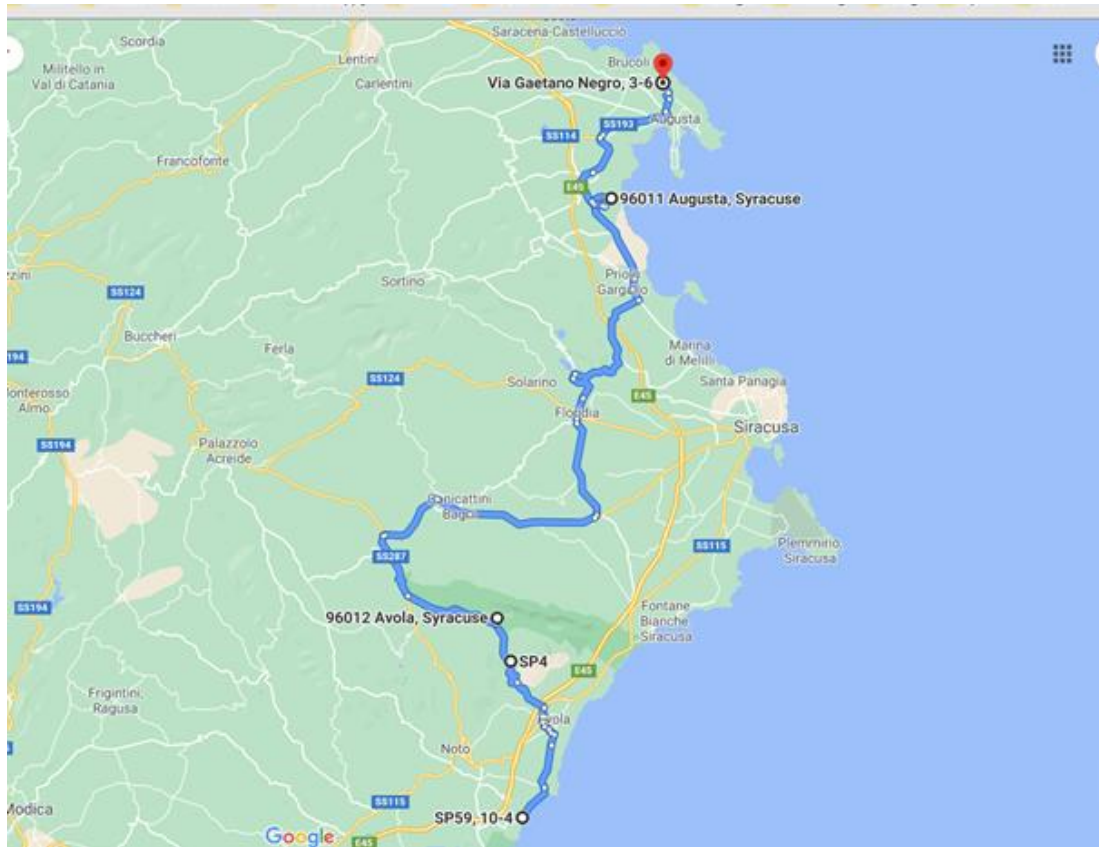

3	Noto Marina	Zie CP	<p>Bij Noto Marina, 8 km ten zuiden van Noto, tref je mooie zandstranden en vele goede visrestaurants aan. A pranzo!</p>
			
CP	Lido di Noto	36.858826, 15.115662	<p>Vrij ruime camperplaats op steenworp afstand van zee en goed geventileerd, met scherpe prijzen (€ 10 in juli 2020). De manager is erg behulpzaam</p> <p>Perfect voor een rustige nacht. Heeft alles wat je nodig hebt en is erg goedkoop. 100m naar de zee. Aanbevolen :)</p> <p>(T/W/E/10,00) (Ook douches aanwezig)</p>
			

Lido di Noto - Augusta

K
A
A
R
T

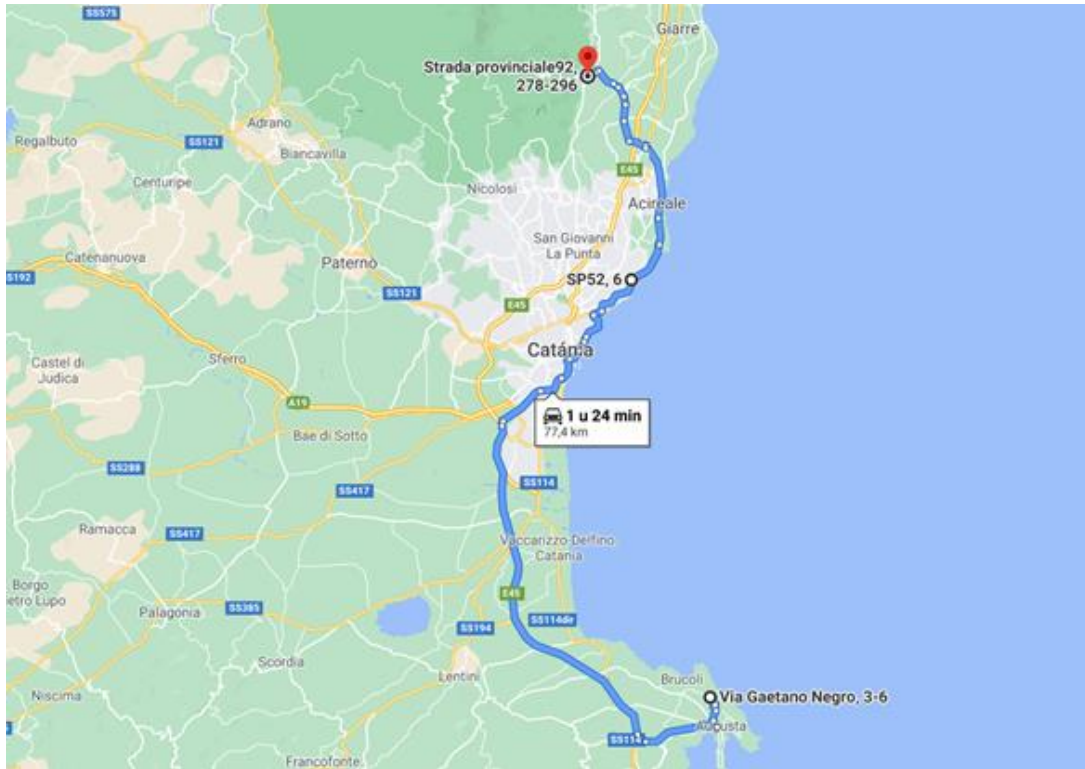
1.50 uur – 90 km

1	<p>Avola Antica</p> 	<p>36.94643, 15.09996 (P)</p>	<p>Avola Vecchia is door de aardbeving van 1693 verwoest. De ruïnes van Avola Vecchia zijn nog steeds te bezichtigen.</p>
2	<p>Cavagrande</p> 	<p>36.96759, 15.09382 (P)</p>	<p>Riserva Naturale Orientata Cavagrande del Cassibile</p> <p>Op de weg staat het goed aangegeven. De start wandeling was niet zo makkelijk te vinden: pal tegenover het restaurant klim je het hek over. De wandeling zelf duurt ongeveer drie kwartier à een uur (per richting) en het uitzicht is prachtig!</p> <p>Doe wel schoenen aan (stevige schoenen zijn geen overbodige luxe) en bereid je voor op een uur traplopen. De beloning mag er zijn, een prachtige rustige plek met water helemaal beneden in de kloof.</p>

	Megara Iblea	37.20536, 15.16634 (P)	<p>Ca. 10 km ten westen van Augusta aan de kust tussen Catania en Syracuse ligt het antieke Megara Hyblaia, één van de oudste Dorische kolonies, gesticht vanuit Megara bij Athene in 728 v.C.</p> <p>De tweede naam komt van de Siculische stad Hybla. Een eeuw later werd van hier uit Selinunte gesticht. De tiran Gelon van Syracuse veroverde de stad, bracht de aristocraten over naar Syracuse en verkocht de overige burgers als slaven.</p> <p>De belangrijkste vondsten uit de opgravingen zijn nu in Syracuse te zien, o.a. de ‘Kurotrophos’, godin der vruchtbaarheid, die twee kinderen zoogt (ca.550 v.C.). Een aantal vondsten wordt in het Antiquarium tentoongesteld.</p>
CP	Augusta	37.267101, 15.216600	<p>In principe geen slechte plek voor een overnachting. Wat rotzooi in de buurt. Houd er rekening mee dat er achter dit gebied een restaurant is. Het opent om 19.00 uur en sluit om middernacht. Voor de rest is het heerlijk stil!</p> <p>De hoofdstraat is dichtbij en begint rond 08.00 uur luidruchtige ochtenden te worden. De weg naar beneden naar de zee eindigt in een dorpspark, toegang niet toegestaan, dus je kunt de zee niet bereiken, hoewel je het hoort en ziet. Weinig declinatie maar acceptabel.</p> <p>Geasfalteerde ruimte met wat schaduwrijke bomen rondom.</p> <p>(-/-/0,00)</p>

Augusta - Zafferana Etnea

K
A
A
R
T

1   Aci Castello   37.55196,
15.14671 (P)

Aci Castello (14.000 inwoners), 9 km ten noorden van Catania aan zee, op de oostelijke helling van de Etna, is een vissers- en badplaats. Het Normandische kasteel uit 1076 ligt aan de haven. Iets verder ligt het mooie badplaatsje Aci Trezza, met uitzicht op de rotsachtige Ciclopi-eilandjes. De Isole dei Ciclopi zijn volgens de mythe de stenen, die de cycloop Polyphemos achter de vluchtende Odysseus aan wierp.

De naam Aci komt van Acis, de minnaar van de nereïde Galatea, door Polyphemos veranderd in een rivier. De Cyclopeneilanden vormen nu een natuurreservaat, Riservato Naturale Marino ‘Isole Ciclopi’.

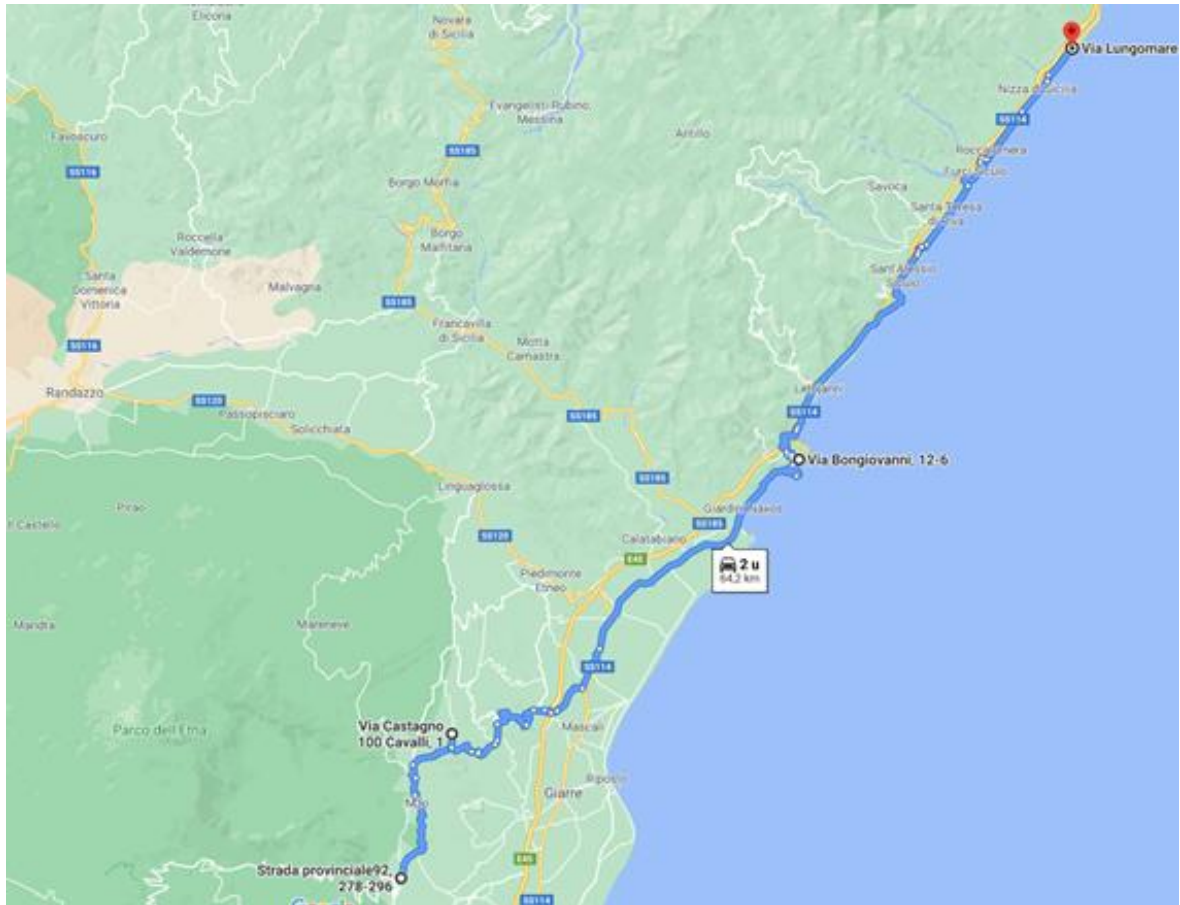
2   Zafferana Etnea   zie CP

Zafferana Etnea (6000 inwoners) op 575 m hoogte, 24 km ten noorden van Catania, is een aantrekkelijke tuinbouw- en wijnproducerende plaats.

Een bekend zomerverblijfsoord met uitzicht op zee en startpunt van tochten naar de Etna.

3	Etna	zie CP	<p>De Etna is Europa's grootste en hoogste vulkaan, met een omtrek van 140 km, een oppervlakte van 1.400 km² en een top van wisselende hoogte, thans circa 3.370 m. Behalve de hoofdkrater zijn er ongeveer 270 kleinere kraters. Het regenwater zakt in de tufsteen en komt elders als bronnen weer boven. Met de vruchtbare grond van de verweerde lava is dit de oorzaak van intensieve land- en tuinbouw op de hellingen.</p> <p>De Grieken kenden de mythe van Typhon en Enkelados, die in de strijd tussen de giganten in de oertijd levend werden begraven onder de vulkaan. Hier was ook de toegang tot de Onderwereld, waar de god Hades heerste. Zij noemden de berg Aitne.</p> <p>De bestijging van de Etna is één van de meest indrukwekkende ervaringen van een Sicilië-reis. Men moet wel verdacht zijn op een harde, ijskoude wind bij de top, ook 's zomers. Een beklimming gaat langs de oostelijke helling, van Zaffrana Etnea langs Rifugio Gino Menza op 1685 m.</p>
CP	Zafferana Etnea	37.699123, 15.114853	<p>Mooie rustruimte omgeven door groen. De toiletten en warme douches werken, zijn schoon en netjes. Uitstekend uitgangspunt voor excursies op Etna. We slapen in stilte. De manager is erg aardig.</p> <p>Geweldige sosta we zagen lava stromen van de Etna. De persoon die het bezit is erg behulpzaam en vriendelijk, hij gaf ons gratis kortingsbonnen voor eten bij 2500 café en heeft een app om met ons te praten. Zeker de moeite waard op weg naar Etna</p> <p>(T/W/E/16,00)</p>

1	Sant Alfio	37.74943, 15.13089 (P)	Hundred Horse Chestnut Dit is één van de oudste kastanjeboom van de wereld. Zij zijn 4 000 jaar oud. Het is niet één boom maar de wortels zijn hetzelfde. Bij de poort is een zeer vriendelijke man die kan zeggen geweldige verhalen over de geschiedenis.
			Deze kastanjeboom is gewoon geweldig, het is enorm. We bezochten in de schemering en zelfs in de schemering licht het was prachtig in het weidsheid. Moet bezoeken als je in de buurt bent. Er is een prachtige grove bij de enorme Chestnut. Alles is echt prachtig. Ideaal voor een middag met uw kinderen en een diner met een typisch pizza!
2	Taormina	37.85288, 15.2972 (P)	Taormina (10.000 inwoners), op 200 m hoogte boven zee aan de oostkust, op een rotsterras met uitzicht op de Etna, is sedert de 19e eeuw Sicilië's bekendste vakantieoord.

		<p>De plaats ligt tussen weelderige vegetatie, heeft een mild klimaat en een interessante historie. Ondanks de vele souvenirwinkels is het een aangename en goed geoutilleerde verblijfplaats.</p> <p>Men maakt het stadscentrum autovrij; een tunnel en nieuwe parkeerplaatsen houden het autoverkeer op afstand.</p> <p>Griekse Theater uit de 3e eeuw v.C., later verbouwd door de Romeinen. Het podium is even hoog als de hoogste zitplaatsen. Het uitzicht door een gat in de achterwand op de Etna behoort tot de beroemdste van heel Italië.</p> <p>'s Zomers worden er concerten gegeven.</p>
CP	<p>Alì Terme</p> <p>37.998442, 15.418542</p> 	<p>Heel rustig 's nachts midden juni 2020. Wat rotzooi in de buurt, maar geen hopen.</p> <p>Eenvoudige gratis parkeerplaats zonder diensten / faciliteiten. Er zijn borden met gratis openbare douches, maar er konden geen douches worden gevonden.</p> <p>Tal van vlakke ongemarkeerde locaties op grind direct aan het strand.</p> <p>(-/-/-/0,00)</p>

Alì Terme - Melito di Porto Salvo

K
A
A
R
T

1 Reggio Calabria 38.10667, 15.66708 (P)

Reggio Calabria is de meest elegante stad in Calabrië. Rijk aan geschiedenis, prachtige gebouwen en kunst. Het Nationaal Archeologisch Museum is een bezoek waard, al was het alleen maar om de beroemde bronzen beelden van Riace te bekijken die in 1972 voor de kust werden gevonden.

Je kunt trouwens alleen zeggen dat je in Reggio Calabria bent geweest als je de twee symbolen van de stad hebt gezien: de Kathedraal en het Castello Aragonese. Wat dacht je trouwens van een wandeling over de langste boulevard van Italië, waar vooral 's avonds van alles te beleven is? En ben je gek op winkelen dan is de Corso Garibaldi dé winkelstraat die je niet moet overslaan.

Na verschillende verbouwingen geven de gelegenheid om de pracht te zien van wat er nog over is van het oude kasteel dat ontstond zee. Prachtig uitzicht vanaf de top van de torens. Het enige nadeel is het gebrek aan onderhoud van de tuinen eromheen!

2 Pentedattilo 37.95223, 15.76109 (P)

Pentedattilo is een klein dorpje in het Aspromonte-gebergte. Het dorpje, dat stamt uit 600 v.Chr., is tegen de berg Monte Cavalario aangebouwd.

			<p>Deze berg had ooit de vorm van een enorme hand met vijf vingers ('penta' en 'daktylos' in het Grieks) – waarvan er helaas een paar afgebroken zijn – en dat gaf Pentadattilo zijn naam.</p> <p>Het is wat je een 'spookstad' zou kunnen noemen: de bewoners trokken weg, niet alleen om werk elders te zoeken, maar ook vanwege aardbevingen en overstromingen.</p> <p>De laatste jaren wordt er hard gewerkt om het toerisme een impuls te geven en het dorp weer tot leven te brengen.</p> <p>Dorpje is goed vanaf de CP te bereiken met de scooter</p>
CP	<p>Melito di Porto Salvo</p> 	<p>37.919793, 15.756723</p>	<p>Helaas enigszins vervuild. De camping lijkt nu door de bewoners te worden gebruikt als stortplaats. Het badhuis ligt in puin, maar er zijn douches op het strand (zonder privacyschermen of iets dergelijks).</p> <p>De plaats is tenslotte groot, direct aan zee en goed bereikbaar</p> <p>(-/-/0,00)</p>

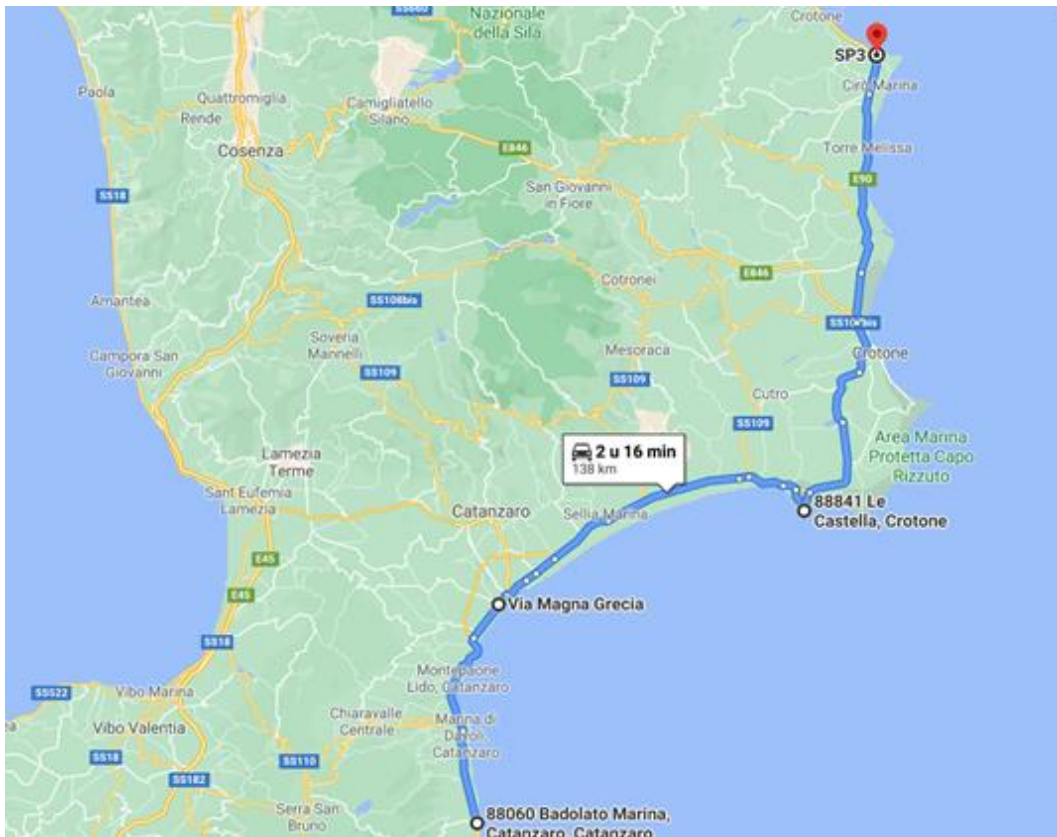
Melito di Porto Salvo - Badolato Marina

K
A
A
R
T

1	Villa Romana	38.1157, 16.1579 (S)	Parco Archeologico Prachtige mozaïeken waarvan sommige reeds gerestaureerd. Toegang slechts 3 euro. Doorgang via tunnel onder de drukke straat. Voor groepen is er gids beschikbaar maar ook goed alleen te doen. Ongeveer een uurtje.
			Dit was echt een ongelooflijk bezoeken. Het is een underappreciated juweel. Ik heb naar de regio meerdere malen geweest, maar dit was mijn eerste bezoek aan de site. Mijn vrouw en mijn volwassen kinderen waren helemaal bekoren. Dit is een must see, vooral voor iedereen met enige belangstelling voor archeologie of oude geschiedenis. Onze gids was zeer deskundig en hebben het bezoek geweldig. Hoop om terug te gaan!
2	Gerace	38.26889, 16.22144 (P)	Je kunt bij een ontdekkingsreis door Calabrië niet om Gerace heen, een ander stadje dat tegen een bergwand gebouwd is.
			Het werd in de 9e eeuw gesticht door mensen uit de omliggende gebieden, op de vlucht voor de Saraceense invallen.

			<p>Het oude centrum van is een mix van Byzantijnse architectuur met cisterciënzer gothiek. De Kathedraal is een van de prachtige gebouwen die je al lopend door de smalle straten tegenkomt. En natuurlijk kun je het Kasteel niet overslaan.</p> <p>Het ligt op het hoogste deel van de heuvel en was in het verleden alleen via de ophaalbrug met de rest van de stad verbonden.</p>
3	Monasterace	38.45095, 16.57876 (P)	<p>Museo Archeologico e Parco Archeologico dell'antica Kaulonia Het museum bevat zeer interessante en goed belichte stukken, met name 'Het vloermozaïek van de draak'. Het personeel is zeer beleefd en voorbereid. In het archeologische park is interessant het gebied van de grote tempel in Dorische stijl. Weinig bezoekers, omdat de site weinig bekend is gemaakt.</p> <p>Klein museum dat de cultuur van Magna Graecia samenvat. Zeer interessante vondsten waarvan velen uit de zee kwamen. Het is een mignon-versie van het Reggio Calabria-museum. Als je het museum verlaat, loop je een paar stappen naar de openluchtversie van het museum in de buurt van de zee met talloze opgravingen. Je betaalt in het museum € 3</p>
CP	Badolato Marina	38.570514, 16.570773	<p>Een hele fijne plek als je zelfvoorzienend wilt zijn ... je zou ook helemaal alleen verder terug kunnen staan ... pizzeria erg lekker ... vers water om bij te vullen ... zou weer komen</p> <p>PERFECT: ruimte, water, mooi zandstrand, douche (op het strand), rust, restaurant op 20 m afstand, sorteerbakken, mogelijkheid tot wandeling langs de kust, klein dorp met lokale winkels</p> <p>(-/-/-/0,00)</p>

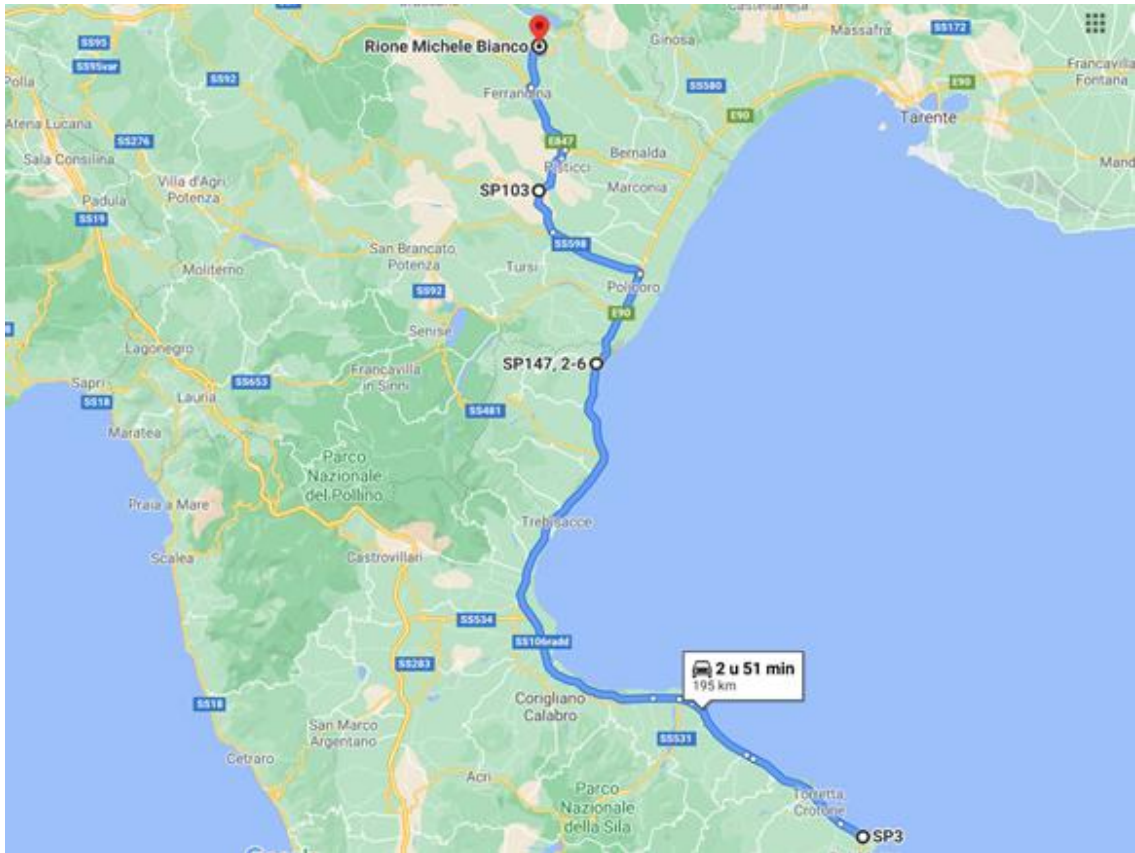
Badolato Marina - Cirò Marina

K
A
A
R
T

1	Borgia	38.80858, 16.59504 (P)	<p>Het archeologische park Scolacium Geïnteresseerd in de oudheid en opgravingen? Breng dan een bezoekje aan het archeologische park van Scolacium in Borgia, net ten zuiden van Catanzaro Lido. De archeologische vondsten in het park zijn overblijfselen van de Oudgriekse kolonie Skyllition, dat later het Romeinse Scolacium werd.</p> <p>Behalve de resten van de oude bouwwerken uit de Grieks-Romeinse en Normandische tijd, kun je er ook opgegraven keramiek en standbeelden bekijken. Bij de ingang van het park ligt de Roccelletta van Borgia. Deze basiliek is een wonderbaarlijke mix van bouwstijlen, waaronder de Romeinse, Byzantijnse en Arabische architectuur</p>
2	Le Castella	38.91028, 17.02177 (P)	<p>Aragonese fort Le Castella Het Aragonese fort Le Castella is volgens de volksverhalen het enige wat over is gebleven van de zeven kastelen die ooit de archipel bij Isola Capo Rizzuto domineerden. Le Castella ligt in zee en is alleen door een smalle strook land met het vasteland verbonden. Vanaf het fort heb je een prachtig uitzicht over de Ionische Zee en de omliggende natuur.</p> <p>Dankzij onderwatercamera's in één van de kamers kun je er zelfs de zeebodem van één van de mooiste plekken op aarde bekijken!</p>

	Mercati Saraceni	Zie CP	<p>De Saraceense markten zijn een parel voor de stad Cirò Marina, moeten goed worden behandeld en goed verzorgd, maar dat is niet zo ... eind augustus, vuil en vuil in het gazon, enorme en "gerafelde" reclamepanelen, leek het een bouwterrein! Het is jammer, want de plek is prachtig, het combineert geschiedenis, natuur en de zee en moet ten volle worden bewaard.</p> <p>Je kunt deze plek bezoeken met een stukje geschiedenis en tegelijkertijd een prachtig uitzicht met een adembenemende zonsondergang. En als je dan een rijk en goed aperitief wilt, genietend van de mooie plek, neem hem dan hier. In feite hebben ze onlangs een kiosk met aangrenzende lounges ingericht, omgeven door een prachtig groen gazon tussen olijfbomen en palmbomen, waar smakelijke aperitieven worden geserveerd. Kwaliteit eten, evenals een goede selectie van lokale wijnen en cocktail. Geserveerd op snijplanken veel sfizioisità van lokale producten. Ik beveel het ten zeerste aan.</p>
CP	Cirò Marina		<p>Geweldige plek om een nacht door te brengen. Super panoramisch, geventileerd, groot en gemakkelijk te bereiken, parkeerplaats naast een late bar met badkamers in de achterkamer.</p> <p>Mooi uitzicht op oude Saraceense markten</p> <p>(-/-/0,00)</p>

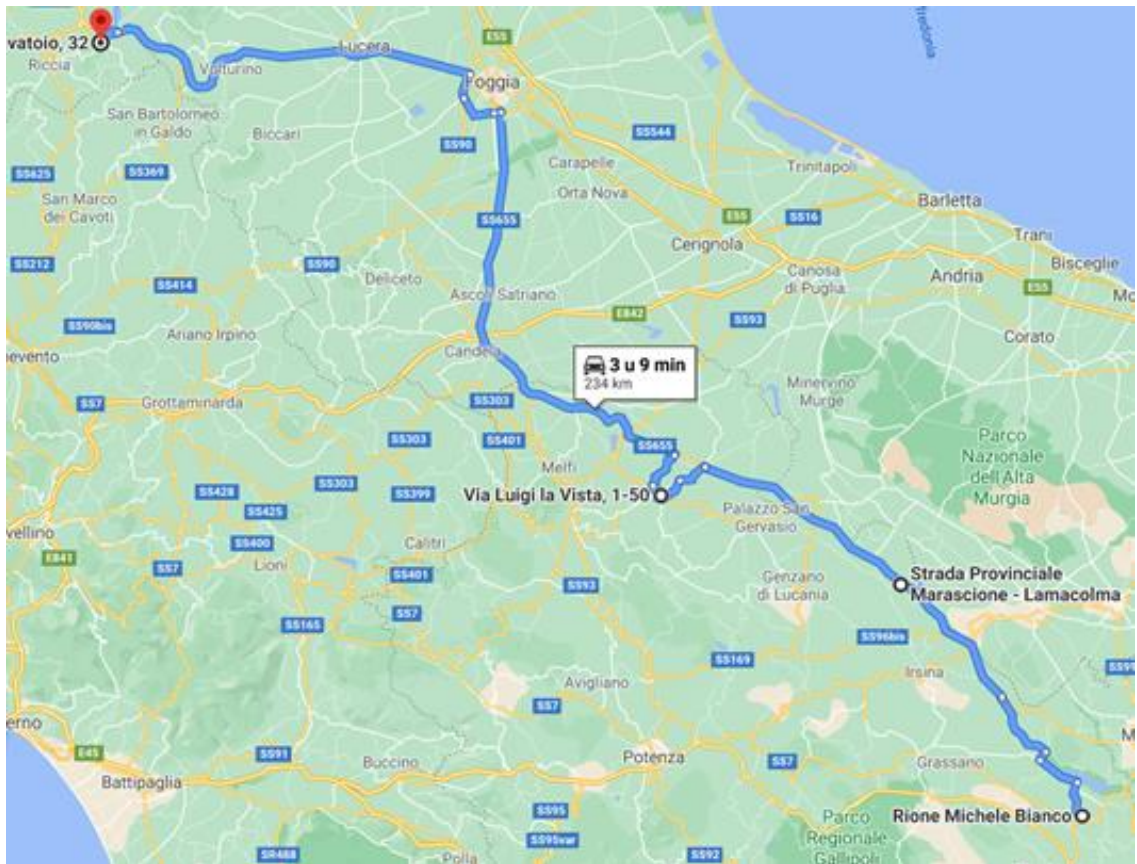

1	Castello di Rocca Imperiale	40.11078, 16.57908 (P)	<p>Het dorp (iets meer dan 300 inwoners) staat op een uitloper van de rots precies gekroond door het kasteel. Het onneembare en nooit overwonnen gebouw domineert de omliggende gebieden en biedt een adembenemend uitzicht op de Golf van Taranto, de Siritide en de uitlopers van de Apennijnen van Basilicata en Calabrië.</p> <p>De eerste kern dateert uit de tijd van Frederick II (waarvan er nog heel weinig zichtbaar is, een raam en een portaal), maar de Aragonese bouwden een groot deel van wat we vandaag en in de 18e eeuw zien. De hertogen van Crivelli zorgden voor het woongedeelte.</p> <p>Verwaarloos dan niet een bezoek aan het dorp, het verdient het!</p>
			
2	Craco	40.376673, 16.440055 (P)	<p>Craco ligt op een heuvel hoog boven het dal van de rivier de Salandrella. Het dorp is onbewoond nadat in 1963 de bewoners uit Craco geëvacueerd werden in verband met een dreigende aardverschuiving. De bewoners verhuisden naar het lager gelegen Craco Peschiera. Op dat moment telde Craco zo'n 1800 inwoners.</p> <p>Craco en omgeving werden al bewoond door de Grieken die vanuit Metapontum verder het binnenland in trokken. De toren werd gebouwd door de Normandiërs (circa 1000) zodat men een goed zicht op de omgeving had. In de Middeleeuwen groeide de stad, in 1276</p>
			

			<p>werd er zelfs een universiteit in de stad gevestigd. Op het hoogtepunt van de bloei van Craco woonden er zo'n 2500 mensen.</p> <p>Craco is nu een echte spookstad, huizen zijn ingestort en men moet uitkijken voor vallend puin. Toch is een wandeling door de stad mogelijk tot aan de toren vanwaar het uitzicht schitterend is. In 2010 werd het stadje toegevoegd aan de lijst van het World Monuments Funds, een lijst met monumenten die behouden moeten worden.</p> <p>Craco wordt nu gebruikt als 'wetenschappelijk park', geologen bestuderen de verschuiving van de grond en het verval van de plaats wordt nauwkeurig in kaart gebracht.</p>
	Miglionico	Zie CP	<p>Polittico Di Cima Da Conegliano</p> <p>In de kerk van Santa Maria Maggiore bevindt zich een klein verborgen meesterwerk: het veelluik van de Madonna met kind van Cima da Conegliano, een Venetiaans schoolartiest uit de 15e-16e eeuw, waarvan de schilderijen verspreid zijn en worden getoond in vele musea over de hele wereld.</p> <p>Beschermd door een glas-in-loodraam, met de bescheiden som van één euro, kunt u het verlichten en genieten van de nerts. Een geldige reden om Miglionico aan te doen tijdens je Basilicata-tour.</p>
CP	Miglionico	40.569072, 16.492903	<p>Mooie plaats in een rustig dorpje, bakker op 300m. Kies het westelijk deel van het kerkhof, je staat er iets vlakker. Geen voorzieningen, behalve vuilzakken. Mooi uitzicht op de vallei.</p> <p>Geweldige parkeergelegenheid in een schilderachtig stadje boven op een heuvel. U vindt de beste parkeerplekken aan de westelijke ingang. Ongeveer 300 meter naar het oosten (in de stad) vind je een geweldige bakker en een delicatessenwinkel. De stad is interessant en de lokale bevolking zal erg geïnteresseerd zijn in jouw verhaal.</p> <p>(-/W/-/0,00)</p>

Miglionico - Gambatesa

K
A
A
R
T

1 Genzano di Lucania 40.85096, 16.12436 (P)

Castello Monteserico
Prachtig kasteel van Frederick, op de top van de heuvel met een prachtig uitzicht, zeker een plek om te bezoeken.

Op de fiets was het geen probleem om er te komen, tussen puin, aarde en afbrokkelend asfalt was het een mooie en avontuurlijke wandeling.
In de auto had ik er twee keer over nagedacht, de weg is hobbelig en smal, twee auto's tegelijk passeren ons niet samen.

2 Venosa 40.96021, 15.81763 (P)

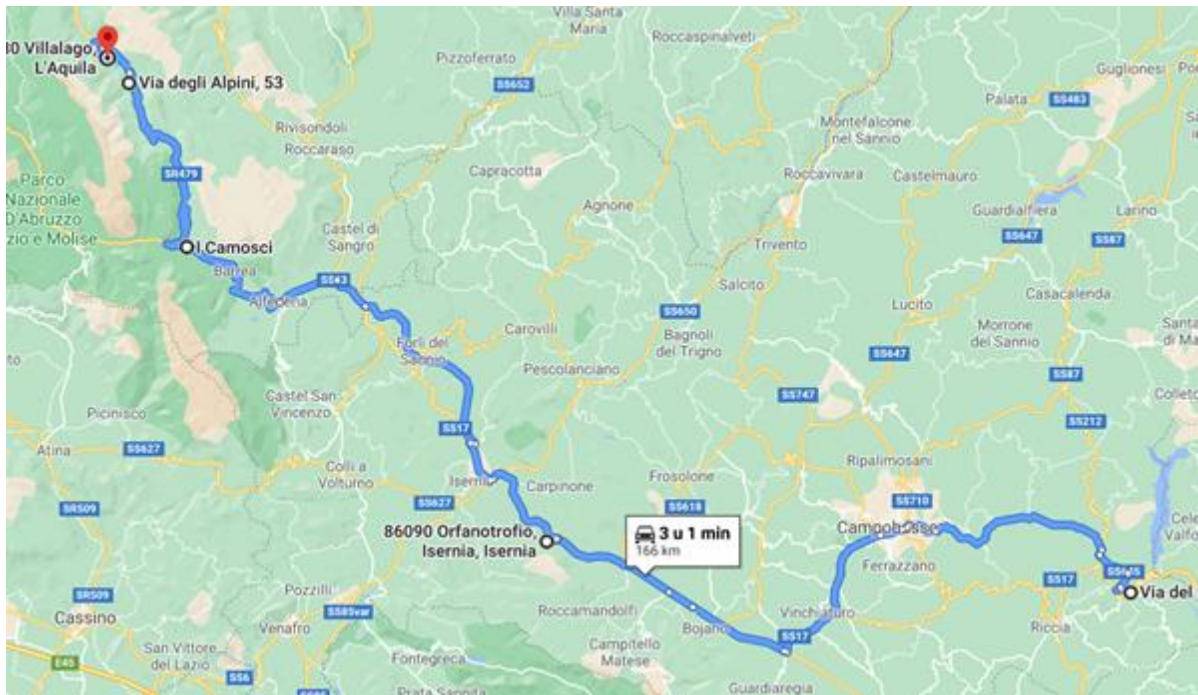
Venosa ligt aan de voet van de vulkaan Monte Vulture in het noorden van Basilicata. Hier is in 65 v Chr. de dichter Horatius geboren. Het is een aardig stadje en staat op de lijst van de Borghi più belli d'Italia (de mooiste plaatsen van Italië).

Castello Pirro del Balzo
De bouw van dit kasteel begon in 1470 in opdracht van de hertog Pirro del Balzo Orsini. Het kasteel is gebouwd in een vierkant en heeft vier cilindervormige torens. Het wapen van Del Balzo, de stralende zon, is te zien op de westelijke toren.

Abbazia della Santissima Trinitá

			<p>Het meest belangrijke historische monument is ongetwijfeld de abdij Abbazia della Santissima Trinitá. Dit is het grootste abdijcomplex van Basilicata en nog steeds een bedevaartsoord.</p> <p>Parco Archeologico Het park bevindt zich aan de rand van de stad vlak bij de Abbazia di Santissima Trinitá, er zijn overblijfselen te zien van thermen, twee oude Romeinse huizen en het amfitheater.</p> <p>Cattedrale di S. Andrea De Cattedrale di S. Andrea werd gebouwd tussen 1470 en 1502 in opdracht van Pirro del Balzo op de overblijfselen van een oude Griekse kerk, de Santo Basilio. De klokkentoren (campanile) is 42 meter hoog en bestaat uit 3 vierkante verdiepingen die steeds smaller worden.</p>
3	Gambatesa	Zie CP	<p>Castello di Capua, Molise, een land van schatten dat er niet in slaagt toerisme aan te trekken.</p> <p>Het kasteel van Gambatesa is een van deze schatten, met beschilderde en conservatief gerestaureerde muren. De conciërge is erg aardig en, voordat hij het bezoek begon, gaf hij ons een korte samenvatting van de geschiedenis van het kasteel en de fresco's. Naar mijn mening is de toegangsprijs (2 euro) te laag voor wat wordt aangeboden. Een bezoek om iedereen aan te bevelen.</p>
CP	Gambatesa	41.510368, 14.911665	<p>Omgeving met alle voorzieningen en een schitterend uitzicht. De handelaren zijn erg prettig, een supergoede slager, een topkapper. Dit dorp is de omweg waard.</p> <p>Uitstekende parkeerplaats met 7 stallingen, zeer moderne laad- en losplaats volledig gratis. Een nacht doorgebracht in absolute rust. Heel leuk dorp met prachtig uitzicht op het meer.</p> <p>(T/W/E/0,00)</p>

1 **Castelpetroso** 41.54945,
14.31112 (P)

Santuario van Castelpetroso

Het Santuarium van Castelpetroso. Dit enorme gebouw in neogotische stijl mag je niet missen bij een bezoek aan Molise!

2 **Camosciara** 41.77873,
13.90647 (P)

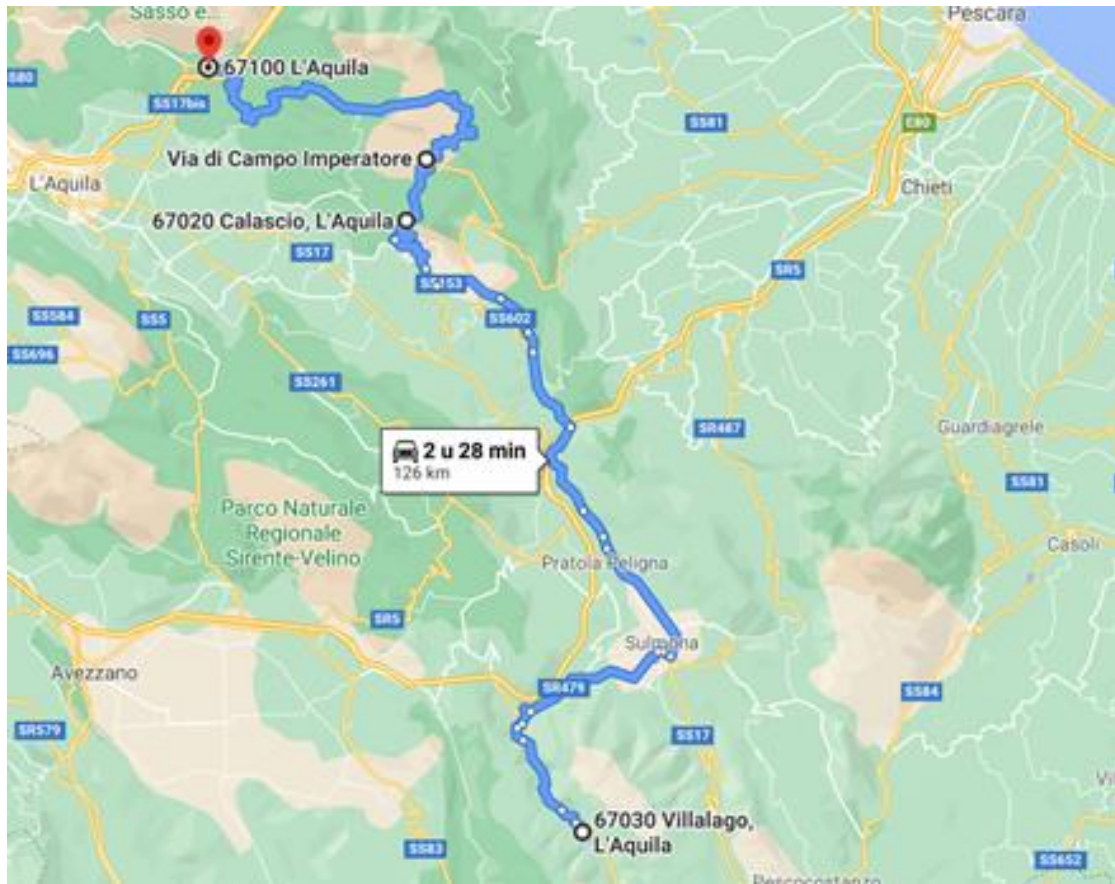
Abruzzo National Park heet eigenlijk National Park Abruzzo, Lazio e Molise, omdat het meerdere regio's beslaat. Het grootste gedeelte ligt echter in Abruzzo, dus vaak wordt het voor het gemak Abruzzo NP genoemd.

In dit nationale park leven heel veel wilde dieren, van wolven tot beren! Wij zien alleen herten tijdens onze wandeling. De natuur en bergen zijn prachtig. Ook zonder wilde dieren.

Tip: bij Camosciara of Val Fondillo vind je grote parkeerplaatsen en hier vandaan vertrekken verschillende wandelroutes. Bij Camosciara is er ook een fietsroute. Bij beide parkeerplaatsen vind je een bar/restaurant, toiletten en verhuurmogelijkheden.

3	Scanno	41.9044, 13.8796 (P)	<p>‘Tot voor kort was Scanno alleen bereikbaar via een muilezelpaadje door een bergkloof, maar nu is er in de bergflank een weg gehakt waarlangs men kronkelt en draait door een schitterend stuk natuurschoon, waarbij de rivier de Sagittario onder u van bekken tot bekken neerstroomt,’ zo noteerde de Britse schrijver Morton in 1969.</p> <p>Het stadje is waarschijnlijk de meest toeristische borgo van Abruzzo. Sterker nog, het dorpje zou zelfs de meest gefotografeerde borgo van heel Italië zijn! Veel beroemde fotografen en reisschrijvers gingen ons al voor, onder wie Henri Cartier-Bresson. En Morton dus, die ook heeft opgetekend: ‘Scanno is beroemd om de prachtige inheemse kostuums die de vrouwen dragen, maar als je er bent, vluchten ze weg voor ieder fototoestel.’</p>
			
CP	Scanno	41.922340, 13.856103	<p>Gratis kampeerterrein. Geen service, geen elektriciteit, behoefte. Maar schoon, stil en dicht bij het meer.</p> <p>(-/-/-/0,00)</p> <p>Zulk blauw water als dat van Domenico heb ik nog niet vaak gezien. In het voorjaar is het hier heel rustig en is alles gesloten. In het hoogseizoen kan je bij het meer van Scanno waterfietsen of bootjes huren, eten met uitzicht op het water of picknicken en luieren op het grote grasveld.</p>
			

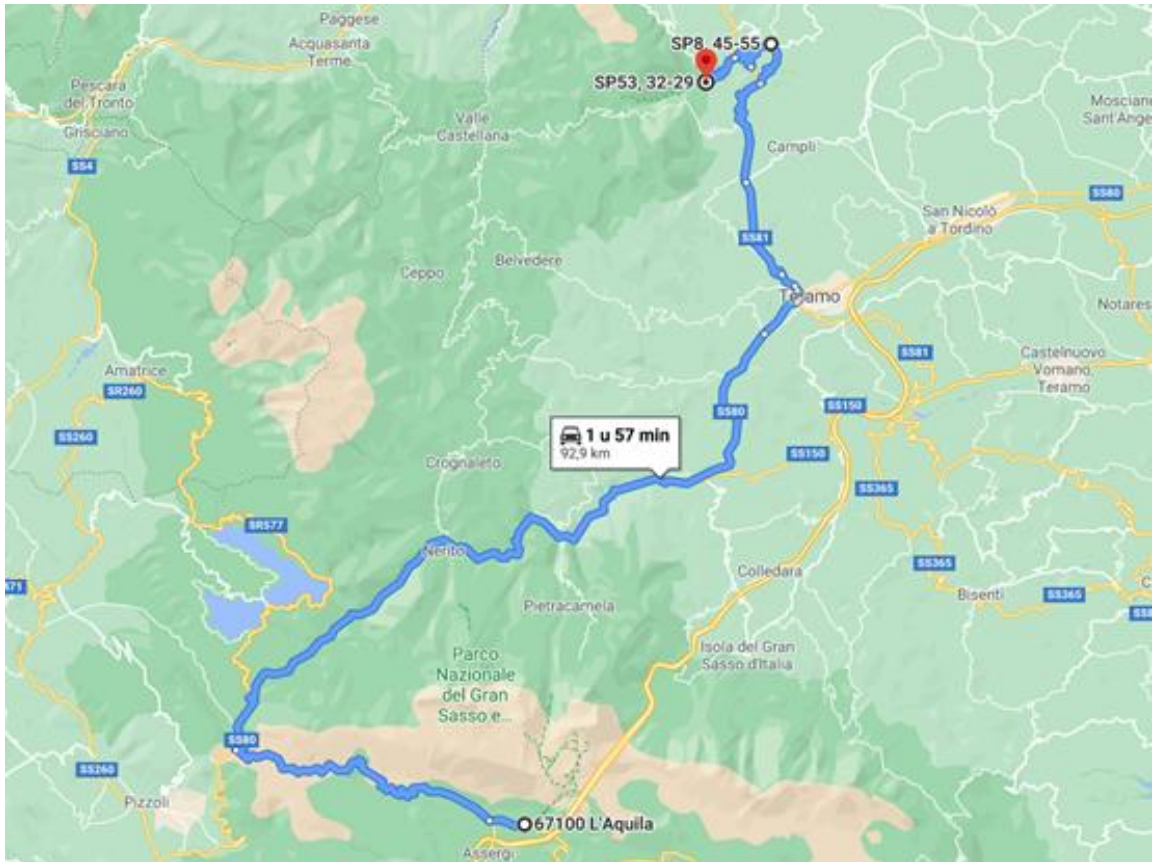
Scanno - Fonte Cerreto

K
A
A
R
T

1	Calascio	42.32823, 13.6928 (P)	<p>Deze vesting dateert met vooraanstaande militaire functies terug tot halverwege de twaalfde eeuw nadat de Noormannen het veroverden in 1140. Opmerkelijk zijn de machtige torens met een sterke helling en de loopgraven met Ghibelline-kantelen met een slikstaart. Het is gemakkelijk te bereiken door te voet te lopen vanuit de stad Calascio en biedt een panoramisch uitzicht op de horizon van ongelooflijke schoonheid en uitgestrektheid.</p> <p>Rocca Calascio is met 1460m. het hoogst gelegen fort van de Apennijnen. En dat was niet voor niks, zo konden ze met andere omliggende dorpen communiceren als er onheil dreigde, bijvoorbeeld met rooksignalen. Het militaire fort is nu niet meer dan een ruïne, maar het biedt waanzinnige uitzichten. Het is de (stevige) klim meer dan waard.</p>
			
2	Castel del Monte	42.36568, 13.71999 (P)	<p>Castel del Monte is het eerste dorpje dat prijkt op de lijst van i borghi più belli d'Italia. Pas in 1223 duikt het stadje in officiële documenten op met de naam zoals we het nu kennen, of de Latijnse equivalent daarvan, Castellum de Montis, hetgeen zoveel betekent als 'fort dat prijkt uit de bergen'.</p> <p>Als je nu door de straatjes van het dorpje wandelt, lijkt het alsof de tijd zomaar stil is blijven staan. Daal voor een bijzondere ervaring zeker</p>

		<p>ook even af in de donkere sporti, ondergrondse gangen die onder het hele dorpje doorlopen en die slechts verlicht worden door lantaarns die een zacht licht verspreiden. De meest authentieke wijk is Ricetto. Hier zochten de inwoners vroeger hun toevlucht als het dorpje werd aangevallen. Je ziet deels nog de muren die zorgden voor bescherming. Ook de Torre Campanaria, de vroegere uitkijktoren, is nog intact.</p> <p>Op 12 augustus komen de oude tradities van de herders en boeren weer tot leven, tijdens het festival Arti e Mestieri, waarbij de borgo omgetoverd wordt tot één groot openluchtmuseum. Vijf dagen later, op 17 augustus, vindt het spannendste evenement van het hele jaar plaats: La Notte delle Streghe, de Nacht van de Heksen. De smalle steegjes, de kleine pleintjes en de achterafstraatjes van het dorpje worden dan ingenomen door oude rituelen en verhalen die je meenemen in de magische wereld van heksen en tovenaars.</p> <p>Dankzij de grote schaapskuddes die hier gehouden werden en worden, kun je in Castel del Monte genieten van een bijzondere delicatessen: Canestrato di Castel del Monte DOC, een bijzondere schapenkaas die wordt gemaakt van de rauwe volle melk van de schapen, met stremsel en zout. Het is een van de producten die het Slow Foodkeurmerk mag dragen.</p>
CP	<p>Fonte Cerreto</p> <p>42.424301, 13.525300</p> 	<p>Grote parkeerplaats onder de kabelbaan met prachtig uitzicht op de bergen.</p> <p>Enorm vierkant, bijna vlak, op asfalt en volkomen zonnig. Verbleef hier een nacht in oktober. Heel stil bleef het licht de hele tijd branden. Veilig.</p> <p>(-/-/-/0,00)</p>

Fonte Cerreto - Ripe

K
A
A
R
T

1 Civitella del Tronto

42.77352,
13.66995 (P)

Civitella del Tronto is beroemd vanwege zijn burcht, de grootste die ooit door de Bourbons in Europa werd gebouwd. Door de strategische ligging van Civitella del Tronto, boven op een hoge uitstekende rots aan de noordelijke grens van het rijk, was het dorpje een uitgelezen plek voor een enorm verdedigingsfort.

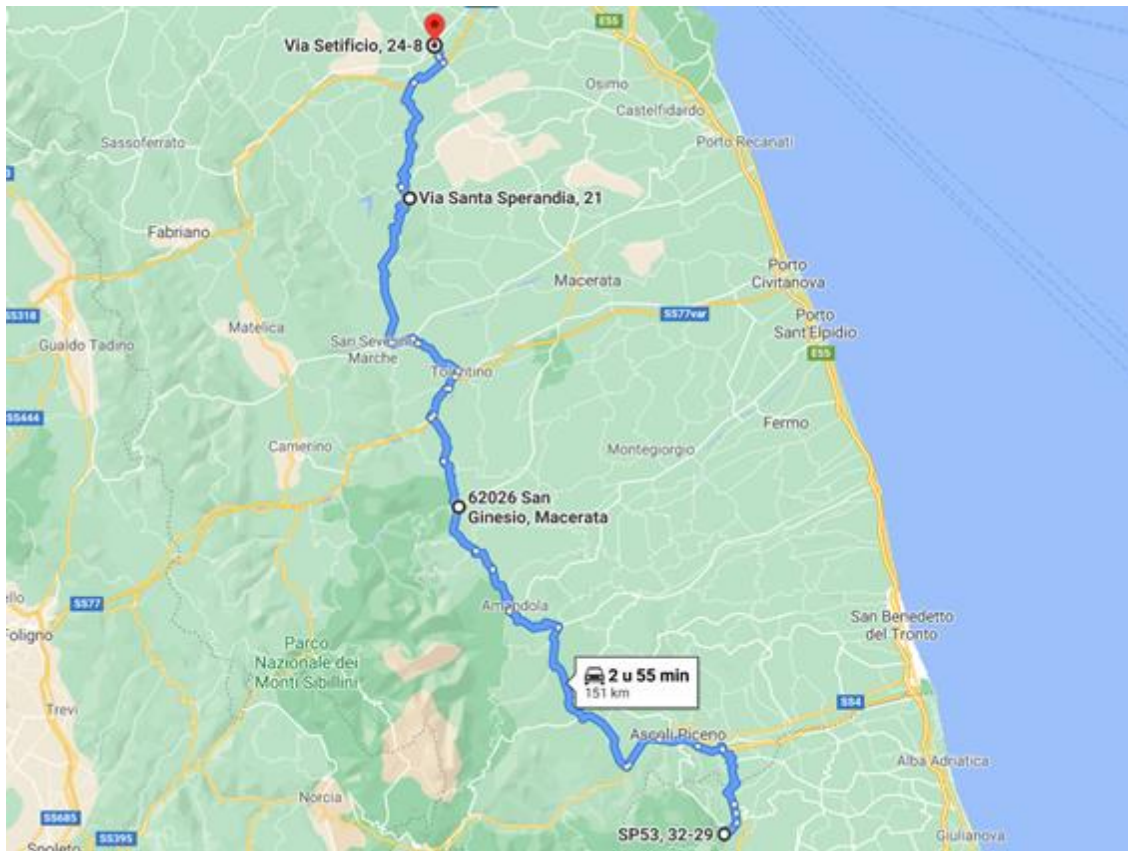
De oppervlakte meet maar liefst 25.000 vierkante meter, met een hoop aan het oog onttrokken gangen en geheime zalen. In het fort is een mooi museum gevestigd, met onder andere historische wapens en kaarten. Vanaf de burcht, die bijna net zo lang is als het dorpje zelf, heb je een fantastisch uitzicht.

Dwaal na een bezoek aan de burcht door het dorpje zelf, langs kerken en door smalle steegjes. Bezoek de San Francesco, de San Lorenzo, de Santa Maria degli Angeli en, net buiten het historisch centrum, de kerk en het klooster Santa Maria dei Lumi.

De leukste attractie in Civitella del Tronto is La Ruetta, een veertig centimeter breed steegje. Volgens de inwoners van het dorpje is het hiermee het smalste steegje van Italië.

Civitella del Tronto wordt in het westen gedomineerd door twee van de Monti Gemelli ('Tweelingbergen'), ook wel Montagna dei Fiori,

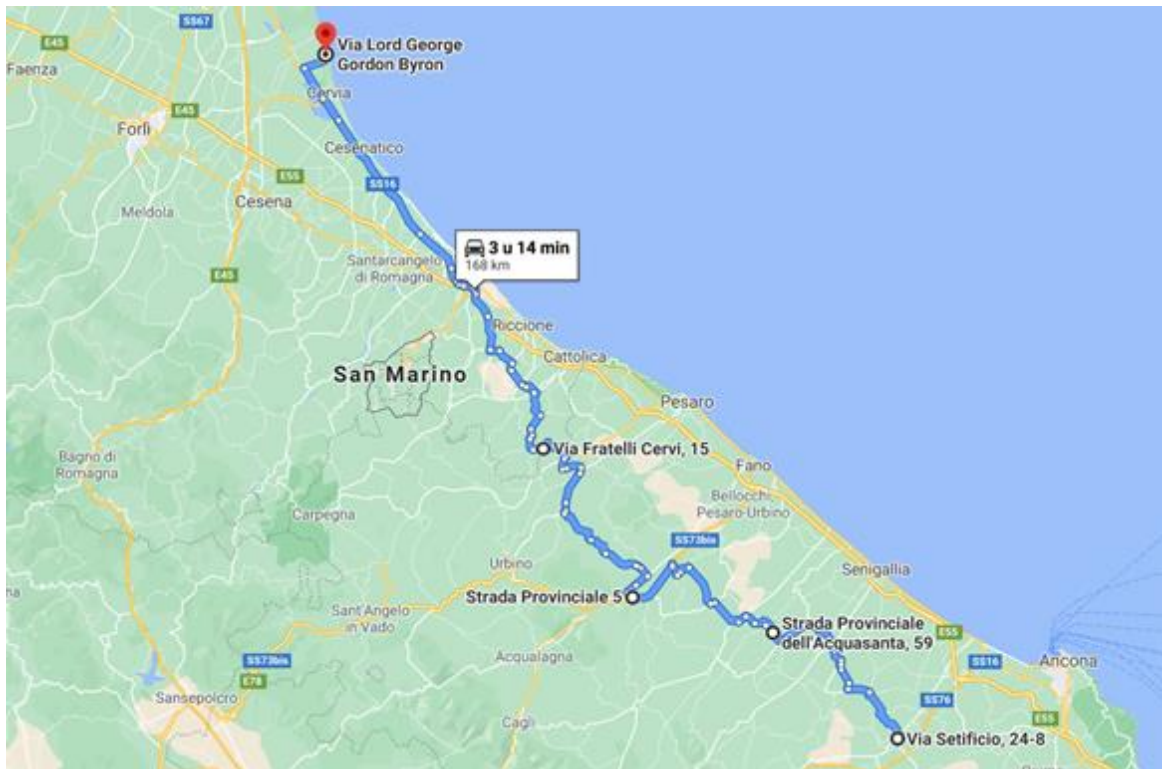
			‘Bloemenberg’, genoemd. Beide gedeelten van de berg, met een hoogte van 1814 meter, worden gescheiden door een diepe kloof, waarin de rivier Salinello stroomt.
2	Ripe	Zie CP	<p>Gole del Salinello</p> <p>Bij Ripe is de Gole Salinello een prachtige kloof waar je heerlijk kunt wandelen zeer mooi natuurschoon, leuke oversteken van de rivier en er zijn twee kleine grotten waar vroeger geheime kerkdiensten werden gehouden. wel stevige wandelschoenen mee het gaat vrij steil op en neer.</p> <p>Een aanrader voor de wandel liefhebber.</p>
CP	Ripe	42.755588, 13.635840	<p>Rustige plek met een schitterend uitzicht. Licht hellende verharde bodem.</p> <p>(-/W/-/0,00)</p>
			

1	San Ginesio	43.10905, 13.31818 (P)	<p>San Ginesio is een sierlijk ommuurd stadje, panoramisch gelegen op een richel boven de Fiastrella.</p> <p>Bij de Porta Picena (14e eeuw) staat het Ospedale dei Pellegrini, een rustiek 13e-eeuws gebouw met portico en loggia.</p> <p>De Collegiata-kerk is Romaans/gotisch, met een bijzondere versiering in Duitse stijl (16e eeuw) en een robuuste, barok verbouwde toren. In het koor is een madonna van P. Alemanno uit 1485.</p> <p>In de Sant'Agostino is een voorstelling te zien van de slag tussen San Ginesio en Fermo (1377).</p>
2	Cingoli	43.37599, 13.20991 (P)	<p>De kathedraal is een groots gebouw met een polyptiek uit de 17e eeuw van Antonio da Fabriano.</p> <p>Het Palazzo Municipale dateert uit de 13e eeuw, maar werd vernieuwd in de 16e eeuw.</p> <p>Het plaatsje heeft veel oude huizen en een fraaie stadspoort. Hier heeft de aardbeving van 26 september 1997 ook schade aangericht.</p>

	Jesi	Zie CP	<p>Jesi, wat ook al weer een prachtig stadje is. Heel mooi gerestaureerd, vooral het plein waar Friedrich II in een tentje geboren schijnt te zijn. In elk geval is er een heel mooie fontein op gebouwd en staat er een zeer mooie barokke kerk met schitterende bronzen deuren met reliëffiguren erop.</p> <p>Hier werd de latere keizer Frederik II geboren in 1194, evenals de componist Pergolesi, in 1710. De stad ligt deels in het dal van de Esino, deels op een heuvel. Het was de hoofdstad van de Malatesta en zetel van de pauselijke gouverneur. In Jesi werd voor het eerst in Italië de boekdrukkunst beoefend. Een deel van de middeleeuwse ommuring is bewaard.</p> <p>Het Palazzo della Signoria* uit het eind van de 15e eeuw in elegante renaissancestijl, is gebouwd door Fr. di Giorgio Martini. Het heeft mooie vensters en reliëfs boven het portaal, een toren uit de 17e eeuw en een binnenplaats met loggia's van Sansovino (1519). Hier zijn de rijke bibliotheek, het archief en het museum gehuisvest. De Pinacoteca Civica heeft o.a. werk van Lorenzo Lotto en anderen van de Marchesische en Napolitaanse scholen. In het Teatro Pergolesi vinden geregeld festivals plaats. Buiten de stad staat de San Marco uit begin 13e eeuw, met mooie fresco's uit de school van Rimini (14e eeuw).</p>
CP	Jesi	43.518799, 13.241500	<p>Gratis park, met afvoer van afvalwater en zwart water. Het is dichtbij het oude stadscentrum.</p> <p>(T/W/-/0,00)</p> <p>Gratis parkeren, niet perfect vlak. De aanwezigheid van kampeerders wordt algemeen getolereerd en is welkom. Geweldige parkeerplaats gedeeld met auto's. Een nacht gebleven, geen probleem. Vriendelijk burgerschap. Dicht bij het historische centrum. Fietsroutes in het dorp.</p>

1 Corinaldo

43.64923,
13.0492 (P)

Een pittoresk wijndorp boven Senigallia.

De ommuring is het beste bewaard van de hele Marken, met poorten, torens en bastions.

2 Fossombrone

43.69492,
12.82331 (P)

Fossombrone (10.000 inw.), prov. Pesaro/Urbino, het antieke Forum Sempronii, is een historisch en industrieel centrum (confectie, meubels, apparaten).

Aan de Corso Garibaldi staan monumentale panden, zoals het Palazzo Vescovile (bisschoppaleis) en het Palazzo Comunale, uit de 16e eeuw.

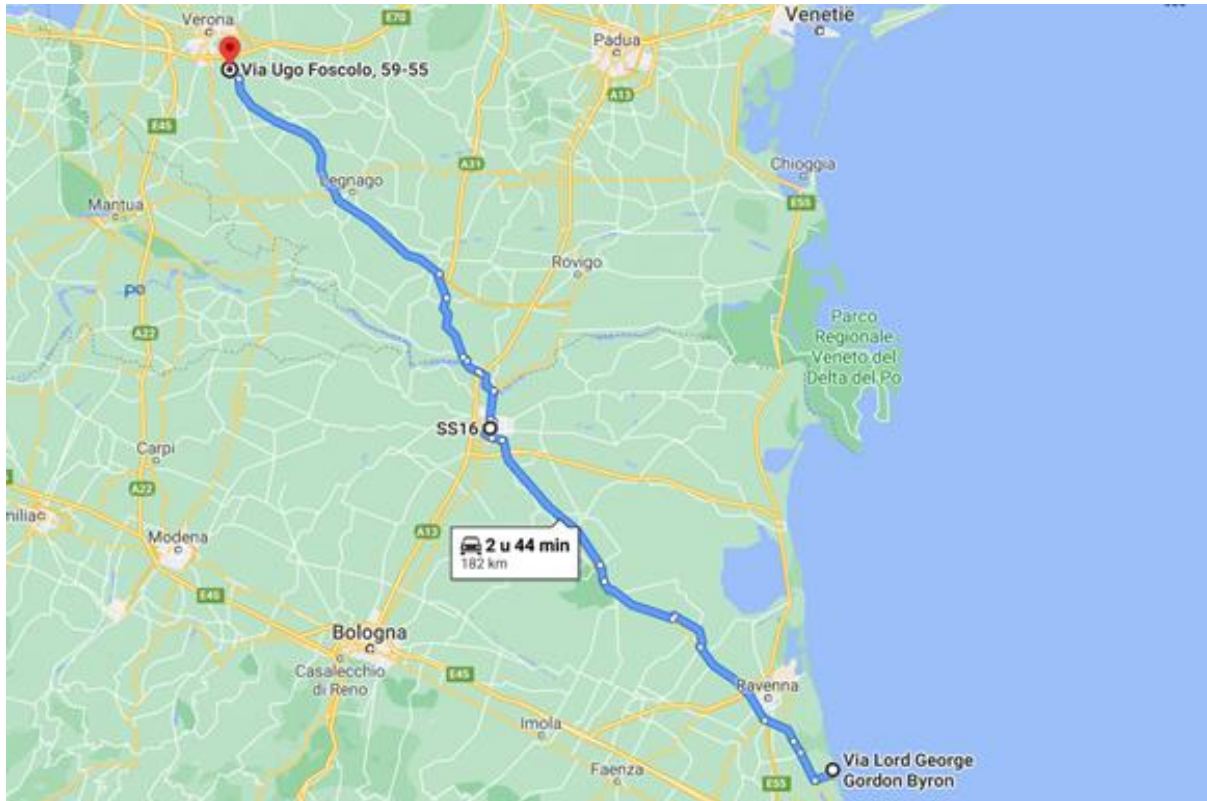
De kathedraal San Maurenzio is in de 18e eeuw barok verbouwd. Uit de oude kerk is nog een reliëf uit 1480. In het Oratorio della Grotta, onder de kerk, bevindt zich een madonna van Zuccari.

In het middeleeuwse centrum: de Corte Bassa, residentie van de hertogen van Urbino en de Corte Rossa, van Genga, uit de Renaissance, residentie van kardinaal Giulio della Rovere, broer van de

			<p>hertog. Hogerop, in dominante positie de Corte Alta, gesticht door de Malatesta in de 14e eeuw. Hier is het Museo Civico 'A. Vernarecci' gevestigd. Nog hoger staat de citadel (14e-16e eeuw). Op de binnenplaats staat het barokkerkje S. Aldebrando met 16e-eeuwse fresco's.</p>
3	Montegridolfo	43.85869, 12.68832 (P)	<p>Castello di MonteGridolfo is een plaatje: een middeleeuwse burcht op de top van een heuvel, die in 1987 in zijn geheel is gerestaureerd. Via een mooie, nauwe oude poort kom je het dorpje binnen.</p> <p>In het dorpje zijn diverse restaurantjes, mooie oude straatjes, een pleintje en een terras. Er wonen zowaar nog 14 mensen.</p>
			
CP	Lido di Savio	44.310001, 12.343100	<p>Sommige plaatsen liggen dicht bij de weg en je hoort veel verkeer, verder is het goed onderhouden en schoon. Warme douche voor gratis koude betaling. In de zomerweekenden is het beter om te reserveren omdat het er erg druk is maar als er geen plaats is, kun je buiten het gebied in de omgeving parkeren. Zeer vriendelijke beheerders, aanbevolen.</p> <p>Direct aan de straat met matig verkeer, afvoer en chemisch toilet bij de uitgang, vriendelijke ontvangst. Douches mogelijk, elektriciteit kost extra en heeft 4A. Overdag is er niet overal schaduw wat geen nadeel is als je 's middags aankomt om te overnachten</p> <p>(T/W/E/15,00)</p>
			

Lido di Savio - San Giovanni Lupatoto

K
A
A
R
T

1 Ferrara 44.82923, 11.60175 (P)

Ferrara is ontstaan rondom een doorwaadbare plaats van de rivier de Po. Het werd een intellectueel en artistiek centrum, dat de sleutelfiguren van de Italiaanse Renaissance aantrok gedurende de 15e en 16e eeuw.

In de stad liggen de paleizen van het Huis van Este, gedecoreerd door Piero della Francesca, Jacopo Bellini en Andrea Mantegna. Het humanistische concept van de 'ideale stad' kwam hier tot leven in de wijken die vanaf 1492 werden gebouwd door Biagio Rossetti volgens de nieuwe principes van perspectief.

De voltooiing van dit project markeerde de geboorte van de moderne stedenbouw en beïnvloedde de latere ontwikkeling ervan.

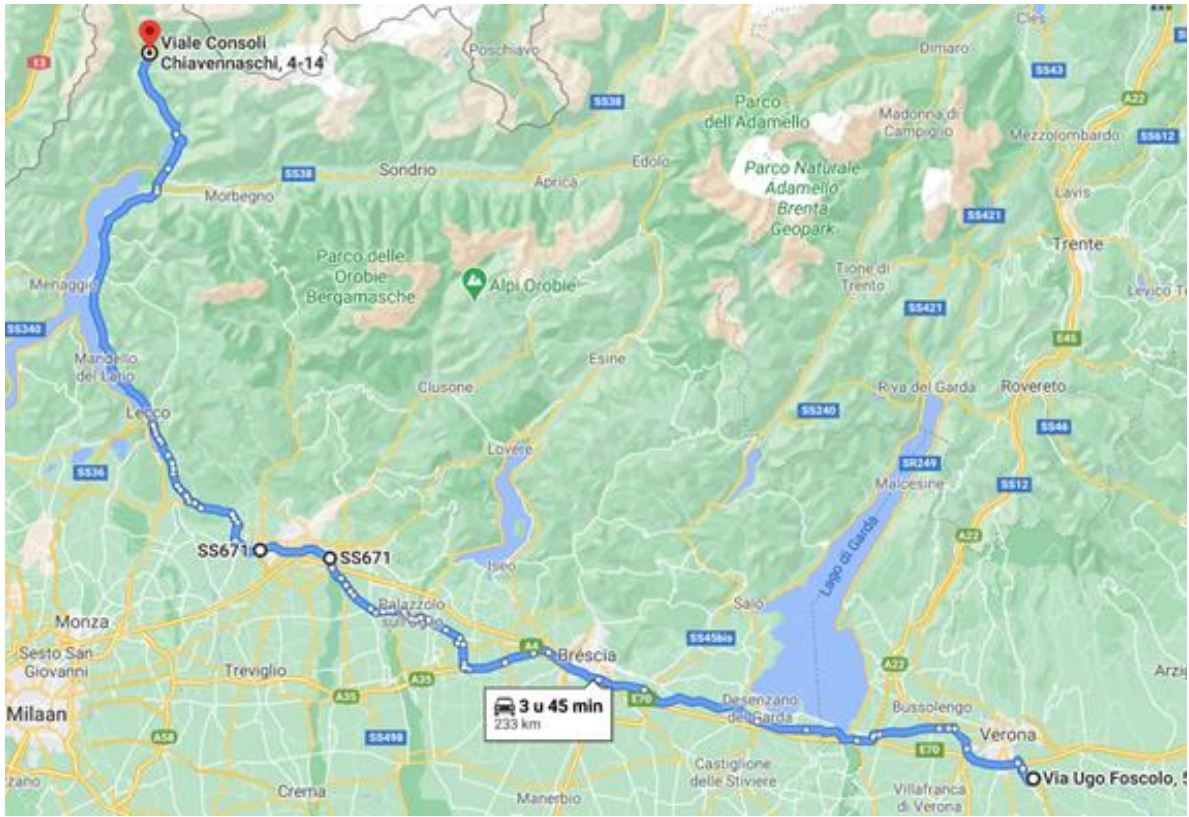
CP San Giovanni Lupatoto 45.383701, 11.031600

Geweldige avond gehad, prima parking, toegestaan voor campers, op een klein parkje met bankjes, midden in de woonwijk. Zeer veilig, het is de snelweg achter een geluidsscherm vlakbij, maar het getjilp van de krekels was luider dan het verkeer.

Veilige plek om te verblijven. Door de snelweg is het hier niet erg rustig. De watersproeier voor het kleine park kan ook 's nachts aanstaan. Verona is heel gemakkelijk te bereiken met de fiets.

(-/-/-/0,00)

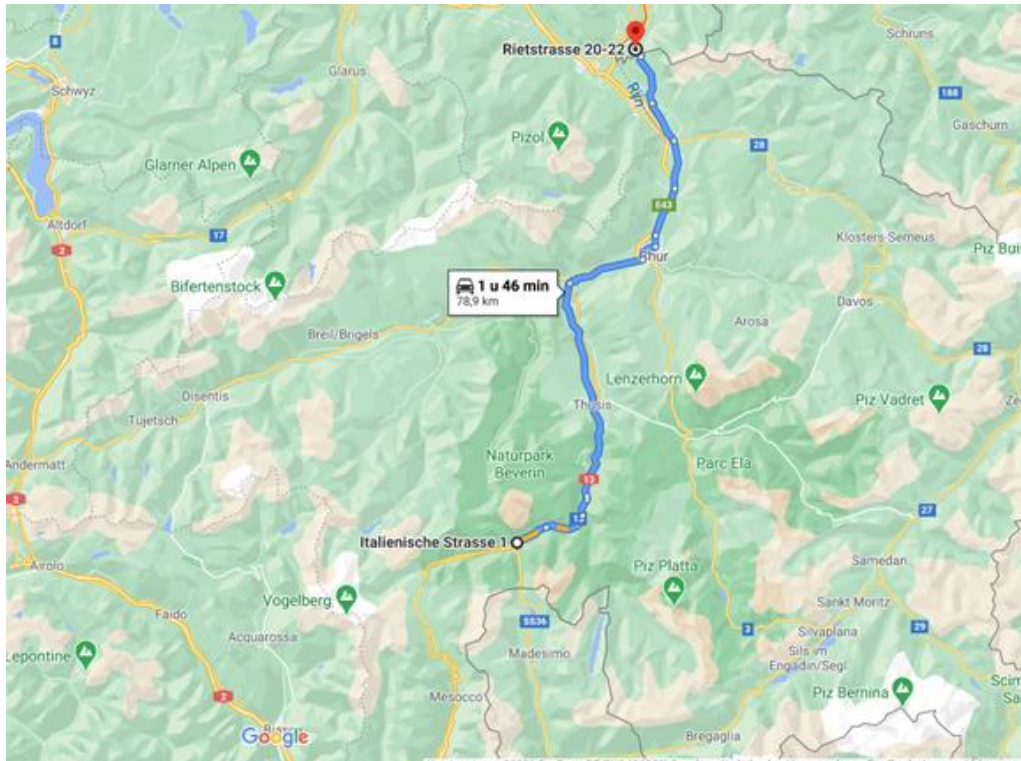

1	Entratico	45.69389, 9.88074 (S)	<p>Grotta Buca del Corno in Entratico.</p> <p>Deze 500 meter lange sprookjesachtige grot is prachtig om te zien.</p> <p>Er zijn hier resten gevonden van mensen uit de steentijd en uit de middeleeuwen!</p> <p>Legendes zijn er volop: het schijnt dat hier mensen de weg zijn kwijtgeraakt en nooit meer zijn teruggevonden. Soms, als je goed luistert, kun je hun hulpkreten nog horen!</p>
			
2	Bergamo	45.70259, 9.66678 (P)	<p>Een bezoek aan Bergamo mag je zeker niet overslaan.</p> <p>Deze oude stad bestaat uit twee delen, een gedeelte op de heuvel, città alta, en een lgedeelte in het dal, città bassa.</p> <p>De historische città alta, heeft een ommuurd centrum en tal van prachtige gebouwen die dateren uit de Middeleeuwen en de Renaissance, zoals Il Duomo di Bergamo en La Cappella Colleoni, die je vindt op het Piazza Vecchia.</p>
			

CP	Chiavenna	46.314380, 9.396128	<p>Geasfalteerde parkeerplaats minder leuk maar overnachten tijdens het doorrijden is ok. Ik zag ook een waterstation! MD-supermarkt (goedkoop en goed) op 5 minuten lopen.</p> <p>Uitstekend park. Ideaal om Chiavenna te bezoeken en perfect startpunt voor een wandeling richting de Bregaglia-vallei.</p> <p>(T/W/-/0,00)</p>
			

Chiavenna - Balzers

K
A
A
R
T

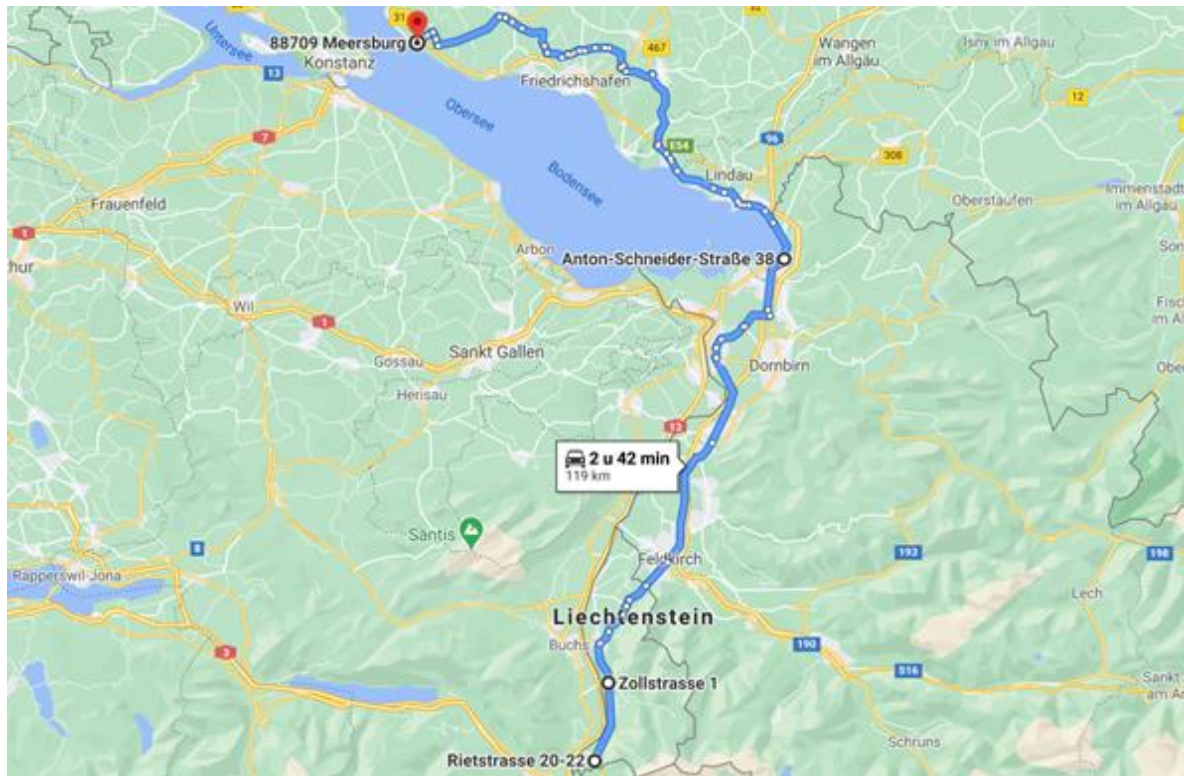

Route over de Spluggenpass. Eerste deel niet op kaart (1 uur)

1	<p>Il Spir</p>	<p>46.82572, 9.29044 (P)</p>	<p>Vanaf het waldhaus in Flims is het een uur wandelen (en klauteren) naar het uitzichtpunt Il Spir. Deze biedt een prachtige kijk op de 'Grand Canyon' van Zwitserland.</p>
2	<p>Balzers</p>	<p>Zie CP</p>	<p>Burg Gutenberg Gutenberg Castle, gelegen op een heuvel in de meest zuidelijke gemeente van het land, Balzers, werd gebouwd in de hoge middeleeuwen.</p> <p>Het kasteel staat ongeveer 70 meter boven het nabijgelegen dorp, op een heuvel die al sinds het neolithicum bewoond is. Er zijn inderdaad veel interessante archeologische vondsten gedaan in de buurt van het gebouw, waarvan de belangrijkste - het 'Mars von Gutenberg'-beeldje van slechts 12 cm - te zien is in het Liechtenstein National Museum.</p> <p>Oorspronkelijk was het een kerk met een bijbehorend kerkhof, maar het is in de loop van vele eeuwen in verval geraakt voordat het werd gerestaureerd tussen 1905 en 1912. Bezoekers kunnen vanuit het nabijgelegen dorp naar het kasteel lopen en de vestingmuur</p>

			<p>('Vorburg') is het hele jaar geopend. Sinds de opening in 2010 verwelkomen de kapel en de rozentuin bezoekers tussen 10.00 en 19.00 uur. Tijdens de zomermaanden vinden op het kasteel een aantal culturele evenementen en activiteiten plaats.</p>
CP	Balzers	47.063660, 9.502755	<p>Mooie plek, net onder de kerk en klein kasteel. Geweldige speeltuin voor kinderen. Toiletten bij de kerk overdag geopend. Kerkklokken luiden elk kwartier, ik ben een lichte slaper, maar we sliepen er allemaal doorheen! Ik wou dat we meer tijd hadden om de omgeving te verkennen.</p> <p>Een kleine bakker is om de hoek. Het is een prachtige plaats. Een avondwandeling naar het kasteel of de kerk is ook erg leuk!</p> <p>(-/-/0,00)</p>
			

Balzers - Meersburg

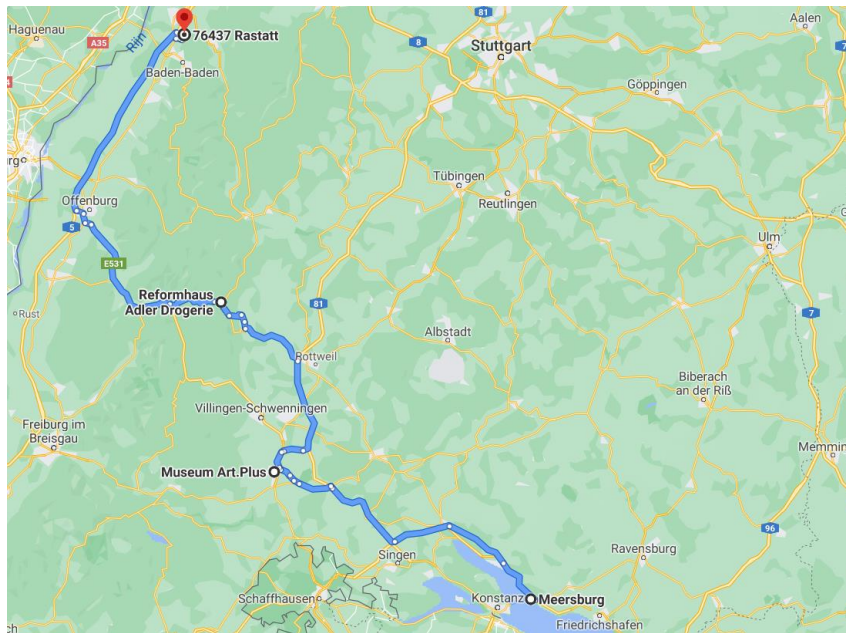
K
A
A
R
T

1	Vaduz	47.138153, 9.526246 (P)	<p>De St. Florin Kathedraal, ook wel de Vaduz Kathedraal genoemd, is een prachtige neogotische kerk. De kathedraal vormt het centrum van de het Rooms-Katholieke aartsbisdom Vaduz. Sinds 1997 is het officieel een kathedraal daarvoor was het een parochiekerk. De kathedraal is in 1847 gebouwd door Friedrich von Schmidt. De patroonheilige van de kerk is Florinus van Remus, een Zwitserse priester.</p> <p>Het nationale museum van Liechtenstein (Landsmuseum) heeft een collectie over de geschiedenis en de cultuur van Liechtenstein. Het museum bestaat uit drie gebouwen met 42 tentoonstelling zalen en bijna 2000 vierkante meter tentoonstellingsruimte.</p> <p>Het Postzegel museum in Vaduz en het Bäuerliches Wohnmuseum in Schellenberg zijn tevens verbonden aan het Nationaal Museum. Het Postzegel museum vertelt het verhaal van de filatelie en de postdienst in Liechtenstein, terwijl het Bäuerliches Wohnmuseum een inzicht biedt in het leven in het Prinsdom rond het jaar 1900.</p> <p>In Vaduz kun je ook een museum voor moderne en hedendaagse Kunst bezoeken. Het strak vormgegeven gebouw heeft enkele beroemde werken van de beeldhouwer Richard Artschwager, Barry Le Va en de kunstenaar Keith Sonnier. Regelmatig zijn er wisselende tentoonstellingen te zien.</p>
			

2	Bregenz	47.51247, 9.78431 (P)	<p>De Pfänder Amper een paar kilometer buiten het centrum leidt een goed berijdbare weg je naar de top van de Pfänder, de huisberg van Bregenz. Leuker—zeker voor de kinderen—is een ritje met de Pfänder-kabelbaan naar de top. Het dalstation is goed bewegwijzerd en situeert zich op 5 minuutjes wandelen van de scheepshaven. De kabelbaan brengt je in ca. 6 minuten naar de top. Geniet onderweg van de schitterende uitzichten op stad en Bodensee! Vanaf de bergtop (1.064 m) geniet je van een indrukwekkend panorama op liefst 240 Alpentoppen, zowel tot aan de Silvretta, het Bregenzerwoud als de Zwitserse Alpentoppen en het Zwarte Woud. Er bevindt zich ook een Alpenwildpark (met steenbokken, moefflons, e.a.) en een “Adlerwarte”, waar in de zomerperiode voorstellingen (duur 40 minuten) met roofvogels (zoals adelaars, valken) plaatsvinden.</p>
			
	Meersburg	Zie CP	<p>Dankzij de unieke ligging op een helling direct aan de Bodensee heeft de kleine stad Meersburg een aantal fantastische uitzichtpunten. Vanuit de hoogte heb je het beste uitzicht op het Oude en het Nieuwe Slot, op de monumentale oude Altstadt met kronkelende sluij-door-kruip-door straatjes en de drukte van de haven. Tel daar het speciale Bodensee-klimaat bij op en je hebt gegarandeerd een bijzonder uitstapje naar deze Kleinstadt zoals de Duitsers het noemen. Meersburg ligt ongeveer 180 km rijden vanaf Stuttgart.</p>
			
CP	Meersburg	47.701500 , 9.271620	<p>De enige parkeerplaats voor campers afgezien van de andere camperplaats. We denken dat 12 € / 24u redelijk is, toiletten zijn vergelijkbaar met die op een parkeerplaats op de snelweg. Het raakt eigenlijk snel vol, dus je kunt het beste om 12.00 uur komen. Centrum te voet in 15 minuten, supermarkten in 5-10 min. We vonden het hier rustig, de straat stoorde ons niet.</p> <p>(T/W/E/12,00)</p>

Meersburg - Rastatt

K
A
A
R
T

242 km – 3.10 uur

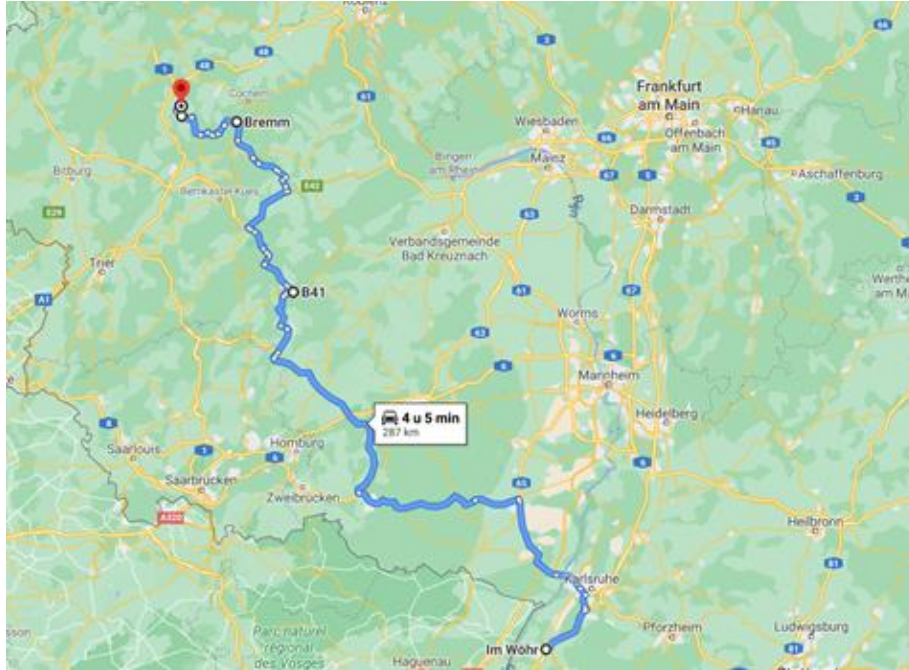
1	Donaueschingen	47.95216, 8.50161 (P)	<p>Bron van de Donau</p> <p>De Donau op één na de langste rivier van Europa ontspringt in het Zwarte Woud bij de stad Donaueschingen. Vanuit het Zwarte Woud gaat de Donau via Oostenrijk, Slowakije, Hongarije, Kroatië, Roemenië, Bulgarije, Moldavië en Oekraïne naar de Zwarte Zee. Bij Donaueschingen is er een prachtig monument rond de Donaubron gebouwd. Officieel zijn er drie Donaubronnen. Dit zijn de riviertjes Brigach en Breg en de Donaubron bij Donaueschingen. Vanaf de bron in het Zwarte Woud tot de Zwarte Zee legt de Donau in totaal 2829 kilometer af. De Donaubron bij Donaueschingen wordt ieder jaar door vele duizenden toeristen bezocht.</p>
2	Schiltach	48.29023, 8.34764 (P)	<p>Ondanks de kleine omvang van de stad met zo'n 4000 inwoners is de plaats Schiltach in het Zwarte Woud een autonome Kleinstadt. Wie eenmaal voor het historische Rathaus staat, wat tot de kern van de monumentale Altstadt behoort, zal het met ons eens zijn: dit is echt een van de mooiste plekjes in Duitsland. Meerdere musea, leuke excursies en mogelijkheden om eropuit te trekken in het bergachtige landschap zorgen ervoor dat je je hier geen moment verveelt.</p> <p>Ook is Schiltach de bakermat van Hans Grohe de badkamerspecialist. Bij dit bedrijf is een museum ingericht met een overzicht van badkamermode door de jaren heen. Als je wilt mag je ook baden in een speciale ruimte waar diverse bad-mogelijkheden staan opgesteld.</p> <p>In het Schuttesage Museum wordt het verhaal verteld van de bosbouwprojecten uit het verleden. Hier is o.a. te zien hoe enorme vloten werden gemaakt die de rivier de Rijn afzakten om in Nederland weer aan de wal te worden gesleept. Van het hout werden palen</p>

			gemaakt die nodig waren voor bijvoorbeeld Amsterdam om huizen op te bouwen.
3	Rastatt	Zie CP	Slot Favorite Slot Favorite in Rastatt geldt als het oudste Duitse 'porseleinslot'. De parel van de rococo van Baden ligt midden in een uitgestrekt park. Langs de Engelse tuin komt men bij de in een boog verlopende bordestrap van de hoofdverdieping, de Beletage.
			
CP	Rastatt	48.822224, 8.236616	Parkeren bij Schloss Favorite met een prachtig aangelegd park. De toiletten zijn ook 's nachts open. Heel rustig. (-/-/0,00) Handig voor een bezoek aan het kasteel.
			

Rastatt - Pulvermaar

K
A
A
R
T

1 Felsenkirche 49.70484,
7.33114 (P)

Midden in het stadje begint de smalle trap omhoog en eindigt bij een schattig kerkje in de rots.

Je kunt het ook bezichtigen en dat is de moeite waard.

2 Bremm 50.09601,
7.12464 (P)

Vooral wandelliefhebbers en romantici die van een goed glas wijn houden zullen zich in Bremm thuis voelen.

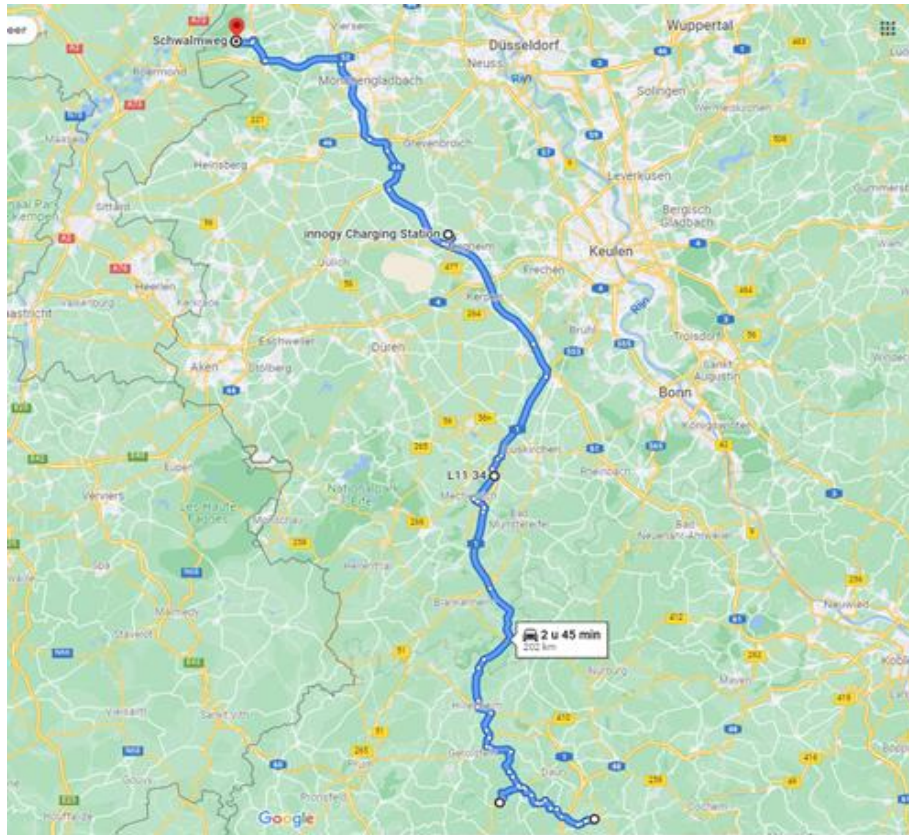
Van de natuur geniet je in het fraaie Walderholungspark en op de steilste wijnberg van Europa, de Calmont Klettersteig. En het spectaculaire uitzicht van boven op het dorp bij de indrukwekkende Moselschleife, waar de rivier de Moezel in een lus om groene bergen heenloopt, maakt een bezoek aan Bremm compleet.

De beloning na een lange wandeling in en rondom Bremm is een stevige maaltijd met huisgemaakte wijn.

3	Strohn	50.11021, 6.9216 (P)	Dorp waar een lavabom en een lavakogel zijn te zien. Dit zijn stukken lava wat tijdens een uitbarsting als geheel is gestold.
			
4	Pulvermaar	Zie CP	Vulkanisch meer (maar). Diep meer van 70 meter ontstaan door een vulkaan. Feitelijk is het meer ontstaan in een kratermond
			
CP	Pulvermaar	50.135038, 6.925305	Standplaats (behoort bij Pulvermaar-Camping) in de directe omgeving van Maar. (T/W/E/8,00) Geweldige herbergiers, goedkope nacht! We konden uit eten gaan. Toiletwagen aanwezig. Eten was heerlijk, geweldige omgeving
			

Pulvermaar - Niederkrüchten

K
A
A
R
T

1 **Wallenborn**

50.15342,
6.71999 (P)

Werkende brubbel (=geiser) door vulkanisme.

Om 35 minuten spuit deze bron water omhoog doordat druk vanuit de aarde naar buiten wil.

2 **Burg Satzvey**

50.62057,
6.7069 (P)

Mooie burcht die het bezoeken waard is als je komt voor de architectonische waarde ervan. Verder een enorm toeristische (uitgemolken) plek.

De rondleiding door de burcht stelt niks voor, zeker geen aanrader aangezien je maar 5 kamers te zien krijgt.

3	Schloss Paffendorf	50.96426, 6.60844 (P)	<p>Authentiek Duits Slot - relaxte sfeer</p> <p>Een mooi Duits Slot waar een relaxte sfeer heerst. Eigenaar RWE gunt je de kans om het Slot en de achterliggende tuin op je gemak te bekijken. Mocht het je interesseren dan kun je ook een expositie over de daglicht mijnbouw bekijken.</p> <p>Je zult verbaasd zijn hoe actief deze vorm van mijnbouw in de omgeving van het slot nog uitgeoefend wordt. Tevens kan van een hapje en drankje in de brasserie genoten worden. Een mooi uitje voor weinig geld.</p> <p>Deze kleine waterburcht is zeker een bezoekje waard. Op het tijdstip van ons bezoek waren er totaal geen andere toeristen, waardoor we de burcht en het omringende park bijna voor ons alleen hadden. Bij de tentoonstelling kon je gewoon binnen wandelen, maar vooral het park en de waterpartijen zijn prachtig en je kunt hier dan ook best even gaan wandelen.</p>
			
CP	Niederkrüchten	51.235538, 6.153055	<p>Grote parkeerplaats op een rustige locatie direct aan de meren. Vlakke, verharde parkeerplaats met veel bomen. U kunt in de schaduw of in de zon parkeren.</p> <p>(-/-/0,00)</p> <p>Zeer mooie mogelijkheden om te wandelen en te fietsen.</p>
			

Route 42			
Niederkrüchten - Groningen			
K A A R T			
1	Wildgehege Hülser Berg	51.37683, 6.53759 (P)	<p>Het heeft enkele beren en herten. De beren zijn gemakkelijk te voeden, maar de herten zijn meestal niet naast de omheining.</p> <p>Het is in een bos en de moeite waard om er voor 2 of 3 uur en een wandeling.</p>
2	Emsdettener Venn	52.1894, 7.4639 (S)	<p>In de Venn de seizoenen en hun veranderingen kunnen worden waargenomen erg mooi. Dit ook regelmatig bezoeken zijn niet saai.</p> <p>Het is zelden druk en de verschillende manieren kunnen worden gecombineerd tot nieuwe routes. Ook fiets of hond is geen probleem. Bekijk platformen om flora en fauna te kijken van rond bezoeken.</p>
CP	Groningen		Thuis